בסיעתא דשמיא

לחיות עם הזמן

שבוע פרשת תצוה

לזכות מו"ר הרב יצחק פייוויש בן ברריינה מלכה שליט"א

יום ראשון ב׳ אדר

חומש - ראשון פרשת תצוה

כ וְאַתָּ֣ה תְצַוֶּ֗ה | אֶת־בְּנֵי֙ יִשְׂרָאֵ֔ל וְיִקְח֥וּ אֵלֶ֖יךָ שֶׁ֣מֶן זַ֑יִת זָ֚ךְ כָּתִ֣ית לַמָּא֔וֹר לְהַעֲלֹ֖ת נֵ֥ר תָּמִֽיד׃

וְאַתָּה תצוה. זָךְ. בְּלִי שְׁמָרִים, כְּמוֹ שֶׁשָּׁנִינוּ בְּמְנָחוֹת מְגַרְגְּרוֹ בְּרֹאשׁ הַזַּיִת וְכוּ׳: **כָּתִית.** הַזֵּיתִים כּוֹתֵשׁ בַּמַּכְתֶּשֶׁת וְאֵינוֹ טוֹחֲנָן בָּרֵחַיִם, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה בּוֹ שְׁמָרִים, וְאַחַר שֶׁהוֹצִיא טִפָּה רִאשׁוֹנָה מַכְנִיסָן לָרֵחַיִם וְטוֹחֲנָן; וְהַשֵּׁנִי הַשֵּׁנִי פָּסוּל לַמְּנוֹרָה וְכָשֵׁר לִמְנָחוֹת שֶׁנֶּאֱמַר כָּתִית לַמָּאוֹר – וְלֹא כָתִית לַמְּנָחוֹת (מנחות פ"ו): **להעלות נר תמיד.** מַדְלִיק עַד שֶׁתְּהֵא שַׁלְהֶבֶת עוֹלָה מֵאֵלֶיהָ (שבת כ"א): **תָּמִיד.** כָּל לַיְלָה וְלַיְלָה קָרוּ תָּמִיד, כְּמוֹ שֶׁאַתָּה אוֹמֵר עֹלַת תָּמִיד וְאֵינָהּ אֶלָּא מִיּוֹם לְיוֹם; וְכֵן בְּמִנְחַת חֲבִתִּין נֶאֱמַר תָּמִיד וְאֵינָהּ אֶלָּא מַחֲצִיתָהּ בְּבֹקֶר וּמַחֲצִיתָהּ בָּעֶרֶב, אֲבָל תָּמִיד הָאָמוּר בְּלֶחֶם הַפָּנִים מִשַּׁבָּת לְשַׁבָּת הוּא׃

כא בְּאֹ֣הֶל מוֹעֵ֗ד מִחוּץ֙ לַפָּרֹ֣כֶת אֲשֶׁ֣ר עַל־הָעֵדֻ֔ת יַעֲרֹ֥ךְ אֹתֹ֛ו אַהֲרֹ֖ן וּבָנָ֑יו מֵעֶ֤רֶב עַד־בֹּקֶר֙ לִפְנֵ֣י יְהוָ֔ה חֻקַּ֥ת עוֹלָ֛ם לְדֹרֹתָ֖ם מֵאֵ֥ת בְּנֵ֖י יִשְׂרָאֵֽל׃

מֵעֶרֶב עַד־בֹּקֶר. תֵּן לָהּ מִדָּתָהּ שֶׁתְּהֵא דוֹלֶקֶת מֵעֶרֶב וְעַד בֹּקֶר, וְשֵׁרוּ חֲכָמִים חֲצִי לג לְלֵילֵי טֵבֵת הָאֲרִכִּין וְכֵן לְכָל הַלֵּילוֹת, וְאִם יִוָּתֵר אֵין בְּכָךְ כְּלוּם (מנחות פ"ט)׃

פרק כ"ח: **א** וְאַתָּ֣ה הַקְרֵ֣ב אֵלֶ֗יךָ אֶת־אַהֲרֹן֙ אָחִ֣יךָ וְאֶת־בָּנָ֣יו אִתּ֔וֹ מִתֹּ֖וךְ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל לְכַהֲנ֥וֹ־לִ֛י אַהֲרֹ֥ן נָדָ֖ב וַאֲבִיה֣וּא אֶלְעָזָ֔ר וְאִיתָמָ֖ר בְּנֵ֥י אַהֲרֹֽן׃

וְאַתָּה הַקְרֵב אֵלֶיךָ. לְאַחַר שֶׁתִּגָּמֵר מְלֶאכֶת הַמִּשְׁכָּן׃

ב וְעָשִׂ֣יתָ בִגְדֵי־קֹ֔דֶשׁ לְאַהֲרֹ֖ן אָחִ֑יךָ לְכָבֹ֖וד וּלְתִפְאָֽרֶת׃

ג וְאַתָּ֣ה תְדַבֵּר֮ אֶל־כָּל־חַכְמֵי־לֵב֒ אֲשֶׁ֣ר מִלֵּאתִ֣יו רֽוּחַ־חָכְמָ֗ה וְעָשׂ֤וּ אֶת־בִּגְדֵי֙ אַהֲרֹ֔ן לְקַדְּשֹׁ֖ו לְכַהֲנ֥וֹ־לִֽי׃

לְקַדְּשׁוֹ לְכַהֲנוֹ־לִי. לְקַדְּשׁוֹ לְהַכְנִיסוֹ בְּכְהֻנָּה עַל יְדֵי הַבְּגָדִים שֶׁיִּהְיֶה כֹּהֵן לִי, וּלְשׁוֹן כְּהֻנָּה שֵׁרוּת הוּא, שנטרי"אה בְּלַעַז׃

ד וְאֵ֚לֶּה הַבְּגָדִ֔ים אֲשֶׁ֥ר יַעֲשׂ֖וּ חֹ֣שֶׁן וְאֵפֹ֑וד וּמְעִ֣יל וּכְתֹנֶ֔ת תַּשְׁבֵּ֖ץ מִצְנֶ֥פֶת וְאַבְנֵ֛ט וְעָשׂ֥וּ בִגְדֵי־קֹ֖דֶשׁ לְאַהֲרֹ֣ן אָחִ֑יךָ וְלִבָנָ֖יו לְכַהֲנ֥וֹ־לִֽי׃

חֹשֶׁן. תַּכְשִׁיט כְּנֶגֶד הַלֵּב: **וְאֵפוֹד.** לֹא שָׁמַעְתִּי וְלֹא מָצָאתִי בְּבָרַיְתָא פֵּרוּשׁ תַּבְנִיתוֹ, וְלִבִּי אוֹמֵר לִי שֶׁהוּא חֲגוֹרָה לוֹ מֵאֲחוֹרָיו, רָחְבּוֹ כְּרֹחַב גַּב אִישׁ, כְּמִין סִינָר שֶׁקּוֹרִין פורצי"נט בְּלַעַז, שֶׁחוֹגְרוֹת הַשָּׂרוֹת כְּשֶׁרוֹכְבוֹת עַל הַסּוּסִים, כָּךְ מַעֲשֵׂהוּ מִלְמַטָּה, שֶׁנֶּאֱמַר וְדָוִד חָגוּר אֵפוֹד בָּד, לְמַדְנוּ שֶׁהָאֵפוֹד חֲגוֹרָה הִיא; וְאִי אֶפְשָׁר לוֹמַר שֶׁאֵין בּוֹ אֶלָּא חֲגוֹרָה לְבַדָּהּ, שֶׁהֲרֵי נֶאֱמַר וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת הָאֵפֹד וְאַחַר כָּךְ וַיַּחְגֹּר אוֹתוֹ בְּחֵשֶׁב הָאֵפֹד וְתִרְגֵּם אֶנְקְלוֹס בְּהֶמְיַן אֵפוֹדָא, לְמַדְנוּ שֶׁהַחֵשֶׁב הוּא הֶחָגוֹר וְהָאֵפוֹד שֵׁם תַּכְשִׁיט לְבַדּוֹ; וְאִי אֶפְשָׁר לוֹמַר שֶׁעַל שֵׁם שְׁתֵּי הַכְּתֵפוֹת שֶׁבּוֹ הוּא קָרוּי אֵפוֹד, שֶׁהֲרֵי נֶאֱמַר שְׁתֵּי כִתְפוֹת הָאֵפוֹד, לְמַדְנוּ שֶׁהָאֵפוֹד שֵׁם לְבַד וְהַכְּתֵפוֹת שֵׁם לְבַד וְהַחֵשֶׁב שֵׁם לְבַד, לְכָךְ אֲנִי אוֹמֵר שֶׁעַל שֵׁם הַסִּינָר שֶׁל מַטָּה קָרוּי אֵפוֹד – עַל שֵׁם שֶׁאוֹפְדוֹ וּמְקַשְׁטוֹ בּוֹ – כְּמוֹ שָׁנִי וַיֶּאְפֹּד לוֹ בּוֹ, וְהַחֵשֶׁב הוּא חָגוֹר שֶׁלְּמַעְלָה הֵימֶנּוּ וְהַכְּתֵפוֹת קְבוּעוֹת בּוֹ. וְעוֹד אוֹמֵר לִי לִבִּי שֶׁיֵּשׁ רְאָיָה שֶׁהוּא מִין לְבוּשׁ, שֶׁתִּרְגֵּם יוֹנָתָן וְדָוִד חָגוּר אֵפוֹד בָּד (שמואל ב ו') – כַּרְדּוּט דְּבוּץ, וְתִרְגֵּם כְּמוֹ כֵן מְעִילִים כַּרְדּוּטִין, בְּמַעֲשֵׂה תָּמָר אֲחוֹת אַבְשָׁלוֹם, כִּי כֵן תִּלְבַּשְׁנָה בְּנוֹת הַמֶּלֶךְ הַבְּתוּלוֹת מְעִילִים (שם י"ג): **מְעִיל.** הוּא כְּמִין חָלוּק, וְכֵן הַכֻּתֹּנֶת, אֶלָּא שֶׁהַכֻּתֹּנֶת סָמוּךְ לְבְשָׂרוֹ וּמְעִיל קָרוּי חָלוּק הָעֶלְיוֹן: **תַּשְׁבֵּץ.** עֲשׂוּיִין מִשְׁבְּצוֹת לְנוֹי, וְהַמִּשְׁבְּצוֹת הֵם כְּמִין גַּמּוֹת הָעֲשׂוּיוֹת בְּתַכְשִׁיטֵי זָהָב לְחוֹשֶׁב קְבִיעַת אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמַרְגָּלִיּוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּאַבְנֵי הָאֵפוֹד מְסֻבֹּת מִשְׁבְּצוֹת זָהָב, וּבְלַעַז קוֹרְאִין אוֹתוֹ קשטו"נש: **מִצְנֶפֶת.** כְּמִין כִּפָּת כּוֹבַע, שֶׁקּוֹרִין קופ"יא בְּלַעַז, שֶׁהֲרֵי בְּמָקוֹם אַחֵר קוֹרֵא לָהֶם מִגְבָּעוֹת וּמִתַּרְגְּמִינַן כּוֹבָעִין׃

וְאַבְנֵט. הִיא חֲגוֹרָה עַל הַכֻּתֹּנֶת וְהָאֵפוֹד חֲגוֹרָה עַל הַמְּעִיל, כְּמוֹ שֶׁמָּצִינוּ בְּסֵדֶר לְבִישָׁתָן וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת הַכֻּתֹּנֶת וַיַּחְגֹּר אֹתוֹ בַּאֲבְנֵט וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ אֶת הַמְּעִיל וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת הָאֵפֹד: **בִּגְדֵי־קֹדֶשׁ.** מִתְרוּמָה הַמְקֻדֶּשֶׁת לִשְׁמִי יַעֲשֶׂה אוֹתָם׃

ה וְהֵ֗ם יִקְח֛וּ אֶת־הַזָּהָ֥ב וְאֶת־הַתְּכֵלֶ֖ת וְאֶת־הָאַרְגָּמָ֑ן וְאֶת־תּוֹלַ֥עַת הַשָּׁנִ֖י וְאֶת־הַשֵּֽׁשׁ׃

וְהֵם יִקְחוּ. אוֹתָם חַכְמֵי לֵב שֶׁיַּעֲשׂוּ הַבְּגָדִים יִקְבְּלוּ מִן הַמִּתְנַדְּבִים אֶת הַזָּהָב וְאֶת הַתְּכֵלֶת לַעֲשׂוֹת מֵהֶן אֶת הַבְּגָדִים׃

ו וְעָשׂ֣וּ אֶת־הָאֵפֹ֗ד זָ֚הָב תְּכֵלֶ֣ת וְאַרְגָּמָ֔ן תּוֹלַ֥עַת שָׁנִ֖י וְשֵׁ֣שׁ מָשְׁזָ֑ר מַעֲשֵׂ֖ה חֹשֵֽׁב׃

וְעָשׂוּ אֶת־הָאֵפֹד. אִם בָּאתִי לְפָרֵשׁ מַעֲשֵׂה הָאֵפוֹד וְהַחֹשֶׁן עַל סֵדֶר הַמִּקְרָאוֹת, הֲרֵי פֵּרוּשָׁן פְּרָקִים, וְיִשְׁגֶּה הַקּוֹרֵא בְּצֵרוּפָן, לְכָךְ אֲנִי כוֹתֵב מַעֲשֵׂיהֶם כְּמוֹת שֶׁהוּא, לְמַעַן יָרוּץ הַקּוֹרֵא בּוֹ, וְאַחַר כָּךְ אֲפָרֵשׁ עַל סֵדֶר הַמִּקְרָאוֹת. הָאֵפוֹד עָשׂוּ כְּמִין סִינָר שֶׁל נָשִׁים רוֹכְבוֹת סוּסִים, וְחוֹגֵר אוֹתוֹ מֵאֲחוֹרָיו כְּנֶגֶד לִבּוֹ לְמַטָּה מֵאֲצִילָיו, רָחְבּוֹ כְּמִדַּת רֹחַב גַּבּוֹ שֶׁל אָדָם וְיוֹתֵר, וּמַגִּיעַ עַד עֲקֵבָיו, וְהַחֹשֶׁב מְחֻבָּר בְּרֹאשׁוֹ עַל פְּנֵי רָחְבּוֹ מַעֲשֵׂה אוֹרֶג, וּמַאֲרִיךְ לְכָאן וּלְכָאן כְּדֵי לְהַקִּיף וְלַחְגֹּר בּוֹ, וְהַכְּתֵפוֹת מְחֻבָּרוֹת בַּחֵשֶׁב, אֶחָד לְיָמִין וְאֶחָד לִשְׂמֹאל, מֵאֲחוֹרֵי הַכֹּהֵן, לִשְׁנֵי קְצוֹת רָחְבּוֹ שֶׁל סִינָר, וּכְשֶׁזּוֹקְפָן עוֹמְדוֹת לוֹ עַל שְׁתֵּי כְתֵפָיו, וְהֵן כְּמִין שְׁתֵּי רְצוּעוֹת עֲשׂוּיוֹת מִמִּין הָאֵפוֹד, אֲרֻכּוֹת כְּדֵי שִׁעוּר לְזָקְפָן אֵצֶל צַוָּארוֹ מִכָּאן וּמִכָּאן וְנִקְפָּלוֹת לְפָנָיו לְמַטָּה מִכְּתֵפָיו מְעַט, וְאַבְנֵי הַשֹּׁהַם קְבוּעוֹת בָּהֶם, אַחַת עַל כָּתֶף יָמִין וְאַחַת עַל כָּתֶף שְׂמֹאל, וְהַמַּשְׁבְּצוֹת נְתוּנוֹת בְּרֹאשֵׁיהֶם לִפְנֵי כְתֵפָיו, וּשְׁתֵּי

עֲבוֹתוֹת הַזָּהָב תְּחוּבוֹת בְּשִׁתֵּי טַבָּעוֹת שֶׁבַּחֹשֶׁן, בִּשְׁנֵי קְצוֹת רָחְבּוֹ הָעֶלְיוֹן, אַחַת לִימִין וְאַחַת לִשְׂמֹאל, וּשְׁנֵי רָאשֵׁי הַשַּׁרְשֶׁרֶת תְּקוּעִין בַּמִּשְׁבְּצֶת לַיָּמִין וְכֵן שְׁנֵי רָאשֵׁי הַשַּׁרְשֶׁרֶת הַשְּׂמָאלִית תְּקוּעִין בַּמִּשְׁבְּצֶת שֶׁבְּכֶתֶף שְׂמֹאל, נִמְצָא הַחֹשֶׁן תָּלוּי בְּמִשְׁבְּצוֹת הָאֵפוֹד עַל לִבּוֹ מִלְפָנָיו, וְעוֹד שְׁתֵּי טַבָּעוֹת בִּשְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן בְּתַחְתִּיתוֹ, וּכְנֶגְדָּם שְׁתֵּי טַבָּעוֹת בִּשְׁתֵּי כִּתְפוֹת הָאֵפוֹד מִלְמַטָּה, בְּרֹאשׁוֹ הַתַּחְתּוֹן הַמְחֻבָּר בַּחֹשֶׁב; טַבָּעוֹת הַחֹשֶׁן אֶל מוּל טַבָּעוֹת הָאֵפוֹד שׁוֹכְבִים זֶה עַל זֶה, וּמְרֻכָּסָן בִּפְתִיל תְּכֵלֶת תָּחוּב בְּטַבָּעוֹת הָאֵפוֹד וְהַחֹשֶׁן, שֶׁיְּהֵא תַּחְתִּית הַחֹשֶׁן דָּבוּק לְחֹשֶׁב הָאֵפוֹד וְלֹא יְהֵא נָד וְנִבְדָּל, הוֹלֵךְ וְחוֹזֵר:

זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן תּוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר. חֲמִשָּׁה מִינִים הַלָּלוּ שְׁזוּרִין בְּכָל חוּט וְחוּט; הָיוּ מְרַדְּדִין אֶת הַזָּהָב כְּמִין טַסִּין דַּקִּין וְקוֹצְצִין פְּתִילִים מֵהֶם, וְטוֹוִין אוֹתוֹ חוּט שֶׁל זָהָב עִם שִׁשָּׁה חוּטִין שֶׁל תְּכֵלֶת, וְחוּט שֶׁל זָהָב עִם שִׁשָּׁה חוּטִין שֶׁל אַרְגָּמָן, וְכֵן בְּתוֹלַעַת שָׁנִי וְכֵן בַּשֵּׁשׁ – שֶׁכָּל הַמִּינִין חוּטָן כָּפוּל שִׁשָּׁה וְחוּט שֶׁל זָהָב עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד – וְאַחַר כָּךְ שׁוֹזֵר אֶת כֻּלָּם כְּאֶחָד, נִמְצָא חוּטָן כָּפוּל כ"ח, וְכֵן מְפֹרָשׁ בְּמַסֶּכֶת יוֹמָא, וְלָמַד מִן הַמִּקְרָא הַזֶּה וַיִּרְקְעוּ אֶת פַּחֵי הַזָּהָב וְקִצַּץ פְּתִילִם לַעֲשׂוֹת – אֶת פְּתִילֵי הַזָּהָב – בְּתוֹךְ הַתְּכֵלֶת וּבְתוֹךְ הָאַרְגָּמָן וְגוֹ', לָמַדְנוּ שֶׁחוּט שֶׁל זָהָב שָׁזוּר עִם כָּל מִין וָמִין:

מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב. כְּבָר פֵּרַשְׁתִּי שֶׁהוּא אֲרִיגַת שְׁתֵּי קֵירוֹת, שֶׁאֵין צוּרוֹת שְׁנֵי עֲבָרֶיהָ דּוֹמוֹת זוֹ לָזוֹ:

ז שְׁתֵּי כְתֵפֹת חֹבְרֹת יִהְיֶה־לּוֹ אֶל־שְׁנֵי קְצוֹתָיו וְחֻבָּר:

שְׁתֵּי כְתֵפֹת וגו'. הַסִּינָר מִלְמַטָּה וְחֹשֶׁב הָאֵפוֹד הִיא הַחֲגוֹרָה, וּצְמוּדָה לוֹ מִלְמַעְלָה דֻּגְמַת סִינַר הַנָּשִׁים, וּמִגַּבּוֹ שֶׁל כֹּהֵן הָיוּ מְחֻבָּרוֹת בַּחֹשֶׁב שְׁתֵּי חֲתִיכוֹת כְּמִין שְׁתֵּי רְצוּעוֹת רְחָבוֹת, אַחַת כְּנֶגֶד כָּל כָּתֵף וְכָתֵף, וְזוֹקְפָן עַל שְׁתֵּי כְתֵפוֹתָיו עַד שֶׁנִּקְפָּלוֹת לְפָנָיו כְּנֶגֶד הֶחָזֶה, וְעַל יְדֵי חִבּוּרָן לְטַבָּעוֹת הַחֹשֶׁן נֶאֱחָזִין מִלְפָנָיו כְּנֶגֶד לִבּוֹ שֶׁאֵין נוֹפְלוֹת, כְּמוֹ שֶׁמְּפֹרָשׁ בָּעִנְיָן, וְהָיוּ זְקוּפוֹת וְהוֹלְכוֹת כְּנֶגֶד כְּתֵפָיו וּשְׁתֵּי אַבְנֵי הַשֹּׁהַם קְבוּעוֹת בָּהֶן אַחַת בְּכָל אַחַת: **אֶל־שְׁנֵי קְצוֹתָיו.** אֶל רָחְבּוֹ שֶׁל אֵפוֹד, שֶׁלֹּא הָיָה רָחְבּוֹ אֶלָּא כְּנֶגֶד גַּבּוֹ שֶׁל כֹּהֵן וְגָבְהוֹ עַד כְּנֶגֶד הָאֲצִילִים, שֶׁקּוֹרִין קודי"ש בְּלַעַז, שֶׁנֵּי לֹא יַחְגְּרוּ בַּיָּזַע (יחזקאל מ"ד) – אֵין חוֹגְרִין בְּמָקוֹם זֵיעָה, לֹא לְמַעְלָה מֵאֲצִילֵיהֶם וְלֹא לְמַטָּה מִמְּתְנֵיהֶם אֶלָּא כְּנֶגֶד אֲצִילֵיהֶם: וְחֻבָּר. הָאֵפוֹד עִם אוֹתָן שְׁתֵּי כִתְפוֹת הָאֵפוֹד יְחֻבַּר אוֹתָם בְּמַחַט לְמַטָּה בַּחֹשֶׁב, וְלֹא יֵאָרֵגֶם עִמּוֹ אֶלָּא אוֹרְגָם לְבַד וְאַחַר כָּךְ מְחַבְּרָם:

ח וְחֵשֶׁב אֲפֻדָּתוֹ אֲשֶׁר עָלָיו כְּמַעֲשֵׂהוּ מִמֶּנּוּ יִהְיֶה זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר:

וְחֵשֶׁב אֲפֻדָּתוֹ. וְחָגוֹר שֶׁעַל יָדוֹ הוּא מְאֻפָּדוֹ וּמְתֻקָּנוּ לַכֹּהֵן וּמְקֻשָּׁטוֹ: **אֲשֶׁר עָלָיו.** לְמַעְלָה בְּשִׁפַּת הַסִּינָר, הִיא הַחֲגוֹרָה: **כְּמַעֲשֵׂהוּ.** כַּאֲרִיגַת הַסִּינָר מַעֲשֵׂה חוֹשֵׁב וּמַחֲמֶשֶׁת מִינִים, כָּךְ אֲרִיגַת הַחֹשֶׁב מַעֲשֵׂה חוֹשֵׁב וּמַחֲמֶשֶׁת מִינִין: **מִמֶּנּוּ יִהְיֶה.** עִמּוֹ יִהְיֶה אָרוּג וְלֹא יַאַרְגֶּנּוּ לְבַד וְיַחַבְּרֶנּוּ:

ט וְלָקַחְתָּ אֶת־שְׁתֵּי אַבְנֵי־שֹׁהַם וּפִתַּחְתָּ עֲלֵיהֶם שְׁמֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

י שִׁשָּׁה מִשְּׁמֹתָם עַל הָאֶבֶן הָאֶחָת וְאֶת־שְׁמֹת הַשִּׁשָּׁה הַנּוֹתָרִים עַל־הָאֶבֶן הַשֵּׁנִית כְּתוֹלְדֹתָם:

כְּתוֹלְדֹתָם. כְּסֵדֶר שֶׁנּוֹלְדוּ – רְאוּבֵן, שִׁמְעוֹן, לֵוִי, יְהוּדָה, דָּן, נַפְתָּלִי עַל הָאַחַת, וְעַל הַשְּׁנִיָּה גָּד, אָשֵׁר, יִשָּׂשכָר זְבוּלֻן, יוֹסֵף, בִּנְיָמִין מֻלָּא, שֶׁכֵּן הוּא כְּתוּב בְּמָקוֹם תּוֹלַדְתָּן, כ"ה אוֹתִיּוֹת בְּכָל אַחַת וְאַחַת:

יא מַעֲשֵׂה חָרַשׁ אֶבֶן פִּתּוּחֵי חֹתָם תְּפַתַּח אֶת־שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל־שְׁמֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֻסַבֹּת מִשְׁבְּצוֹת זָהָב תַּעֲשֶׂה אֹתָם:

מַעֲשֵׂה חָרַשׁ אֶבֶן. מַעֲשֵׂה אֻמָּן שֶׁל אֲבָנִים, חָרַשׁ זֶה דָּבוּק הוּא לַתֵּבָה שֶׁלְּאַחֲרָיו וּלְפִיכָךְ הוּא נָקוּד פַּתָּח בְּסוֹפוֹ, וְכֵן חָרַשׁ עֵצִים נָטָה קָו (ישעיהו מ"ד) – חָרַשׁ שֶׁל עֵצִים, וְכֵן חָרַשׁ בַּרְזֶל מַעֲצָד, (שם), כָּל אֵלֶּה דְּבוּקִים וּפְתוּחִים: **פִּתּוּחֵי חֹתָם.** כְּתַרְגּוּמוֹ כְּתַב מְפֹרָשׁ כִּגְלֹף דְּעִזְקָא, חֲרוּצוֹת הָאוֹתִיּוֹת בְּתוֹכָן כְּמוֹ שֶׁחוֹרְצִין חוֹתְמֵי טַבָּעוֹת שֶׁהֵם לַחְתֹּם אִגְּרוֹת – כְּתָב נָכְר וּמְפֹרָשׁ: **עַל־שְׁמֹת.** כְּמוֹ בִּשְׁמֹת: **מֻסַבֹּת מִשְׁבְּצוֹת.** מֻקָּפוֹת הָאֲבָנִים בְּמִשְׁבְּצוֹת זָהָב, שֶׁעוֹשֶׂה חוֹשֵׁב הָאֶבֶן בְּזָהָב כְּמִין גַּמָּא לְמִדַּת הָאֶבֶן וּמְשַׁקְּעָהּ בַּמִּשְׁבְּצֶת, נִמְצֵאת הַמִּשְׁבְּצֶת סוֹבֶבֶת אֶת הָאֶבֶן סָבִיב וּמְחַבֵּר הַמִּשְׁבְּצוֹת בִּכְתֹפוֹת הָאֵפוֹד:

יב וְשַׂמְתָּ אֶת־שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל כִּתְפֹּת הָאֵפֹד אַבְנֵי זִכָּרֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־שְׁמוֹתָם לִפְנֵי יְהוָה עַל־שְׁתֵּי כְתֵפָיו לְזִכָּרֹן:

לְזִכָּרֹן. שֶׁיְּהֵא רוֹאֶה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת הַשְּׁבָטִים כְּתוּבִים לְפָנָיו וְיִזְכֹּר צִדְקָתָם:

תהלים - פרקים י׳-י״ז

פרק י׳: א לָמָּה יְ־הוָ־ה תַּעֲמֹד בְּרָחוֹק תַּעְלִים לְעִתּוֹת בַּצָּרָה: ב בְּגַאֲוַת־רָשָׁע יִדְלַק עָנִי יִתָּפְשׂוּ בְּמִזְמוֹת זוּ חָשָׁבוּ: ג כִּי־הִלֵּל רָשָׁע עַל־תַּאֲוַת נַפְשׁוֹ וּבוֹצֵעַ בֵּרַךְ נִאֵץ יְ־הוָ־ה: ד רָשָׁע כְּגֹבַהּ אַפּוֹ בַּל־יִדְרֹשׁ אֵין אֱלֹהִים כָּל־מְזִמֹּתָיו: ה יָחִילוּ (דָּרְכָו) [דְּרָכָיו] בְּכָל־עֵת מָרוֹם מִשְׁפָּטֶיךָ מִנֶּגְדּוֹ כָּל־צוֹרְרָיו יָפִיחַ בָּהֶם: ו אָמַר בְּלִבּוֹ בַּל־אֶמּוֹט לְדֹר וָדֹר אֲשֶׁר לֹא־בָרָע: ז אָלָה פִיהוּ מָלֵא וּמִרְמוֹת וָתֹךְ תַּחַת לְשׁוֹנוֹ עָמָל וָאָוֶן: ח יֵשֵׁב בְּמַאְרַב חֲצֵרִים בַּמִּסְתָּרִים יַהֲרֹג נָקִי עֵינָיו לְחֶלְכָה יִצְפֹּנוּ: ט יֶאֱרֹב בַּמִּסְתָּר כְּאַרְיֵה בְסֻכָּה יֶאֱרֹב לַחֲטוֹף עָנִי יַחְטֹף עָנִי בְּמָשְׁכוֹ בְרִשְׁתּוֹ: י (וְדָכֶה) [יְדֻכֶּה] יָשַׁח וְנָפַל בַּעֲצוּמָיו (חֵלְכָאִים) [חֵיל כְּאִים] : יא אָמַר בְּלִבּוֹ שָׁכַח אֵל הִסְתִּיר פָּנָיו בַּל־רָאָה לָנֶצַח: יב קוּמָה יְ־הוָ־ה אֵל נְשָׂא יָדֶךָ אַל־תִּשְׁכַּח (עֲנָיִים) [עֲנָוִים]: יג עַל־מָה נִאֵץ רָשָׁע אֱלֹהִים אָמַר בְּלִבּוֹ לֹא תִדְרֹשׁ: יד רָאִתָּה כִּי־אַתָּה עָמָל וָכַעַס תַּבִּיט לָתֵת בְּיָדֶךָ עָלֶיךָ יַעֲזֹב חֶלְכָה יָתוֹם אַתָּה הָיִיתָ עוֹזֵר: טו שְׁבֹר זְרוֹעַ רָשָׁע וָרָע תִּדְרוֹשׁ־רִשְׁעוֹ בַל־תִּמְצָא: טז יְ־הוָ־ה מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ: יז תַּאֲוַת עֲנָוִים שָׁמַעְתָּ יְ־הוָ־ה תָּכִין לִבָּם תַּקְשִׁיב אָזְנֶךָ: יח לִשְׁפֹּט יָתוֹם וָדָךְ בַּל־יוֹסִיף עוֹד לַעֲרֹץ אֱנוֹשׁ מִן־הָאָרֶץ:

פרק י״א: א לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד בַּי־הוָ־ה חָסִיתִי אֵיךְ תֹּאמְרוּ לְנַפְשִׁי (נודו) [נוּדִי] הַרְכֶם צִפּוֹר: ב כִּי הִנֵּה הָרְשָׁעִים

יִדְרְכוּ קֶשֶׁת כּוֹנְנוּ חִצָּם עַל־יֶתֶר לִירוֹת בְּמוֹ־אפֶל לְיִשְׁרֵי־לֵב: ג כִּי־הַשָּׁתוֹת יֵהָרֵסוּן צַדִּיק מַה־פָּעָל: ד יְ־הוָ־ה בְּהֵיכַל קָדְשׁוֹ יְ־הוָ־ה בַּשָּׁמַיִם כִּסְאוֹ עֵינָיו יֶחֱזוּ עַפְעַפָּיו יִבְחָנוּ בְּנֵי אָדָם: ה יְ־הוָ־ה צַדִּיק יִבְחָן וְרָשָׁע וְאהֵב חָמָס שָׂנְאָה נַפְשׁוֹ: ו יַמְטֵר עַל־רְשָׁעִים פַּחִים אֵשׁ וְגָפְרִית וְרוּחַ זְלָעָפוֹת מְנָת כּוֹסָם: ז כִּי־צַדִּיק יְ־הוָ־ה צְדָקוֹת אָהֵב יָשָׁר יֶחֱזוּ פָנָיו:

פרק יב: א לַמְנַצֵּחַ עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד: ב הוֹשִׁיעָה יְ־הוָ־ה כִּי־גָמַר חָסִיד כִּי־פַסּוּ אֱמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם: ג שָׁוְא יְדַבְּרוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ שִׂפַת חֲלָקוֹת בְּלֵב וָלֵב יְדַבֵּרוּ: ד יַכְרֵת יְ־הוָ־ה כָּל־שִׂפְתֵי חֲלָקוֹת לָשׁוֹן מְדַבֶּרֶת גְּדלוֹת: ה אֲשֶׁר אָמְרוּ לִלְשֹׁנֵנוּ נַגְבִּיר שְׂפָתֵינוּ אִתָּנוּ מִי אָדוֹן לָנוּ: ו מִשֹּׁד עֲנִיִּים מֵאֲנָקַת אֶבְיוֹנִים עַתָּה אָקוּם יאמַר יְ־הוָ־ה אָשִׁית בְּיֵשַׁע יָפִיחַ לוֹ: ז אִמְרוֹת יְ־הוָ־ה אֲמָרוֹת טְהרוֹת כֶּסֶף צָרוּף בַּעֲלִיל לָאָרֶץ מְזֻקָּק שִׁבְעָתָיִם: ח אַתָּה יְ־הוָ־ה תִּשְׁמְרֵם תִּצְּרֶנּוּ מִן־הַדּוֹר זוּ לְעוֹלָם: ט סָבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלָּכוּן כְּרֹם זָלֻּת לִבְנֵי אָדָם:

פרק יג: א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: ב עַד־אָנָה יְ־הוָ־ה תִּשְׁכָּחֵנִי נֶצַח עַד־אָנָה תַּסְתִּיר אֶת־פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי: ג עַד־אָנָה אָשִׁית עֵצוֹת בְּנַפְשִׁי יָגוֹן בִּלְבָבִי יוֹמָם עַד־אָנָה יָרוּם אוֹיְבִי עָלָי: ד הַבִּיטָה עֲנֵנִי יְ־הוָ־ה אֱלֹהָי הָאִירָה עֵינַי פֶּן־אִישַׁן הַמָּוֶת: ה פֶּן־יאמַר אוֹיְבִי יְכָלְתִּיו צָרַי יָגִילוּ כִּי אֶמּוֹט: ו וַאֲנִי בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי יָגֶל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ אָשִׁירָה לַי־הוָ־ה כִּי גָמַל עָלָי:

פרק יד: א לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים הִשְׁחִיתוּ הִתְעִיבוּ עֲלִילָה אֵין עֹשֵׂה־טוֹב: ב יְ־הוָ־ה מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל־בְּנֵי־אָדָם לִרְאוֹת הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל דֹּרֵשׁ אֶת־אֱלֹהִים: ג הַכֹּל סָר יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ אֵין עֹשֵׂה־טוֹב אֵין גַּם־אֶחָד: ד הֲלֹא יָדְעוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן אכְלֵי עַמִּי אָכְלוּ לֶחֶם יְ־הוָ־ה לֹא קָרָאוּ: ה שָׁם פָּחֲדוּ פָחַד כִּי אֱלֹהִים בְּדוֹר צַדִּיק: ו עֲצַת־עָנִי תָּבִישׁוּ כִּי יְ־הוָ־ה מַחְסֵהוּ: ז מִי־יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְ־הוָ־ה שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל:

פרק טו: א מִזְמוֹר לְדָוִד יְ־הוָ־ה מִי־יָגוּר בְּאָהֳלֶךָ מִי־יִשְׁכֹּן בְּהַר קָדְשֶׁךָ: ב הוֹלֵךְ תָּמִים וּפֹעֵל צֶדֶק וְדבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ: ג לֹא־רָגַל עַל־לְשֹׁנוֹ לֹא־עָשָׂה לְרֵעֵהוּ רָעָה וְחֶרְפָּה לֹא־נָשָׂא עַל־קְרֹבוֹ: ד נִבְזֶה בְעֵינָיו נִמְאָס וְאֶת־יִרְאֵי יְ־הוָ־ה יְכַבֵּד נִשְׁבַּע לְהָרַע וְלֹא יָמֵר: ה כַּסְפּוֹ לֹא־נָתַן בְּנֶשֶׁךְ וְשֹׁחַד עַל־נָקִי לֹא־לָקָח עֹשֵׂה אֵלֶּה לֹא יִמּוֹט לְעוֹלָם:

פרק טז: א מִכְתָּם לְדָוִד שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי־חָסִיתִי בָךְ: ב אָמַרְתְּ לַי־הוָ־ה אֲדנָי אָתָּה טוֹבָתִי בַּל־עָלֶיךָ: ג לִקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ הֵמָּה וְאַדִּירֵי כָּל־חֶפְצִי־בָם: ד יִרְבּוּ עַצְּבוֹתָם אַחֵר מָהָרוּ בַּל־אַסִיךְ נִסְכֵּיהֶם מִדָּם וּבַל־אֶשָּׂא אֶת־שְׁמוֹתָם עַל־שְׂפָתָי: ה יְ־הוָ־ה מְנָת חֶלְקִי וְכוֹסִי אַתָּה תּוֹמִיךְ גּוֹרָלִי: ו חֲבָלִים נָפְלוּ־לִי בַּנְּעִמִים אַף־נַחֲלַת שָׁפְרָה עָלָי: ז אֲבָרֵךְ אֶת־יְ־הוָ־ה אֲשֶׁר יְעָצָנִי אַף־ לֵילוֹת יִסְּרוּנִי כִלְיוֹתָי: ח שִׁוִּיתִי יְ־הוָ־ה לְנֶגְדִּי תָּמִיד כִּי מִימִינִי בַּל־אֶמּוֹט: ט לָכֵן שָׂמַח לִבִּי וַיָּגֶל כְּבוֹדִי אַף־בְּשָׂרִי יִשְׁכֹּן לָבֶטַח: י כִּי לֹא־תַעֲזב נַפְשִׁי לִשְׁאוֹל לֹא־תִתֵּן (חֲסִידְךָ) [חֲסִידֶךָ] לִרְאוֹת שָׁחַת: יא תּוֹדִיעֵנִי ארַח חַיִּים שֹׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח:

פרק יז: א תְּפִלָּה לְדָוִד שִׁמְעָה יְ־הוָ־ה צֶדֶק הַקְשִׁיבָה רִנָּתִי הַאֲזִינָה תְּפִלָּתִי בְּלֹא שִׂפְתֵי מִרְמָה: ב מִלְּפָנֶיךָ מִשְׁפָּטִי יֵצֵא עֵינֶיךָ תֶּחֱזֶינָה מֵישָׁרִים: ג בָּחַנְתָּ לִבִּי פָּקַדְתָּ לַיְלָה צְרַפְתַּנִי בַל־תִּמְצָא זַמֹּתִי בַּל־יַעֲבָר־פִּי: ד לִפְעֻלוֹת אָדָם בִּדְבַר שְׂפָתֶיךָ אֲנִי שָׁמַרְתִּי אָרְחוֹת פָּרִיץ: ה תָּמֹךְ אֲשֻׁרַי בְּמַעְגְּלוֹתֶיךָ בַּל־נָמוֹטוּ פְּעָמָי: ו אֲנִי קְרָאתִיךָ כִּי־תַעֲנֵנִי אֵל הַט־אָזְנְךָ לִי שְׁמַע אִמְרָתִי: ז הַפְלֵה חֲסָדֶיךָ מוֹשִׁיעַ חוֹסִים מִמִּתְקוֹמְמִים בִּימִינֶךָ: ח שָׁמְרֵנִי כְּאִישׁוֹן בַּת־עָיִן בְּצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנִי: ט מִפְּנֵי רְשָׁעִים זוּ שַׁדּוּנִי אוֹיְבַי בְּנֶפֶשׁ יַקִּיפוּ עָלָי: י חֶלְבָּמוֹ סָגְרוּ פִּימוֹ דִּבְּרוּ בְּגַאוּת: יא אַשֻּׁרֵנוּ עַתָּה (סְבָבוּנוּ) [סְבָבוּנִי] עֵינֵיהֶם יָשִׁיתוּ לִנְטוֹת בָּאָרֶץ: יב דְּמְיוֹנוֹ כְּאַרְיֵה יִכְסוֹף לִטְרף וְכְכְפִיר יֹשֵׁב בְּמִסְתָּרִים: יג קוּמָה יְ־הוָ־ה קַדְּמָה פָּנָיו הַכְרִיעֵהוּ פַּלְּטָה נַפְשִׁי מֵרָשָׁע חַרְבֶּךָ: יד מִמְתִים יָדְךָ יְ־הוָ־ה מִמְתִים מֵחֶלֶד חֶלְקָם בַּחַיִּים (וּצְפוּנְךָ) [וּצְפִינְךָ] תְּמַלֵּא בִטְנָם יִשְׂבְּעוּ בָנִים וְהִנִּיחוּ יִתְרָם לְעוֹלְלֵיהֶם: טו אֲנִי בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָּנֶיךָ אֶשְׂבְּעָה בְהָקִיץ תְּמוּנָתֶךָ:

תניא - ליקוטי אמרים פרק כ"ט

והטעם לפי שבאמת אין שום ממשות כלל בס"א שלכן נמשלה לחשך שאין בו שום ממשות כלל ומכ"ש נדחה מפני האור וכך הס"א אף שיש בה חיות הרבה להחיות כל בעלי חיים הטמאים ונפשות אומות עכו"ם וגם נפש הבהמית שבישראל כנ"ל מ"מ הרי כל חיותה אינה מצד עצמה ח"ו אלא מצד הקדושה כנ"ל ולכן היא בטלה לגמרי מפני הקדושה כביטול החשך מפני האור הגשמי רק שלגבי קדושת נפש האלהית שבאדם נתן לה הקב"ה רשות ויכולת להגביה עצמה כנגדה כדי שהאדם יתעורר להתגבר עליה להשפילה ע"י שפלות ונמיכת רוחו ונבזה בעיניו נמאס ובאתערותא דלתתא

אתערותא דלעילא לקיים מ"ש משם אורידך נאם ה' דהיינו שמסירה ממשלתה ויכלתה ומסלק ממנה הכח ורשות שנתן לה להגביה עצמה נגד אור קדושת נפש האלהית ואזי ממילא בטילה ונדחית כביטול החשך מפני אור הגשמי. וכמו שמצינו דבר זה מפורש בתורה גבי מרגלים שמתחלה אמרו כי חזק הוא ממנו אל תקרי ממנו כו' שלא האמינו ביכולת ה' ואח"כ חזרו ואמרו הננו ועלינו וגו' ומאין חזרה ובאה להם האמונה ביכולת ה' הרי לא הראה להם משרע"ה שום אות ומופת על זה בנתיים רק שאמ' להם איך שקצף ה' עליהם ונשבע שלא להביאם אל הארץ ומה הועיל זה להם אם לא היו מאמינים ביכולת ה' ח"ו לכבוש ל"א מלכי' ומפני זה לא רצו כלל ליכנס לארץ אלא ודאי מפני שישראל עצמן הם מאמינים בני מאמינים רק שהס"א המלובשת בגופם הגביה עצמה על אור קדושת נפשם האלהית בגסות רוחה וגבהות' בחוצפה בלי טעם ודעת ולכן מיד שקצף ה' עליהם והרעים בקול רעש ורוגז עד מתי לעדה הרעה הזאת וגו' במדבר הזה יפלו פגריכם וגו' אני ה' דברתי אם לא זאת אעשה לכל העדה הרעה הזאת וגו' וכששמעו דברים קשים אלו נכנע ונשבר לבם בקרבם כדכתיב ויתאבלו העם מאד וממילא נפלה הס"א ממשלתה וגבהותה וגסות רוחה וישראל עצמן הם מאמינים ומזה יכול ללמוד כל אדם שנופלים לו במחשבתו ספיקות על אמונה כי הם דברי רוח הס"א לבדה המגביה עצמה על נפשו אבל ישראל עצמן הם מאמינים כו' וגם הס"א עצמה אין לה ספיקות כלל באמונה רק שניתן לה רשות לבלבל האדם בדברי שקר ומרמה להרבות שכרו כפיתויי הזונה לבן המלך בשקר ומרמה ברשות המלך כמ"ש בזה"ק:

היום-יום - ב׳ אדר

ליום ב' אדר א'

רבינו הגדול - הזקן - סידר לפני אנ"ש העבודה במוח ולחפש את האמת, לבקר כל תנועה, שתהיה רק כפי האמת ובאה ע"י עבודה.

ועבודה זו אינה כמו שטועים בזה טעות גמור לחשוב שצריך לפרק הרים ולשבר סלעים, להפוך את העולם. האמת הגמור הוא: אשר כל עבודה ופועל, איזה שיהיו, בכוונה אמיתית, די ומספיק: ברכה בכוונה; ביאורי המילים שבתפלה כדבעי בהכנת הלב ובידיעה לפני מי אתה עומד; פסוק חומש בידיעה שהוא דבר ה'; פסוק תהלים' ומדה טובה לקרב לבו של חברו באהבה וחיבה.

אמת הדבר, אשר בכדי להגיע לזה צריכים יגיעה רבה ועצומה, פשוט ללמוד הרבה ולהבין - כל אחד לפי ערכו - ואז ה' בעזרו שיהיה כפי האמת.

ליום ב' אדר ב'

הברכה צריכה לאיזה דבר שתאחז בו, וכמו המטר על שדה חרושה וזרועה, או היורה ומלקוש על תבואת השדה והכרם. אבל בשדה בור לא חרושה ולא זרועה, אין המטר יורה ומלקוש מביאים תועלת.

נ"ך - דברי הימים ב׳ פרק כ"ח

א בֶּן-עֶשְׂרִים שָׁנָה, אָחָז בְּמָלְכוֹ, וְשֵׁשׁ-עֶשְׂרֵה שָׁנָה, מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם; וְלֹא-עָשָׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה, כְּדָוִיד אָבִיו.
ב וַיֵּלֶךְ, בְּדַרְכֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל; וְגַם מַסֵּכוֹת עָשָׂה, לַבְּעָלִים. ג וְהוּא הִקְטִיר, בְּגֵיא בֶן-הִנֹּם; וַיַּבְעֵר אֶת-בָּנָיו, בָּאֵשׁ, כְּתֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם, אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. ד וַיִּזְבַּח וַיְקַטֵּר בַּבָּמוֹת, וְעַל-הַגְּבָעוֹת, וְתַחַת, כָּל-עֵץ רַעֲנָן. ה וַיִּתְּנֵהוּ יְהוָה אֱלֹהָיו, בְּיַד מֶלֶךְ אֲרָם, וַיַּכּוּ-בוֹ, וַיִּשְׁבּוּ מִמֶּנּוּ שִׁבְיָה גְדוֹלָה וַיָּבִיאוּ דַּרְמֶשֶׂק; וְגַם בְּיַד-מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל, נִתָּן, וַיַּךְ-בּוֹ, מַכָּה גְדוֹלָה. {ס} ו וַיַּהֲרֹג פֶּקַח בֶּן-רְמַלְיָהוּ בִּיהוּדָה, מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף בְּיוֹם אֶחָד--הַכֹּל בְּנֵי-חַיִל: בְּעָזְבָם, אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתָם. ז וַיַּהֲרֹג זִכְרִי גִּבּוֹר אֶפְרַיִם, אֶת-מַעֲשֵׂיָהוּ בֶּן-הַמֶּלֶךְ, וְאֶת-עַזְרִיקָם, נְגִיד הַבָּיִת; וְאֶת-אֶלְקָנָה, מִשְׁנֵה הַמֶּלֶךְ. {ס} ח וַיִּשְׁבּוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל מֵאֲחֵיהֶם מָאתַיִם אֶלֶף, נָשִׁים בָּנִים וּבָנוֹת, וְגַם-שָׁלָל רָב, בָּזְזוּ מֵהֶם; וַיָּבִיאוּ אֶת-הַשָּׁלָל, לְשֹׁמְרוֹן. {ס} ט וְשָׁם הָיָה נָבִיא לַיהוָה, עוֹדֵד שְׁמוֹ, וַיֵּצֵא לִפְנֵי הַצָּבָא הַבָּא לְשֹׁמְרוֹן, וַיֹּאמֶר לָהֶם הִנֵּה בַּחֲמַת יְהוָה אֱלֹהֵי-אֲבוֹתֵיכֶם עַל-יְהוּדָה נְתָנָם בְּיֶדְכֶם; וַתַּהַרְגוּ-בָם בְּזַעַף, עַד לַשָּׁמַיִם הִגִּיעַ. י וְעַתָּה בְּנֵי-יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם, אַתֶּם אֹמְרִים, לְכְבֹּשׁ לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת, לָכֶם; הֲלֹא רַק-אַתֶּם עִמָּכֶם אֲשֵׁמוֹת, לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם. יא וְעַתָּה שִׁמְעוּנִי--וְהָשִׁיבוּ הַשִּׁבְיָה, אֲשֶׁר שְׁבִיתֶם מֵאֲחֵיכֶם: כִּי חֲרוֹן אַף-יְהוָה, עֲלֵיכֶם. {ס} יב וַיָּקֻמוּ אֲנָשִׁים מֵרָאשֵׁי בְנֵי-אֶפְרַיִם, עֲזַרְיָהוּ בֶן-יְהוֹחָנָן

בָּרְכָיְהוּ בֶן-מְשֹׁלֵמוֹת, וִיחִזְקִיָּהוּ בֶּן-שַׁלֻּם, וַעֲמָשָׂא בֶּן-חַדְלַי--עַל-הַבָּאִים, מִן-הַצָּבָא. יג וַיֹּאמְרוּ לָהֶם, לֹא-תָבִיאוּ אֶת-הַשִּׁבְיָה הֵנָּה--כִּי לְאַשְׁמַת יְהוָה עָלֵינוּ אַתֶּם אֹמְרִים, לְהוֹסִיף עַל-חַטֹּאתֵנוּ וְעַל-אַשְׁמָתֵנוּ: כִּי-רַבָּה אַשְׁמָה לָנוּ, וַחֲרוֹן אָף עַל-יִשְׂרָאֵל. {ס} יד וַיַּעֲזֹב הֶחָלוּץ, אֶת-הַשִּׁבְיָה וְאֶת-הַבִּזָּה, לִפְנֵי הַשָּׂרִים, וְכָל-הַקָּהָל. טו וַיָּקֻמוּ הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר-נִקְבוּ בְשֵׁמוֹת וַיַּחֲזִיקוּ בַּשִּׁבְיָה, וְכָל-מַעֲרֻמֵּיהֶם הִלְבִּישׁוּ מִן-הַשָּׁלָל, וַיַּלְבִּשֵׁם וַיִּנְעִלוּם וַיַּאֲכִלוּם וַיַּשְׁקוּם וַיְסֻכוּם וַיְנַהֲלוּם בַּחֲמֹרִים לְכָל-כּוֹשֵׁל, וַיְבִיאוּם יְרֵחוֹ עִיר-הַתְּמָרִים אֵצֶל אֲחֵיהֶם; וַיָּשׁוּבוּ, שֹׁמְרוֹן. {פ} טז בָּעֵת הַהִיא, שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אָחָז עַל-מַלְכֵי אַשּׁוּר--לַעְזֹר לוֹ. יז וְעוֹד אֲדוֹמִים, בָּאוּ; וַיַּכּוּ בִיהוּדָה, וַיִּשְׁבּוּ-שֶׁבִי. יח וּפְלִשְׁתִּים פָּשְׁטוּ, בְּעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וְהַנֶּגֶב לִיהוּדָה, וַיִּלְכְּדוּ אֶת-בֵּית-שֶׁמֶשׁ וְאֶת-אַיָּלוֹן וְאֶת-הַגְּדֵרוֹת וְאֶת-שׂוֹכוֹ וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת-תִּמְנָה וּבְנוֹתֶיהָ, וְאֶת-גִּמְזוֹ וְאֶת-בְּנֹתֶיהָ; וַיֵּשְׁבוּ, שָׁם. יט כִּי-הִכְנִיעַ יְהוָה אֶת-יְהוּדָה, בַּעֲבוּר אָחָז מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל: כִּי הִפְרִיעַ בִּיהוּדָה, וּמָעוֹל מַעַל בַּיהוָה. כ וַיָּבֹא עָלָיו, תִּלְגַּת פִּלְנְאֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר; וַיָּצַר לוֹ, וְלֹא חָזָקוֹ. כא כִּי-חָלַק אָחָז אֶת-בֵּית יְהוָה, וְאֶת-בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים; וַיִּתֵּן לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר, וְלֹא לְעֶזְרָה לוֹ. כב וּבְעֵת הָצַר לוֹ, יוֹסֶף לִמְעוֹל בַּיהוָה: הוּא, הַמֶּלֶךְ אָחָז. כג וַיִּזְבַּח, לֵאלֹהֵי דַרְמֶשֶׂק הַמַּכִּים בּוֹ, וַיֹּאמֶר כִּי אֱלֹהֵי מַלְכֵי-אֲרָם הֵם מַעְזְרִים אֹתָם, לָהֶם אֲזַבֵּחַ וְיַעְזְרוּנִי; וְהֵם הָיוּ-לוֹ לְהַכְשִׁילוֹ, וּלְכָל-יִשְׂרָאֵל. כד וַיֶּאֱסֹף אָחָז אֶת-כְּלֵי בֵית-הָאֱלֹהִים, וַיְקַצֵּץ אֶת-כְּלֵי בֵית-הָאֱלֹהִים, וַיְסֹגֵר, אֶת-דַּלְתוֹת בֵּית-יְהוָה; וַיַּעַשׂ לוֹ מִזְבְּחוֹת בְּכָל-פִּנָּה, בִּירוּשָׁלָם. כה וּבְכָל-עִיר וָעִיר לִיהוּדָה עָשָׂה בָמוֹת, לְקַטֵּר לֵאלֹהִים אֲחֵרִים; וַיַּכְעֵס, אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו. כו וְיֶתֶר דְּבָרָיו וְכָל-דְּרָכָיו, הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים--הִנָּם כְּתוּבִים, עַל-סֵפֶר מַלְכֵי-יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל. כז וַיִּשְׁכַּב אָחָז עִם-אֲבֹתָיו, וַיִּקְבְּרֻהוּ בָּעִיר בִּירוּשָׁלַם--כִּי לֹא הֱבִיאֻהוּ, לְקִבְרֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל; וַיִּמְלֹךְ יְחִזְקִיָּהוּ בְנוֹ, תַּחְתָּיו. {פ}

יום שני ג׳ אדר

חומש - שני פרשת תצוה

יג וְעָשִׂיתָ מִשְׁבְּצֹת זָהָב׃

וְעָשִׂיתָ מִשְׁבְּצֹת. מעוט מִשְׁבְּצוֹת שְׁתַּיִם; וְלֹא פֵּרֵשׁ לְךָ עַתָּה בְּפָרָשָׁה זוֹ אֶלָּא מִקְצָת צָרְכָּן, וּבְפָרָשַׁת הַחֹשֶׁן גּוֹמֵר לְךָ פֵּרוּשָׁן׃

יד וּשְׁתֵּי שַׁרְשְׁרֹת זָהָב טָהוֹר מִגְבָּלֹת תַּעֲשֶׂה אֹתָם מַעֲשֵׂה עֲבֹת וְנָתַתָּה אֶת־שַׁרְשְׁרֹת הָעֲבֹתֹת עַל־הַמִּשְׁבְּצֹת׃

שַׁרְשְׁרֹת זָהָב. שַׁלְשְׁלָאוֹת׃ **מִגְבָּלֹת.** לְסוֹף גְּבוּל הַחֹשֶׁן תַּעֲשֶׂה אוֹתָם׃ **מַעֲשֵׂה עֲבֹת.** מַעֲשֵׂה קְלִיעַת חוּטִין, וְלֹא מַעֲשֵׂה נְקָבִים וּכְפָלִים כְּאוֹתָן שֶׁעוֹשִׂין לְבוֹרוֹת, אֶלָּא כְּאוֹתָן שֶׁעוֹשִׂין לְעַרְדַּסְקָאוֹת שֶׁקּוֹרִין אנשנשוי"רש בְּלַעַז׃ **וְנָתַתָּה אֶת־שַׁרְשְׁרֹת.** שֶׁל עֲבוֹתוֹת הָעֲשׂוּיוֹת מַעֲשֵׂה עֲבוֹת עַל מִשְׁבְּצוֹת הַלָּלוּ; וְלֹא זֶה הוּא מְקוֹם צַוָּאַת עֲשִׂיָּתָן שֶׁל שַׁרְשְׁרוֹת, וְלֹא צַוָּאַת קְבִיעָתָן, אֵין תַּעֲשֶׂה הָאָמוּר כָּאן לְשׁוֹן צַוּוּי, וְאֵין וְנָתַתָּה הָאָמוּר כָּאן לְשׁוֹן צַוּוּי, אֶלָּא לְשׁוֹן עָתִיד, כִּי בְּפָרָשַׁת הַחֹשֶׁן חוֹזֵר וּמְצַוֶּה עַל עֲשִׂיָּתָן וְעַל קְבִיעָתָן, וְלֹא נִכְתַּב כָּאן אֶלָּא לְהוֹדִיעַ מִקְצַת צָרְכֵי הַמִּשְׁבְּצוֹת שֶׁצִּוָּה לַעֲשׂוֹת עִם הָאֵפוֹד, וְכָתַב לְךָ זֹאת לוֹמַר לְךָ הַמִּשְׁבְּצוֹת הַלָּלוּ יְזַקְּקוּ לְךָ, לְכְשֶׁתַּעֲשֶׂה שַׁרְשְׁרוֹת מִגְבָּלוֹת עַל הַחֹשֶׁן, תִּתְּנֵם עַל הַמִּשְׁבְּצוֹת הַלָּלוּ׃

טו וְעָשִׂיתָ חֹשֶׁן מִשְׁפָּט מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב כְּמַעֲשֵׂה אֵפֹד תַּעֲשֶׂנּוּ זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ׃

חֹשֶׁן מִשְׁפָּט. שֶׁמְּכַפֵּר עַל קִלְקוּל הַדִּין. דָּבָר אַחֵר, מִשְׁפָּט שֶׁמְּבָרֵר דְּבָרָיו וְהַבְּטָחָתוֹ אֱמֶת, דריש"נטנט בְּלַעַז; שֶׁהַמִּשְׁפָּט מְשַׁמֵּשׁ שָׁלֹשׁ לְשׁוֹנוֹת, דְּבְרֵי טַעֲנוֹת הַבַּעֲלֵי דִּינִים וּגְמַר הַדִּין וְעֹנֶשׁ הַדִּין, אִם עֹנֶשׁ מִיתָה, אִם עֹנֶשׁ מַכּוֹת, אִם עֹנֶשׁ מָמוֹן, וְזֶה מְשַׁמֵּשׁ לְשׁוֹן בֵּרוּר דְּבָרִים, שֶׁמְּפָרֵשׁ וּמְבָרֵר דְּבָרָיו׃ **כְּמַעֲשֵׂה אֵפֹד.** מַעֲשֵׂה חוֹשֵׁב וּמֵחֲמֶשֶׁת מִינִין׃

טז רָבוּעַ יִהְיֶה כָּפוּל זֶרֶת אָרְכּוֹ וְזֶרֶת רָחְבּוֹ׃

זֶרֶת אָרְכּוֹ וְזֶרֶת רָחְבּוֹ. כָּפוּל; וּמֻטָּל לוֹ לְפָנָיו כְּנֶגֶד לִבּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר וְהָיוּ עַל לֵב אַהֲרֹן, תְּלוּי בְּכִתְפוֹת הָאֵפוֹד הַבָּאוֹת מֵאֲחוֹרָיו עַל כְּתֵפָיו וְנִקְפָּלוֹת וְיוֹרְדוֹת לְפָנָיו מְעַט, וְהַחֹשֶׁן תָּלוּי בָּהֶן בְּשַׁרְשְׁרוֹת וְטַבָּעוֹת כְּמוֹ שֶׁמְּפֹרָשׁ בָּעִנְיָן׃

יז וּמִלֵּאתָ בּוֹ מִלֲאַת אֶבֶן אַרְבָּעָה טוּרִים אֶבֶן טוֹר אֹדֶם פִּטְדָה וּבָרֶקֶת הַטּוּר הָאֶחָד׃

וּמִלֵּאתָ בּוֹ. עַל שֵׁם שֶׁהָאֲבָנִים מְמַלְּאוֹת גֻּמּוֹת הַמִּשְׁבְּצוֹת הַמְתֻקָּנוֹת לָהֶן, קוֹרֵא אוֹתָן בִּלְשׁוֹן מְלוּאִים׃

יח וְהַטּוּר הַשֵּׁנִי נֹפֶךְ סַפִּיר וְיָהֲלֹם׃

יט וְהַטּוּר הַשְּׁלִישִׁי לֶשֶׁם שְׁבוֹ וְאַחְלָמָה׃

כ וְהַטּוּר הָרְבִיעִי תַּרְשִׁישׁ וְשֹׁהַם וְיָשְׁפֵּה מְשֻׁבָּצִים זָהָב יִהְיוּ בְּמִלּוּאֹתָם׃

מְשֻׁבָּצִים זָהָב יִהְיוּ. הַטּוּרִים בְּמִלּוּאֹתָם – מֻקָּפִים מִשְׁבְּצוֹת זָהָב בְּעֹמֶק שֶׁעוּר שֶׁיִּתְמַלֵּא בְּעוּבִּי הָאֶבֶן, זֶהוּ לְשׁוֹן בְּמִלּוּאֹתָם, כְּשֶׁעוּר מִלּוּי עָבְיָן שֶׁל אֲבָנִים יִהְיֶה עֹמֶק הַמִּשְׁבְּצוֹת, לֹא פָּחוֹת וְלֹא יוֹתֵר׃

כא וְהָאֲבָנִים תִּהְיֶיןָ עַל־שְׁמֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עַל־שְׁמֹתָם פִּתּוּחֵי חוֹתָם אִישׁ עַל־שְׁמוֹ תִּהְיֶיןָ לִשְׁנֵי עָשָׂר שָׁבֶט׃

אִישׁ עַל־שְׁמוֹ. כְּסֵדֶר תּוֹלְדוֹתָם סֵדֶר הָאֲבָנִים, אֹדֶם לִרְאוּבֵן, פִּטְדָה לְשִׁמְעוֹן, וְכֵן כֻּלָּם׃

כב וְעָשִׂיתָ עַל־הַחֹשֶׁן שַׁרְשֹׁת גַּבְלֹת מַעֲשֵׂה עֲבֹת זָהָב טָהוֹר׃

עַל־הַחֹשֶׁן. בִּשְׂבִיל הַחֹשֶׁן, לְקָבְעָם בְּטַבָּעוֹתָיו, כְּמוֹ שֶׁמְּפֹרָשׁ לְמַטָּה בָּעִנְיָן׃ **שַׁרְשֹׁת.** לְשׁוֹן שָׁרְשֵׁי אִילָן, הַמְאַחֲזִין לָאִילָן לְהֵאָחֵז וּלְהִתְקַע בָּאָרֶץ, אַף אֵלּוּ יִהְיוּ מְאַחֲזִין לַחֹשֶׁן שֶׁבָּהֶם יִהְיֶה תָּלוּי בָּאֵפוֹד, וְהֵן שְׁתֵּי שַׁרְשְׁרוֹת הָאֲמוּרוֹת לְמַעְלָה בְּעִנְיַן הַמִּשְׁבְּצוֹת; וְאַף שַׁרְשְׁרוֹת פְּתַר מְנַחֵם בֶּן סָרוּק לְשׁוֹן שָׂרָשִׁים, וְאָמַר שֶׁהָרִי"ש יְתֵרָה כְּמוֹ מ"ם שֶׁבִּשְׁלשׁוֹם וּמ"ם שֶׁבְּרִקָּם, וְאִינִי רוֹאֶה אֶת דְּבָרָיו, אֶלָּא שַׁרְשֶׁרֶת בִּלְשׁוֹן עִבְרִית כְּשַׁלְשֶׁלֶת בִּלְשׁוֹן מִשְׁנָה׃ **גַּבְלֹת.** הוּא מִגְבָּלוֹת הָאָמוּר לְמַעְלָה, שֶׁתִּתְקְעֵם בַּטַּבָּעוֹת שֶׁיִּהְיוּ בִּגְבוּל הַחֹשֶׁן, וְכָל גְּבוּל לְשׁוֹן קָצֶה, אשומי"יל בְּלַעַז׃ **מַעֲשֵׂה עֲבֹת.** מַעֲשֵׂה קְלִיעָה׃

כג וְעָשִׂיתָ עַל־הַחֹשֶׁן שְׁתֵּי טַבְּעוֹת זָהָב וְנָתַתָּ אֶת־שְׁתֵּי הַטַּבָּעוֹת עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן׃

עַל־הַחֹשֶׁן. לְצָרְךָ הַחֹשֶׁן – כְּדֵי לְקָבְעָם בּוֹ׃ וְלֹא יִתָּכֵן לוֹמַר שֶׁתְּהֵא תְּחִלַּת עֲשִׂיָּתָן עָלָיו, שֶׁאִם כֵּן מַה הוּא שֶׁחוֹזֵר וְאוֹמֵר וְנָתַתָּ אֶת שְׁתֵּי הַטַּבָּעוֹת וַהֲלֹא כְּבָר נִתּוּנִין בּוֹ? הָיָה לוֹ לִכְתֹּב בִּתְחִלַּת הַמִּקְרָא וְעָשִׂיתָ עַל קְצוֹת הַחֹשֶׁן שְׁתֵּי טַבָּעוֹת זָהָב, וְאַף בְּשַׁרְשְׁרוֹת צָרִיךְ אַתָּה לִפְתֹּר כֵּן׃ **עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן.** לִשְׁתֵּי פֵּאוֹת שֶׁכְּנֶגֶד הַצַּוָּאר, לַיְמָנִית וְלַשְּׂמְאִלִית, הַבָּאִים מוּל כִּתְפוֹת הָאֵפוֹד׃

כד וְנָתַתָּה אֶת־שְׁתֵּי עֲבֹתֹת הַזָּהָב עַל־שְׁתֵּי הַטַּבָּעֹת אֶל־קְצוֹת הַחֹשֶׁן׃

וְנָתַתָּה אֶת־שְׁתֵּי עֲבֹתֹת הַזָּהָב. הֵן הֵן שַׁרְשׁוֹת גַּבְלוּת הַכְּתוּבוֹת לְמַעְלָה, וְלֹא פֵּרֵשׁ מְקוֹם קִבּוּעָן בַּחֹשֶׁן, עַכְשָׁו מְפֹרָשׁ לְךָ שֶׁיִּהְיֶה תּוֹחֵב אוֹתָן בַּטַּבָּעוֹת; וְתֵדַע לְךָ שֶׁהֵן הֵן הָרִאשׁוֹנוֹת, שֶׁהָרֵי בְּפָרָשַׁת אֵלֶּה פְּקוּדֵי לֹא הֻכְפְּלוּ׃

כה וְאֵת שְׁתֵּי קְצוֹת שְׁתֵּי הָעֲבֹתֹת תִּתֵּן עַל־שְׁתֵּי הַמִּשְׁבְּצוֹת וְנָתַתָּה עַל־כִּתְפוֹת הָאֵפֹד אֶל־מוּל פָּנָיו׃

וְאֵת שְׁתֵּי קְצוֹת. שֶׁל שתי עבתת, שְׁנֵי רָאשֵׁיהֶם שֶׁל כָּל אַחַת. **תִּתֵּן עַל־שְׁתֵּי הַמִּשְׁבְּצוֹת.** הֵן הֵן הַכְּתוּבוֹת לְמַעְלָה, בֵּין פָּרָשַׁת הַחֹשֶׁן וּפָרָשַׁת הָאֵפוֹד, וְלֹא פֵּרֵשׁ אֶת צָרְכָּן וְאֶת מְקוֹמָן, עַכְשָׁו מְפָרֵשׁ שֶׁיִּתְקַע בָּהֶן רָאשֵׁי הָעֲבוֹתוֹת הַתְּחוּבוֹת בְּטַבָּעוֹת הַחֹשֶׁן לַיְמִין וְלַשְּׂמֹאל אֵצֶל הַצַּוָּאר; שְׁנֵי רָאשֵׁי שַׁרְשֶׁרֶת הַיְמָנִית תּוֹקֵעַ בְּמִשְׁבְּצוֹת שֶׁל יָמִין, וְכֵן בְּשֶׁל שְׂמֹאל שְׁנֵי רָאשֵׁי הַשַּׁרְשֶׁרֶת הַשְּׂמָאלִית: **וְנָתַתָּה.** הַמִּשְׁבְּצוֹת **עַל־כִּתְפוֹת הָאֵפוֹד.** , אַחַת בְּזוֹ וְאַחַת בְּזוֹ, נִמְצְאוּ כִתְפוֹת הָאֵפוֹד מַחֲזִיקִין אֶת הַחֹשֶׁן שֶׁלֹּא יִפֹּל, וּבָהֶן הוּא תָלוּי, וַעֲדַיִן שִׁפַּת הַחֹשֶׁן הַתַּחְתּוֹנָה הוֹלֶכֶת וּבָאָה וְנוֹקֶשֶׁת עַל כְּרֵסוֹ וְאֵינָהּ דְּבוּקָה לוֹ יָפָה, לְכָךְ הֻצְרַךְ עוֹד שְׁתֵּי טַבָּעוֹת לְתַחְתִּיתוֹ, כְּמוֹ שֶׁמְּפֹרָשׁ וְהוֹלֵךְ: **אֶל־מוּל פָּנָיו.** שֶׁל אֵפוֹד, שֶׁלֹּא יִתֵּן הַמִּשְׁבְּצוֹת בְּעֵבֶר הַכְּתֵפוֹת שֶׁכְּלַפֵּי הַמְּעִיל, אֶלָּא בָּעֵבֶר הָעֶלְיוֹן שֶׁכְּלַפֵּי הַחוּץ, וְהוּא קְרוּי מוּל פָּנָיו שֶׁל אֵפוֹד, כִּי אוֹתוֹ עֵבֶר שֶׁאֵינוֹ נִרְאֶה אֵינוֹ קָרוּי פָּנִים:

כו וְעָשִׂיתָ שְׁתֵּי טַבָּעוֹת זָהָב וְשַׂמְתָּ אֹתָם עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן עַל־שְׂפָתוֹ אֲשֶׁר אֶל־עֵבֶר הָאֵפוֹד בָּיְתָה:

עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן. הֵן שְׁתֵּי פֵּאוֹתָיו הַתַּחְתּוֹנוֹת לַיְמִין וְלַשְּׂמֹאל: **עַל־שְׂפָתוֹ אֲשֶׁר אֶל־עֵבֶר הָאֵפוֹד בָּיְתָה.** הֲרֵי לְךָ שְׁנֵי סִימָנִין, הָאֶחָד שֶׁיִּתְּנֵם בִּשְׁנֵי קְצָוֹת שֶׁל תַּחְתִּיתוֹ שֶׁהוּא כְנֶגֶד הָאֵפוֹד, שֶׁעָלָיוֹ אֵינוֹ כְנֶגֶד הָאֵפוֹד, שֶׁהֲרֵי סָמוּךְ לַצַּוָּאר הוּא וְהָאֵפוֹד נָתוּן עַל מָתְנָיו, וְעוֹד נָתַן סִימָן, שֶׁלֹּא יִקְבָּעֵם בְּעֵבֶר הַחֹשֶׁן שֶׁכְּלַפֵּי הַחוּץ, אֶלָּא בָּעֵבֶר שֶׁכְּלַפֵּי פְּנִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּיְתָה, וְאוֹתוֹ הָעֵבֶר הוּא לְצַד הָאֵפוֹד, שֶׁחֹשֶׁב הָאֵפוֹד חוֹגְרוֹ הַכֹּהֵן וְנִקְפָּל הַסִּינָר לִפְנֵי הַכֹּהֵן עַל מָתְנָיו, וּקְצָת כְּרֵסוֹ מִכָּאן וּמִכָּאן עַד כְּנֶגֶד קְצוֹת הַחֹשֶׁן וּקְצוֹתָיו שׁוֹכְבִין עָלָיו:

כז וְעָשִׂיתָ שְׁתֵּי טַבָּעוֹת זָהָב וְנָתַתָּה אֹתָם עַל־שְׁתֵּי כִתְפוֹת הָאֵפוֹד מִלְמַטָּה מִמּוּל פָּנָיו לְעֻמַּת מַחְבַּרְתּוֹ מִמַּעַל לְחֵשֶׁב הָאֵפוֹד:

עַל־שְׁתֵּי כִתְפוֹת מִלְמַטָּה. שֶׁהַמִּשְׁבְּצוֹת נְתוּנוֹת בְּרָאשֵׁי כִתְפוֹת הָאֵפוֹד הָעֶלְיוֹנִים הַבָּאִים עַל כְּתֵפָיו, כְּנֶגֶד גְּרוֹנוֹ, וְנִקְפָּלוֹת וְיוֹרְדוֹת לְפָנָיו, וְהַטַּבָּעוֹת צָוֶה לִתֵּן בְּרֹאשָׁן הַשֵּׁנִי, שֶׁהוּא מְחֻבָּר לָאֵפוֹד, וְהוּא שֶׁנֵּי לְעֻמַּת מַחְבַּרְתּוֹ, סָמוּךְ לְמָקוֹם חִבּוּרָן בָּאֵפוֹד, לְמַעְלָה מִן הַחֲגוֹרָה מְעַט, שֶׁהַמַּחְבֶּרֶת לְעֻמַּת הַחֲגוֹרָה, וְאִלּוּ נְתוּנִים מְעַט בְּגַבֵּהּ זְקִיפַת הַכְּתֵפוֹת, הוּא שֶׁנֶּאֱמַר מִמַּעַל לְחֵשֶׁב הָאֵפוֹד, וְהֵן כְּנֶגֶד סוֹף הַחֹשֶׁן, וְנוֹתֵן פְּתִיל תְּכֵלֶת בְּאוֹתָן הַטַּבָּעוֹת וּבְטַבָּעוֹת הַחֹשֶׁן וְרוֹכְסָן בְּאוֹתוֹ פְּתִיל לְיָמִין וְלִשְׂמֹאל, שֶׁלֹּא יְהֵא תַּחְתִּית הַחֹשֶׁן הוֹלֵךְ לְפָנִים וְחוֹזֵר לְאָחוֹר, וְנוֹקֵשׁ עַל כְּרֵסוֹ, וְנִמְצָא מְיֻשָּׁב עַל הַמְּעִיל יָפֶה: **מִמּוּל פָּנָיו.** בָּעֵבֶר הַחִיצוֹן:

כח וְיִרְכְּסוּ אֶת־הַחֹשֶׁן מִטַּבְּעֹתָיו (כתיב מטבעתו) אֶל־טַבְּעֹת הָאֵפוֹד בִּפְתִיל תְּכֵלֶת לִהְיוֹת עַל־חֵשֶׁב הָאֵפוֹד וְלֹא־יִזַּח הַחֹשֶׁן מֵעַל הָאֵפוֹד:

וְיִרְכְּסוּ. לְשׁוֹן חִבּוּר; וְכֵן מֻרְכָּסֵי אִישׁ (תהילים ל"א) – חִבּוּרֵי חֻבְלֵי רְשָׁעִים, וְכֵן וְהָרְכָסִים לְבַקְעָה (ישעיהו מ') – הָרִים הַסְּמוּכִים זֶה לָזֶה, שֶׁאִי אֶפְשָׁר לֵירֵד לַגַּיְא שֶׁבֵּינֵיהֶם אֶלָּא בְּקֹשִׁי גָּדוֹל, שֶׁמִּתּוֹךְ סְמִיכָתָן הַגַּיְא זָקוּפָה וַעֲמֻקָּה – יְהֵא לְבַקְעַת מִישׁוֹר וְנוֹחָה לֵילֵךְ: **לִהְיוֹת עַל־חֵשֶׁב הָאֵפוֹד.** לִהְיוֹת הַחֹשֶׁן דָּבוּק אֶל חֵשֶׁב הָאֵפוֹד: **וְלֹא־יִזַּח.** לְשׁוֹן נְתוּק; וּלְשׁוֹן עֲרָבִי הוּא כְּדִבְרֵי דוּנָשׁ בֶּן לַבְרָט:

כט וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־שְׁמוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּחֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט עַל־לִבּוֹ בְּבֹאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ לְזִכָּרֹן לִפְנֵי־יְהוָה תָּמִיד:

ל וְנָתַתָּ אֶל־חֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט אֶת־הָאוּרִים וְאֶת־הַתֻּמִּים וְהָיוּ עַל־לֵב אַהֲרֹן בְּבֹאוֹ לִפְנֵי יְהוָה וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־מִשְׁפַּט בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עַל־לִבּוֹ לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד:

אֶת־הָאוּרִים וְאֶת־הַתֻּמִּים. הוּא כְּתָב שֵׁם הַמְפֹרָשׁ, שֶׁהָיָה נוֹתְנוֹ בְּתוֹךְ כְּפֶלֵי הַחֹשֶׁן, שֶׁעַל יְדוֹ הוּא מֵאִיר דְּבָרָיו וּמְתַמֵּם אֶת דְּבָרָיו; וּבְמִקְדָּשׁ שֵׁנִי הָיָה הַחֹשֶׁן – שְׁאִי אֶפְשָׁר לְכֹהֵן גָּדוֹל לִהְיוֹת מְחֻסַּר בְּגָדִים – אֲבָל אוֹתוֹ הַשֵּׁם לֹא הָיָה בְּתוֹכוֹ, וְעַל שֵׁם אוֹתוֹ הַכְּתָב הוּא קָרוּי מִשְׁפָּט, שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר כ"ז), וְשָׁאַל לוֹ בְּמִשְׁפַּט הָאוּרִים (יומא ע"ג): **אֶת־מִשְׁפַּט בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל.** דָּבָר שֶׁהֵם נִשְׁפָּטִים וְנוֹכְחִים עַל יָדוֹ, אִם לַעֲשׂוֹת דָּבָר אוֹ לֹא לַעֲשׂוֹת; וּלְפִי מִדְרָשׁ אַגָּדָה שֶׁהַחֹשֶׁן מְכַפֵּר עַל מְעִוְּתֵי הַדִּין, נִקְרָא מִשְׁפָּט עַל שֵׁם סְלִיחַת הַמִּשְׁפָּט:

תהלים - פרקים י"ח-כ"ב

פרק יח: א לַמְנַצֵּחַ לְעֶבֶד יְ־הוָ־ה לְדָוִד אֲשֶׁר דִּבֶּר לַי־הוָ־ה אֶת־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּיוֹם הִצִּיל־יְ־הוָ־ה אוֹתוֹ מִכַּף כָּל־אוֹיְבָיו וּמִיַּד שָׁאוּל: ב וַיֹּאמַר אֶרְחָמְךָ יְ־הוָ־ה חִזְקִי: ג יְ־הוָ־ה סַלְעִי וּמְצוּדָתִי וּמְפַלְטִי אֵלִי צוּרִי אֶחֱסֶה־בּוֹ מָגִנִּי וְקֶרֶן יִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי: ד מְהֻלָּל אֶקְרָא יְ־הוָ־ה וּמִן־אֹיְבַי אִוָּשֵׁעַ: ה אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי־מָוֶת וְנַחֲלֵי בְלִיַּעַל יבעתוני: ו חֶבְלֵי שְׁאוֹל סְבָבוּנִי קִדְּמוּנִי מוֹקְשֵׁי מָוֶת: ז בַּצַּר־לִי אֶקְרָא יְ־הוָ־ה וְאֶל־אֱלֹהַי אֲשַׁוֵּעַ יִשְׁמַע מֵהֵיכָלוֹ קוֹלִי וְשַׁוְעָתִי לְפָנָיו תָּבוֹא בְאָזְנָיו: ח וַתִּגְעַשׁ וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ וּמוֹסְדֵי הָרִים יִרְגָּזוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ כִּי חָרָה לוֹ: ט עָלָה עָשָׁן בְּאַפּוֹ וְאֵשׁ מִפִּיו תֹּאכֵל גֶּחָלִים בָּעֲרוּ מִמֶּנּוּ: י וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרַד וַעֲרָפֶל תַּחַת רַגְלָיו: יא וַיִּרְכַּב עַל־כְּרוּב וַיָּעף וַיֵּדֶא עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ: יב יָשֶׁת חֹשֶׁךְ סִתְרוֹ סְבִיבוֹתָיו סֻכָּתוֹ חֶשְׁכַת־מַיִם עָבֵי שְׁחָקִים: יג מִנֹּגַהּ נֶגְדּוֹ עָבָיו עָבְרוּ בָּרָד וְגַחֲלֵי־אֵשׁ: יד וַיַּרְעֶם בַּשָּׁמַיִם יְ־הוָ־ה וְעֶלְיוֹן יִתֵּן קֹלוֹ בָּרָד וְגַחֲלֵי־אֵשׁ: טו וַיִּשְׁלַח חִצָּיו וַיְפִיצֵם וּבְרָקִים רָב וַיְהֻמֵּם: טז וַיֵּרָאוּ אֲפִיקֵי מַיִם וַיִּגָּלוּ מוֹסְדוֹת תֵּבֵל מִגַּעֲרָתְךָ יְ־הוָ־ה מִנִּשְׁמַת רוּחַ אַפֶּךָ: יז יִשְׁלַח מִמָּרוֹם יִקָּחֵנִי יַמְשֵׁנִי מִמַּיִם רַבִּים: יח יַצִּילֵנִי מֵאֹיְבִי עָז וּמִשֹּׂנְאַי כִּי־אָמְצוּ מִמֶּנִּי: יט יְקַדְּמוּנִי בְּיוֹם אֵידִי וַיְהִי יְ־הוָ־ה לְמִשְׁעָן לִי: כ וַיּוֹצִיאֵנִי לַמֶּרְחָב יְחַלְּצֵנִי כִּי חָפֵץ בִּי: כא יִגְמְלֵנִי יְ־הוָ־ה כְּצִדְקִי כְּבֹר יָדַי יָשִׁיב לִי: כב כִּי־שָׁמַרְתִּי דַּרְכֵי יְ־הוָ־ה וְלֹא־רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהָי: כג כִּי כָל־מִשְׁפָּטָיו לְנֶגְדִּי וְחֻקֹּתָיו לֹא־אָסִיר מֶנִּי: כד וָאֱהִי תָמִים עִמּוֹ וָאֶשְׁתַּמֵּר מֵעֲוֹנִי: כה וַיָּשֶׁב־יְ־הוָ־ה לִי כְּצִדְקִי כְּבֹר יָדַי לְנֶגֶד עֵינָיו: כו עִם־חָסִיד תִּתְחַסָּד עִם־גִּבֹּר תָּמִים תִּתַּמָּם: כז עִם־נָבָר תִּתְבָּרָר וְעִם־עִקֵּשׁ תִּתְפַּתָּל: כח כִּי־אַתָּה עַם־עָנִי תוֹשִׁיעַ וְעֵינַיִם רָמוֹת תַּשְׁפִּיל: כט כִּי־אַתָּה תָּאִיר

נֵרִי יְ־הוָ־ה אֱלֹהַי יַגִּיהַּ חָשְׁכִי׃ ל כִּי־בְךָ אָרֶץ גְּדוּד וּבֵאלֹהַי אֲדַלֶּג־שׁוּר׃ לא הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת יְ־הוָ־ה צְרוּפָה מָגֵן הוּא לְכֹל הַחוֹסִים בּוֹ׃ לב כִּי מִי אֱלוֹהַּ מִבַּלְעֲדֵי יְ־הוָ־ה וּמִי־צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ׃ לג הָאֵל הַמְאַזְּרֵנִי חָיִל וַיִּתֵּן תָּמִים דַּרְכִּי׃ לד מְשַׁוֶּה רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת וְעַל בָּמֹתַי יַעֲמִידֵנִי׃ לה מְלַמֵּד יָדַי לַמִּלְחָמָה וְנִחֲתָה קֶשֶׁת־נְחוּשָׁה זְרוֹעֹתָי׃ לו וַתִּתֶּן־לִי מָגֵן יִשְׁעֶךָ וִימִינְךָ תִסְעָדֵנִי וְעַנְוָתְךָ תַרְבֵּנִי׃ לז תַּרְחִיב צַעֲדִי תַחְתָּי וְלֹא מָעֲדוּ קַרְסֻלָּי׃ לח אֶרְדּוֹף אוֹיְבַי וְאַשִּׂיגֵם וְלֹא־אָשׁוּב עַד־כַּלּוֹתָם׃ לט אֶמְחָצֵם וְלֹא־יְכֹלוּ קוּם יִפְּלוּ תַּחַת רַגְלָי׃ מ וַתְּאַזְּרֵנִי חַיִל לַמִּלְחָמָה תַּכְרִיעַ קָמַי תַּחְתָּי׃ מא וְאֹיְבַי נָתַתָּה לִּי עֹרֶף וּמְשַׂנְאַי אַצְמִיתֵם׃ מב יְשַׁוְּעוּ וְאֵין מוֹשִׁיעַ עַל־יְ־הוָ־ה וְלֹא עָנָם׃ מג וְאֶשְׁחָקֵם כְּעָפָר עַל־פְּנֵי־רוּחַ כְּטִיט חוּצוֹת אֲרִיקֵם׃ מד תְּפַלְּטֵנִי מֵרִיבֵי עָם תְּשִׂימֵנִי לְרֹאשׁ גּוֹיִם עַם לֹא־יָדַעְתִּי יַעַבְדוּנִי׃ מה לְשֵׁמַע אֹזֶן יִשָּׁמְעוּ לִי בְּנֵי־נֵכָר יְכַחֲשׁוּ־לִי׃ מו בְּנֵי־נֵכָר יִבְלוּ וְיַחְרְגוּ מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם׃ מז חַי־יְ־הוָ־ה וּבָרוּךְ צוּרִי וְיָרוּם אֱלוֹהֵי יִשְׁעִי׃ מח הָאֵל הַנּוֹתֵן נְקָמוֹת לִי וַיַּדְבֵּר עַמִּים תַּחְתָּי׃ מט מְפַלְּטִי מֵאֹיְבָי אַף מִן־קָמַי תְּרוֹמְמֵנִי מֵאִישׁ חָמָס תַּצִּילֵנִי׃ נ עַל־כֵּן אוֹדְךָ בַגּוֹיִם יְ־הוָ־ה וּלְשִׁמְךָ אֲזַמֵּרָה׃ נא מַגְדִּל יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ וְעֹשֶׂה חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד־עוֹלָם׃

פרק יט: א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ ב הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מַגִּיד הָרָקִיעַ׃ ג יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר וְלַיְלָה לְלַיְלָה יְחַוֶּה־דָּעַת׃ ד אֵין אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם׃ ה בְּכָל־הָאָרֶץ יָצָא קַוָּם וּבִקְצֵה תֵּבֵל מִלֵּיהֶם לַשֶּׁמֶשׁ שָׂם אֹהֶל בָּהֶם׃ ו וְהוּא כְחָתָן יוֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ יָשִׂישׂ כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֹרַח׃ ז מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצָאוֹ וּתְקוּפָתוֹ עַל־קְצוֹתָם וְאֵין נִסְתָּר מֵחַמָּתוֹ׃ ח תּוֹרַת יְ־הוָ־ה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ עֵדוּת יְ־הוָ־ה נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי׃ ט פִּקּוּדֵי יְ־הוָ־ה יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי־לֵב מִצְוַת יְ־הוָ־ה בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם׃ י יִרְאַת יְ־הוָ־ה טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לָעַד מִשְׁפְּטֵי־יְ־הוָ־ה אֱמֶת צָדְקוּ יַחְדָּו׃ יא הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפָּז רָב וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוּפִים׃ יב גַּם־עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם בְּשָׁמְרָם עֵקֶב רָב׃ יג שְׁגִיאוֹת מִי־יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי׃ יד גַּם מִזֵּדִים חֲשֹׂךְ עַבְדֶּךָ אַל־יִמְשְׁלוּ־בִי אָז אֵיתָם וְנִקֵּיתִי מִפֶּשַׁע רָב׃ טו יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְ־הוָ־ה צוּרִי וְגֹאֲלִי׃

פרק כ: א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ ב יַעַנְךָ יְ־הוָ־ה בְּיוֹם צָרָה יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב׃ ג יִשְׁלַח עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָּ׃ ד יִזְכֹּר כָּל־מִנְחֹתֶיךָ וְעוֹלָתְךָ יְדַשְּׁנֶה סֶלָה׃ ה יִתֶּן־לְךָ כִלְבָבֶךָ וְכָל־עֲצָתְךָ יְמַלֵּא׃ ו נְרַנְּנָה בִּישׁוּעָתֶךָ וּבְשֵׁם־אֱלֹהֵינוּ נִדְגֹּל יְמַלֵּא יְ־הוָ־ה כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ׃ ז עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי הוֹשִׁיעַ יְ־הוָ־ה מְשִׁיחוֹ יַעֲנֵהוּ מִשְּׁמֵי קָדְשׁוֹ בִּגְבוּרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ׃ ח אֵלֶּה בָרֶכֶב וְאֵלֶּה בַסּוּסִים וַאֲנַחְנוּ בְּשֵׁם־יְ־הוָ־ה אֱלֹהֵינוּ נַזְכִּיר׃ ט הֵמָּה כָּרְעוּ וְנָפָלוּ וַאֲנַחְנוּ קַמְנוּ וַנִּתְעוֹדָד׃ י יְ־הוָ־ה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ׃

פרק כא: א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ ב יְ־הוָ־ה בְּעָזְּךָ יִשְׂמַח־מֶלֶךְ וּבִישׁוּעָתְךָ מַה־ (יָגֵיל) [יָגֶל] מְאֹד׃ ג תַּאֲוַת לִבּוֹ נָתַתָּה לּוֹ וַאֲרֶשֶׁת שְׂפָתָיו בַּל־מָנַעְתָּ סֶלָה׃ ד כִּי־תְקַדְּמֶנּוּ בִּרְכוֹת טוֹב תָּשִׁית לְרֹאשׁוֹ עֲטֶרֶת פָּז׃ ה חַיִּים שָׁאַל מִמְּךָ נָתַתָּה לּוֹ אֹרֶךְ יָמִים עוֹלָם וָעֶד׃ ו גָּדוֹל כְּבוֹדוֹ בִּישׁוּעָתֶךָ הוֹד וְהָדָר תְּשַׁוֶּה עָלָיו׃ ז כִּי־תְשִׁיתֵהוּ בְרָכוֹת לָעַד תְּחַדֵּהוּ בְשִׂמְחָה אֶת־פָּנֶיךָ׃ ח כִּי־הַמֶּלֶךְ בֹּטֵחַ בַּי־הוָ־ה וּבְחֶסֶד עֶלְיוֹן בַּל־יִמּוֹט׃ ט תִּמְצָא יָדְךָ לְכָל־אֹיְבֶיךָ יְמִינְךָ תִּמְצָא שׂנְאֶיךָ׃ י תְּשִׁיתֵמוֹ כְּתַנּוּר אֵשׁ לְעֵת פָּנֶיךָ יְ־הוָ־ה בְּאַפּוֹ יְבַלְּעֵם וְתֹאכְלֵם אֵשׁ׃ יא פִּרְיָמוֹ מֵאֶרֶץ תְּאַבֵּד וְזַרְעָם מִבְּנֵי אָדָם׃ יב כִּי־נָטוּ עָלֶיךָ רָעָה חָשְׁבוּ מְזִמָּה בַּל־יוּכָלוּ׃ יג כִּי־ תְשִׁיתֵמוֹ שֶׁכֶם בְּמֵיתָרֶיךָ תְּכוֹנֵן עַל־פְּנֵיהֶם׃ יד רוּמָה יְ־הוָ־ה בְּעֻזֶּךָ נָשִׁירָה וּנְזַמְּרָה גְבוּרָתֶךָ׃

פרק כב: א לַמְנַצֵּחַ עַל־אַיֶּלֶת הַשַּׁחַר מִזְמוֹר לְדָוִד׃ ב אֵלִי אֵלִי לָמָה עֲזַבְתָּנִי רָחוֹק מִישׁוּעָתִי דִּבְרֵי שַׁאֲגָתִי׃ ג אֱלֹהַי אֶקְרָא יוֹמָם וְלֹא תַעֲנֶה וְלַיְלָה וְלֹא־דוּמִיָּה לִי׃ ד וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל׃ ה בְּךָ בָּטְחוּ אֲבֹתֵינוּ בָּטְחוּ וַתְּפַלְּטֵמוֹ׃ ו אֵלֶיךָ זָעֲקוּ וְנִמְלָטוּ בְּךָ בָטְחוּ וְלֹא־ בוֹשׁוּ׃ ז וְאָנכִי תוֹלַעַת וְלֹא־אִישׁ חֶרְפַּת אָדָם וּבְזוּי עָם׃ ח כָּל־רֹאַי יַלְעִגוּ לִי יַפְטִירוּ בְשָׂפָה יָנִיעוּ רֹאשׁ׃ ט גֹּל אֶל־יְ־הוָ־ה יְפַלְּטֵהוּ יַצִּילֵהוּ כִּי חָפֵץ בּוֹ׃ י כִּי־אַתָּה גֹחִי מִבֶּטֶן מַבְטִיחִי עַל־ שְׁדֵי אִמִּי׃ יא עָלֶיךָ הָשְׁלַכְתִּי מֵרֶחֶם מִבֶּטֶן אִמִּי אֵלִי אָתָּה׃ יב אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי כִּי־צָרָה קְרוֹבָה כִּי אֵין עוֹזֵר׃ יג סְבָבוּנִי פָרִים רַבִּים אַבִּירֵי בָשָׁן כִּתְּרוּנִי׃ יד פָּצוּ עָלַי פִּיהֶם אַרְיֵה טֹרֵף וְשֹׁאֵג׃ טו כַּמַּיִם נִשְׁפַּכְתִּי וְהִתְפָּרְדוּ כָּל־עַצְמוֹתָי הָיָה לִבִּי כַּדּוֹנָג נָמֵס בְּתוֹךְ מֵעָי׃ טז יָבֵשׁ כַּחֶרֶשׂ כֹּחִי וּלְשׁוֹנִי מָדְבַּק מַלְקוֹחָי וְלַעֲפַר־מָוֶת תִּשְׁפְּתֵנִי׃ יז כִּי־סְבָבוּנִי כְלָבִים עֲדַת מְרֵעִים הִקִּיפוּנִי כָּאֲרִי יָדַי וְרַגְלָי׃ יח אֲסַפֵּר כָּל־עַצְמוֹתָי הֵמָּה יַבִּיטוּ יִרְאוּ־בִי׃ יט יְחַלְּקוּ בְגָדַי לָהֶם וְעַל־לְבוּשִׁי יַפִּילוּ גוֹרָל׃ כ וְאַתָּה יְ־הוָ־ה אַל־תִּרְחַק אֱיָלוּתִי לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃ כא הַצִּילָה מֵחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד־כֶּלֶב יְחִידָתִי׃ כב הוֹשִׁיעֵנִי מִפִּי אַרְיֵה וּמִקַּרְנֵי רֵמִים עֲנִיתָנִי׃ כג אֲסַפְּרָה שִׁמְךָ לְאֶחָי בְּתוֹךְ קָהָל אֲהַלְלֶךָּ׃ כד יִרְאֵי יְ־הוָ־ה הַלְלוּהוּ כָּל־זֶרַע יַעֲקֹב כַּבְּדוּהוּ וְגוּרוּ מִמֶּנּוּ כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל׃ כה כִּי לֹא־בָזָה וְלֹא שִׁקַּץ עֱנוּת עָנִי וְלֹא־הִסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ וּבְשַׁוְּעוֹ אֵלָיו שָׁמֵעַ׃ כו מֵאִתְּךָ תְהִלָּתִי בְּקָהָל רָב נְדָרַי אֲשַׁלֵּם נֶגֶד יְרֵאָיו׃ כז יֹאכְלוּ עֲנָוִים וְיִשְׂבָּעוּ יְהַלְלוּ יְ־הוָ־ה דֹּרְשָׁיו יְחִי לְבַבְכֶם לָעַד׃ כח יִזְכְּרוּ וְיָשֻׁבוּ אֶל־יְ־הוָ־ה כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל־מִשְׁפְּחוֹת גּוֹיִם׃ כט כִּי לַי־הוָ־ה הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם׃ ל אָכְלוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ כָּל־דִּשְׁנֵי־ אֶרֶץ לְפָנָיו יִכְרְעוּ כָּל־יוֹרְדֵי עָפָר וְנַפְשׁוֹ לֹא חִיָּה׃ לא זֶרַע יַעַבְדֶנּוּ יְסֻפַּר לַאדֹנָי לַדּוֹר׃ לב יָבֹאוּ וְיַגִּידוּ צִדְקָתוֹ לְעַם נוֹלָד כִּי עָשָׂה׃

תניא - ליקוטי אמרים פרק ל'

פרק ל: עוד זאת ישים אל לבו לקיים מאמר רז"ל והוי שפל רוח בפני כל האדם. והוי באמת לאמיתו בפני כל האדם ממש אפי' בפני קל שבקלים. והיינו ע"פ מארז"ל אל תדין את חבירך עד שתגיע למקומו. כי מקומו גורם לו לחטוא להיות פרנסתו לילך בשוק כל היום ולהיות מיושבי קרנות ועיניו רואות כל התאוות והעין רואה והלב חומד ויצרו בוער כתנור בוערה מאופה כמ"ש בהושע הוא בוער כאש להבה וגו'. משא"כ מי שהולך בשוק מעט ורוב היום יושב בביתו וגם אם הולך כל היום בשוק יכול להיות שאינו מחוסם כ"כ בטבעו כי אין היצר שוה בכל נפש יש שיצרו כו' כמ"ש במ"א. והנה באמת גם מי שהוא מחוסם מאד בטבעו ופרנסתו היא להיות מיושבי קרנות כל היום אין לו שום התנצלות על חטאיו ומיקרי רשע גמור על אשר אין פחד אלהי' לנגד עיניו. כי היה לו להתאפק ולמשול על רוח תאוותו שבלבו מפני פחד ה' הרואה כל מעשיו כמש"ל כי המוח שליט על הלב בתולדתו. והנה באמת שהיא מלחמה גדולה ועצומ' לשבור היצר הבוער כאש להבה מפני פחד ה' וכמו נסיון ממש. והלכך צריך כל אדם לפי מה שהוא מקומו ומדרגתו בעבודת ה' לשקול ולבחון בעצמו אם הוא עובד ה' בערך ובחי' מלחמה עצומה כזו ונסיון כזה בבחי' ועשה טוב כגון בעבודת התפלה בכוונה לשפוך נפשו לפני ה' בכל כחו ממש עד מיצוי הנפש ולהלחם עם גופו ונפש הבהמית שבו המונעים הכוונה במלחמה עצומה ולבטשם ולכתתם כעפר קודם התפלה שחרית וערבית מדי יום ביום וגם בשעת התפלה לייגע עצמו ביגיעת נפש ויגיעת בשר כמ"ש לקמן באריכות.

היום יום - ג' אדר

ליום ג' אדר א'

רבינו הזקן אמר: מצות אהבת ישראל הוא לילידי עם ישראל אשר מעולם לא ראה אותו, ומכל שכן לחבר עדת ישראל אשר במקום מגורו, שהוא בן או בת עדתו.

ליום ג' אדר ב'

מענה ה"צמח צדק" לחסיד בקי בש"ס כו' ומשכיל גדול בחסידות: קבלת עול משנה את המהות. על-ידי קבלת עול של עבד פשוט, כזה שגם בשנתו ניכר עליו עולו - יכול גם למדן וגאון להגיע למעלתו ולחשיבותו של יהודי-של-מסירות-נפש פשוט ותמים.

נ"ך - דברי הימים ב' פרק כ"ט

א יְחִזְקִיָּהוּ מָלַךְ, בֶּן-עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה, וְעֶשְׂרִים וָתֵשַׁע שָׁנָה, מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם; וְשֵׁם אִמּוֹ, אֲבִיָּה בַּת-זְכַרְיָהוּ. ב וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר, בְּעֵינֵי יְהוָה: כְּכֹל אֲשֶׁר-עָשָׂה, דָּוִיד אָבִיו. ג הוּא בַּשָּׁנָה הָרִאשׁוֹנָה לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן, פָּתַח אֶת-דַּלְתוֹת בֵּית-יְהוָה--וַיְחַזְּקֵם. ד וַיָּבֵא אֶת-הַכֹּהֲנִים, וְאֶת-הַלְוִיִּם; וַיֵּאַסְפֵם, לִרְחוֹב הַמִּזְרָח. ה וַיֹּאמֶר לָהֶם, שְׁמָעוּנִי הַלְוִיִּם: עַתָּה הִתְקַדְּשׁוּ, וְקַדְּשׁוּ אֶת-בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם, וְהוֹצִיאוּ אֶת-הַנִּדָּה, מִן-הַקֹּדֶשׁ. ו כִּי-מָעֲלוּ אֲבֹתֵינוּ, וְעָשׂוּ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ--וַיַּעַזְבֻהוּ; וַיָּסֵבּוּ פְנֵיהֶם מִמִּשְׁכַּן יְהוָה, וַיִּתְּנוּ-עֹרֶף. ז גַּם סָגְרוּ דַּלְתוֹת הָאוּלָם, וַיְכַבּוּ אֶת-הַנֵּרוֹת, וּקְטֹרֶת, לֹא הִקְטִירוּ; וְעֹלָה לֹא-הֶעֱלוּ בַקֹּדֶשׁ, לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. ח וַיְהִי קֶצֶף יְהוָה, עַל-יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם; וַיִּתְּנֵם לזועה (לְזַעֲוָה) לְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה, כַּאֲשֶׁר אַתֶּם רֹאִים בְּעֵינֵיכֶם. ט וְהִנֵּה נָפְלוּ אֲבוֹתֵינוּ, בֶּחָרֶב; וּבָנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְנָשֵׁינוּ בַּשְּׁבִי, עַל-זֹאת. י עַתָּה, עִם-לְבָבִי, לִכְרוֹת בְּרִית, לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל; וְיָשֹׁב מִמֶּנּוּ, חֲרוֹן אַפּוֹ. יא בָּנַי, עַתָּה אַל-תִּשָּׁלוּ: כִּי-בָכֶם בָּחַר יְהוָה, לַעֲמֹד לְפָנָיו לְשָׁרְתוֹ, וְלִהְיוֹת לוֹ, מְשָׁרְתִים וּמַקְטִרִים. {פ} יב וַיָּקֻמוּ הַלְוִיִּם מַחַת בֶּן-עֲמָשַׂי וְיוֹאֵל בֶּן-עֲזַרְיָהוּ, מִן-בְּנֵי הַקְּהָתִי, וּמִן-בְּנֵי מְרָרִי, קִישׁ בֶּן-עַבְדִּי וַעֲזַרְיָהוּ בֶּן-יְהַלֶּלְאֵל; {ס} וּמִן-הַגֵּרְשֻׁנִּי--יוֹאָח בֶּן-זִמָּה, וְעֵדֶן בֶּן-יוֹאָח. יג וּמִן-בְּנֵי, אֱלִיצָפָן, שִׁמְרִי, וִיעוּאל (וְיִעְיאֵל); וּמִן-בְּנֵי אָסָף, זְכַרְיָהוּ וּמַתַּנְיָהוּ. {ס} יד וּמִן-בְּנֵי הֵימָן, יְחוּאל (יְחִיאֵל) וְשִׁמְעִי; {ס} וּמִן-בְּנֵי יְדוּתוּן, שְׁמַעְיָה וְעֻזִּיאֵל. טו וַיַּאַסְפוּ אֶת-אֲחֵיהֶם וַיִּתְקַדְּשׁוּ, וַיָּבֹאוּ כְמִצְוַת-הַמֶּלֶךְ בִּדְבָרֵי יְהוָה, לְטַהֵר. בֵּית יְהוָה. טז וַיָּבֹאוּ הַכֹּהֲנִים לִפְנִימָה בֵּית-יְהוָה, לְטַהֵר, וַיּוֹצִיאוּ אֵת כָּל-הַטֻּמְאָה אֲשֶׁר מָצְאוּ בְּהֵיכַל יְהוָה, לַחֲצַר בֵּית יְהוָה; וַיְקַבְּלוּ, הַלְוִיִּם, לְהוֹצִיא לְנַחַל-קִדְרוֹן, חוּצָה. יז וַיָּחֵלּוּ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן, לְקַדֵּשׁ, וּבְיוֹם שְׁמוֹנָה לַחֹדֶשׁ בָּאוּ לְאוּלָם יְהוָה, וַיְקַדְּשׁוּ אֶת-בֵּית-יְהוָה לְיָמִים שְׁמוֹנָה; וּבְיוֹם שִׁשָּׁה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן, כִּלּוּ. {ס} יח וַיָּבֹאוּ פְנִימָה, אֶל-חִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ, וַיֹּאמְרוּ, טִהַרְנוּ אֶת-כָּל-בֵּית יְהוָה: אֶת-מִזְבַּח הָעוֹלָה וְאֶת-כָּל-כֵּלָיו,

וְאֶת-שֻׁלְחַן הַמַּעֲרֶכֶת וְאֶת-כָּל-כֵּלָיו. יט וְאֵת כָּל-הַכֵּלִים, אֲשֶׁר הִזְנִיחַ הַמֶּלֶךְ אָחָז בְּמַלְכוּתוֹ בְּמַעֲלוֹ--הֵכִנּוּ וְהִקְדָּשְׁנוּ; וְהִנָּם, לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה. {ס} כ וַיַּשְׁכֵּם, יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ, וַיַּעַל אֶת שָׂרֵי הָעִיר; וַיַּעַל, בֵּית יְהוָה. כא וַיָּבִיאוּ פָרִים-שִׁבְעָה וְאֵילִים שִׁבְעָה וּכְבָשִׂים שִׁבְעָה, וּצְפִירֵי עִזִּים שִׁבְעָה לְחַטָּאת, עַל-הַמַּמְלָכָה וְעַל-הַמִּקְדָּשׁ, וְעַל-יְהוּדָה; וַיֹּאמֶר, לִבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים, לְהַעֲלוֹת, עַל-מִזְבַּח יְהוָה. כב וַיִּשְׁחֲטוּ, הַבָּקָר, וַיְקַבְּלוּ הַכֹּהֲנִים אֶת-הַדָּם, וַיִּזְרְקוּ הַמִּזְבֵּחָה; וַיִּשְׁחֲטוּ הָאֵלִים, וַיִּזְרְקוּ הַדָּם הַמִּזְבֵּחָה, וַיִּשְׁחֲטוּ הַכְּבָשִׂים, וַיִּזְרְקוּ הַדָּם הַמִּזְבֵּחָה. כג וַיַּגִּישׁוּ אֶת-שְׂעִירֵי הַחַטָּאת, לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַקָּהָל; וַיִּסְמְכוּ יְדֵיהֶם, עֲלֵיהֶם. כד וַיִּשְׁחָטוּם, הַכֹּהֲנִים, וַיְחַטְּאוּ אֶת-דָּמָם הַמִּזְבֵּחָה, לְכַפֵּר עַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל: כִּי לְכָל-יִשְׂרָאֵל אָמַר הַמֶּלֶךְ, הָעוֹלָה וְהַחַטָּאת. כה וַיַּעֲמֵד אֶת-הַלְוִיִּם בֵּית יְהוָה, בִּמְצִלְתַּיִם בִּנְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת, בְּמִצְוַת דָּוִיד וְגָד חוֹזֵה-הַמֶּלֶךְ, וְנָתָן הַנָּבִיא: כִּי בְיַד-יְהוָה הַמִּצְוָה, בְּיַד-נְבִיאָיו. כו וַיַּעַמְדוּ הַלְוִיִּם בִּכְלֵי דָוִיד, וְהַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת. {פ} כז וַיֹּאמֶר, חִזְקִיָּהוּ, לְהַעֲלוֹת הָעֹלָה, לְהַמִּזְבֵּחַ; וּבְעֵת הֵחֵל הָעוֹלָה, הֵחֵל שִׁיר-יְהוָה וְהַחֲצֹצְרוֹת, וְעַל-יְדֵי, כְּלֵי דָּוִיד מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל. כח וְכָל-הַקָּהָל, מִשְׁתַּחֲוִים, וְהַשִּׁיר מְשׁוֹרֵר, וְהַחֲצֹצְרוֹת מחצצרים (מַחְצְרִים): הַכֹּל, עַד לְכְלוֹת הָעֹלָה. כט וּכְכַלּוֹת, לְהַעֲלוֹת: כָּרְעוּ, הַמֶּלֶךְ וְכָל-הַנִּמְצְאִים אִתּוֹ--וַיִּשְׁתַּחֲווּ. ל וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים, לַלְוִיִּם, לְהַלֵּל לַיהוָה, בְּדִבְרֵי דָוִיד וְאָסָף הַחוֹזֶה; וַיְהַלְלוּ, עַד-לְשִׂמְחָה, וַיִּקְדוּ, וַיִּשְׁתַּחֲווּ. {פ} לא וַיַּעַן יְחִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר, עַתָּה מִלֵּאתֶם יֶדְכֶם לַיהוָה, גִּשּׁוּ וְהָבִיאוּ זְבָחִים וְתוֹדוֹת, לְבֵית יְהוָה; וַיָּבִיאוּ הַקָּהָל זְבָחִים וְתוֹדוֹת, וְכָל-נְדִיב לֵב עֹלוֹת. לב וַיְהִי מִסְפַּר הָעֹלָה, אֲשֶׁר הֵבִיאוּ הַקָּהָל--בָּקָר שִׁבְעִים, אֵילִים מֵאָה כְּבָשִׂים מָאתָיִם: לְעֹלָה לַיהוָה, כָּל-אֵלֶּה. לג וְהַקֳּדָשִׁים--בָּקָר שֵׁשׁ מֵאוֹת, וְצֹאן שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים. לד רַק הַכֹּהֲנִים, הָיוּ לִמְעָט, וְלֹא יָכְלוּ, לְהַפְשִׁיט אֶת-כָּל-הָעֹלוֹת; וַיְחַזְּקוּם אֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם, עַד-כְּלוֹת הַמְּלָאכָה וְעַד יִתְקַדְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים--כִּי הַלְוִיִּם יִשְׁרֵי לֵבָב, לְהִתְקַדֵּשׁ מֵהַכֹּהֲנִים. לה וְגַם-עֹלָה לָרֹב בְּחֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים, וּבַנְּסָכִים--לָעֹלָה; וַתִּכּוֹן, עֲבוֹדַת בֵּית-יְהוָה. לו וַיִּשְׂמַח יְחִזְקִיָּהוּ וְכָל-הָעָם, עַל הַהֵכִין הָאֱלֹהִים לָעָם: כִּי בְּפִתְאֹם, הָיָה הַדָּבָר. {פ}

יום שלישי ד׳ אדר

חומש - שלישי פרשת תצוה

לא וְעָשִׂיתָ אֶת־מִעִיל הָאֵפוֹד כְּלִיל תְּכֵלֶת׃

אֶת־מְעִיל הָאֵפוֹד. שֶׁהָאֵפוֹד נָתוּן עָלָיו לַחֲגוֹרָה׃ **כְּלִיל תְּכֵלֶת.** כֻּלּוֹ תְּכֵלֶת, שֶׁאֵין מִין אַחֵר מְעֹרָב בּוֹ׃

לב וְהָיָה פִי־רֹאשׁוֹ בְּתוֹכוֹ שָׂפָה יִהְיֶה לְפִיו סָבִיב מַעֲשֵׂה אֹרֵג כְּפִי תַחְרָא יִהְיֶה־לּוֹ לֹא יִקָּרֵעַ׃

וְהָיָה פִי־רֹאשׁוֹ. פִּי הַמְעִיל שֶׁבְּגָבְהוֹ – הוּא פְּתִיחַת בֵּית הַצַּוָּאר׃ **בְּתוֹכוֹ.** כְּתַרְגּוּמוֹ כָּפִיל לְגַוֵּה, כָּפוּל לְתוֹכוֹ, לִהְיוֹת לוֹ לְשָׂפָה כְּפִילָתוֹ, וְהָיָה מַעֲשֶׂה אוֹרֵג וְלֹא בְּמַחַט׃ **כְּפִי תַחְרָא.** לְמַדְנוּ שֶׁהַשְׁרִיוֹנִים שֶׁלָּהֶם פִּיהֶם כָּפוּל׃ **לֹא יִקָּרֵעַ.** כְּדֵי שֶׁלֹּא יִקָּרֵעַ; וְהַקּוֹרְעוֹ עוֹבֵר בְּלָאו, שֶׁזֶּה מִמְּנָיַן לְאוִין שֶׁבַּתּוֹרָה, וְכֵן וְלֹא יִזַּח הַחֹשֶׁן, וְכֵן לֹא יָסִרוּ מִמֶּנּוּ הַנֶּאֱמָר בְּבַדֵּי הָאָרוֹן׃

לג וְעָשִׂיתָ עַל־שׁוּלָיו רִמֹּנֵי תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי עַל־שׁוּלָיו סָבִיב וּפַעֲמֹנֵי זָהָב בְּתוֹכָם סָבִיב׃

רִמֹּנֵי. עֲגֻלִּים וַחֲלוּלִים הָיוּ כְּמִין רִמּוֹנִים הָעֲשׂוּיִים כְּבֵיצַת תַּרְנְגֹלֶת׃ **וּפַעֲמֹנֵי זָהָב.** זֹגִין עִם עִנְבָּלִין שֶׁבְּתוֹכָם׃ **בְּתוֹכָם סָבִיב.** בֵּינֵיהֶם סָבִיב – בֵּין שְׁנֵי רִמּוֹנִים פַּעֲמוֹן אֶחָד דָּבוּק וְתָלוּי בְּשׁוּלֵי הַמְעִיל׃

לד פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמֹּון פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמֹּון עַל־שׁוּלֵי הַמְעִיל סָבִיב׃

פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמּוֹן פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמּוֹן. אֶצְלוֹ׃

לה וְהָיָה עַל־אַהֲרֹן לְשָׁרֵת וְנִשְׁמַע קֹולוֹ בְּבֹאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ לִפְנֵי יְהוָה וּבְצֵאתוֹ וְלֹא יָמוּת׃

וְלֹא יָמוּת. מְכֻלָּל לָאו אַתָּה שׁוֹמֵעַ הֵן – אִם יִהְיוּ לוֹ לֹא יִתְחַיֵּב מִיתָה, הָא אִם יִכָּנֵס מְחֻסָּר אֶחָד מִן הַבְּגָדִים הַלָּלוּ, חַיָּב מִיתָה בִּידֵי שָׁמַיִם (סנהדרין פ"ג)׃

לו וְעָשִׂיתָ צִיץ זָהָב טָהוֹר וּפִתַּחְתָּ עָלָיו פִּתּוּחֵי חֹתָם קֹדֶשׁ לַיהוָה׃

ציץ. כְּמִין טַס שֶׁל זָהָב הָיָה, רֹחַב שְׁתֵּי אֶצְבָּעוֹת, מַקִּיף עַל הַמֵּצַח מֵאֹזֶן לְאֹזֶן׃

לז וְשַׂמְתָּ אֹתוֹ עַל־פְּתִיל תְּכֵלֶת וְהָיָה עַל־הַמִּצְנֶפֶת אֶל־מוּל פְּנֵי־הַמִּצְנֶפֶת יִהְיֶה׃

עַל־פְּתִיל תְּכֵלֶת. וּבְמָקוֹם אַחֵר הוּא אוֹמֵר וַיִּתְּנוּ עָלָיו פְּתִיל תְּכֵלֶת? וְעוֹד כְּתִיב כָּאן וְהָיָה עַל הַמִּצְנֶפֶת, וּלְמַטָּה הוּא אוֹמֵר וְהָיָה עַל מֵצַח אַהֲרֹן? וּבְשִׁחִיטַת קָדָשִׁים שָׁנִינוּ שְׁעָרוֹ הָיָה נִרְאֶה בֵּין צִיץ לְמִצְנֶפֶת שֶׁשָּׁם מְנִיחַ תְּפִלִּין? לָמַדְנוּ שֶׁהַמִּצְנֶפֶת לְמַעְלָה בְּגֹבַהּ הָרֹאשׁ וְאֵינָהּ עֲמֻקָּה לְכָנֵס בָּהּ כָּל הָרֹאשׁ עַד הַמֵּצַח, וְהַצִּיץ מְלֻמָּטָה, וְהַפְּתִילִים הָיוּ בְנָקְבִים וּתְלוּיִין בּוֹ בְּשָׁנֵי רָאשִׁים וּבְאֶמְצָעוֹ, שִׁשָּׁה בְּשִׁלְשָׁה מְקוֹמוֹת הַלָּלוּ, פְּתִיל מִלְמַעְלָה אֶחָד מִבַּחוּץ וְאֶחָד מִבִּפְנִים כְּנֶגְדּוֹ, וְקוֹשֵׁר רָאשֵׁי הַפְּתִילִים מֵאֲחוֹרֵי הָעֹרֶף שְׁלָשְׁתָּן, וְנִמְצְאוּ בֵּין אֹרֶךְ הַטַּס וּפְתִילֵי רָאשָׁיו מַקִּיפִין אֶת הַקָּדְקֹד, וְהַפְּתִיל הָאֶמְצָעִי שֶׁבְּרֹאשׁוֹ, קָשׁוּר עִם רָאשֵׁי הַשָּׁנַיִם, וְהוֹלֵךְ עַל פְּנֵי רֹחַב הָרֹאשׁ מִלְמַעְלָה, נִמְצָא עָשׂוּי כְּמִין כּוֹבַע; וְעַל פְּתִיל הָאֶמְצָעִי הוּא אוֹמֵר וְהָיָה עַל הַמִּצְנֶפֶת, וְהָיָה נוֹתֵן הַצִּיץ עַל רֹאשׁוֹ כְּמִין כּוֹבַע עַל הַמִּצְנֶפֶת, וְהַפְּתִיל הָאֶמְצָעִי מַחֲזִיקוֹ שֶׁאֵינוֹ נוֹפֵל וְהַטַּס תָּלוּי כְּנֶגֶד מִצְחוֹ, וְנִתְקַיְּמוּ כָּל הַמִּקְרָאוֹת – פְּתִיל עַל הַצִּיץ, וְצִיץ עַל הַפְּתִיל, וּפְתִיל עַל הַמִּצְנֶפֶת מִלְמַעְלָה׃

לח וְהָיָה עַל־מֵצַח אַהֲרֹן וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־עֲוֹן הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יַקְדִּישׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכָל־מַתְּנֹת קָדְשֵׁיהֶם וְהָיָה עַל־מִצְחוֹ תָּמִיד לְרָצוֹן לָהֶם לִפְנֵי יְהוָה׃

וְנָשָׂא אַהֲרֹן. לְשׁוֹן סְלִיחָה; וְאַף עַל פִּי כֵן אֵינוֹ זָז מִמַּשְׁמָעוֹ – אַהֲרֹן נוֹשֵׂא אֶת הַמַּשָּׂא שֶׁל עָוֹן – נִמְצָא מְסַלֵּק הֶעָוֹן מִן הַקָּדָשִׁים (חולין קל"ח)׃ **אֶת־עֲוֹן הַקֳּדָשִׁים.** לְרָצוֹת עַל הַדָּם וְעַל הַחֵלֶב שֶׁקָּרְבוּ בְּטָמְאָה, כְּמוֹ שֶׁשָּׁנִינוּ׃ אֵי זֶה עָוֹן הוּא נוֹשֵׂא? אִם עָוֹן פִּגּוּל, הֲרֵי כְּבָר נֶאֱמַר לֹא יֵרָצֶה (ויקרא י"ט), וְאִם עָוֹן נוֹתָר הֲרֵי נֶאֱמַר לֹא יֵחָשֵׁב (שם ז') – וְאֵין לוֹמַר שֶׁיְכַפֵּר עַל עָוֹן הַכֹּהֵן שֶׁהִקְרִיב טָמֵא, שֶׁהֲרֵי עָוֹן הַקֳּדָשִׁים נֶאֱמַר וְלֹא עָוֹן הַמַּקְרִיבִים – הָא אֵינוֹ מְרַצֶּה אֶלָּא לְהַכְשִׁיר הַקָּרְבָּן (יומא ז')׃ **וְהָיָה עַל־מִצְחוֹ תָּמִיד.** אִי אֶפְשָׁר לוֹמַר שֶׁיְהֵא עַל מִצְחוֹ תָּמִיד, שֶׁהֲרֵי אֵינוֹ עָלָיו אֶלָּא בִּשְׁעַת הָעֲבוֹדָה, אֶלָּא תָּמִיד לְרָצוֹת לָהֶם אֲפִלּוּ אֵינוֹ עַל מִצְחוֹ – שֶׁלֹּא הָיָה כֹּהֵן גָּדוֹל עוֹבֵד בְּאוֹתָהּ שָׁעָה, וּלְדִבְרֵי הָאוֹמֵר עוֹדֵהוּ עַל מִצְחוֹ מְכַפֵּר וּמְרַצֶּה, וְאִם לָאו אֵינוֹ מְרַצֶּה, נִדְרָשׁ עַל מִצְחוֹ תָּמִיד, מְלַמֵּד שֶׁמְּמַשְׁמֵשׁ בּוֹ בְּעוֹדוֹ עַל מִצְחוֹ, שֶׁלֹּא יַסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִמֶּנּוּ (שם)׃

לט וְשִׁבַּצְתָּ הַכְּתֹנֶת שֵׁשׁ וְעָשִׂיתָ מִצְנֶפֶת שֵׁשׁ וְאַבְנֵט תַּעֲשֵׂה מַעֲשֵׂה רֹקֵם׃

וְשִׁבַּצְתָּ. עֲשֵׂה אוֹתָם מְשֻׁבְּצוֹת מְשֻׁבְּצוֹת, וְכֻלָּהּ שֶׁל שֵׁשׁ׃

מ וְלִבְנֵי אַהֲרֹן תַּעֲשֶׂה כֻתֳּנֹת וְעָשִׂיתָ לָהֶם אַבְנֵטִים וּמִגְבָּעוֹת תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת׃

וְלִבְנֵי אַהֲרֹן תַּעֲשֶׂה כֻתֳּנֹת. אַרְבָּעָה בְּגָדִים הַלָּלוּ וְלֹא יוֹתֵר, כְּתֹנֶת וְאַבְנֵט וּמִגְבָּעוֹת – הֵיא מִצְנֶפֶת – וּמִכְנָסַיִם כְּתוּבִים לְמַטָּה בַּפָּרָשָׁה׃

מא וְהִלְבַּשְׁתָּ אֹתָם אֶת־אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאֶת־בָּנָיו אִתּוֹ וּמָשַׁחְתָּ אֹתָם וּמִלֵּאתָ אֶת־יָדָם וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם וְכִהֲנוּ־לִי׃

וְהִלְבַּשְׁתָּ אֹתָם אֶת־אַהֲרֹן. אוֹתָם הָאָמוּרִין בְּאַהֲרֹן – חֹשֶׁן, וְאֵפוֹד, וּמְעִיל, וּכְתֹנֶת תַּשְׁבֵּץ, מִצְנֶפֶת, וְאַבְנֵט, וְצִיץ, וּמִכְנָסַיִם הַכְּתוּבִים לְמַטָּה בְּכֻלָּם׃ **וְאֶת־בָּנָיו אִתּוֹ.** אוֹתָם הַכְּתוּבִים בָּהֶם׃ **וּמָשַׁחְתָּ אֹתָם.** אֶת אַהֲרֹן וְאֶת בָּנָיו בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה׃

וּמִלֵּאתָ אֶת־יָדָם. כָּל מִלּוּי יָדַיִם לְשׁוֹן חִנּוּךְ, כְּשֶׁהוּא נִכְנָס לְדָבָר לִהְיוֹת מֻחְזָק בּוֹ מֵאוֹתוֹ יוֹם וְהָלְאָה הוּא׃ וּבְלְשׁוֹן לַעַז כְּשֶׁמְּמַנִּין אָדָם

עַל פְּקִידַת דָּבָר, נוֹתֵן הַשַּׁלִּיט בְּיָדוֹ בֵּית יָד שֶׁל עוֹר, שֶׁקּוֹרִין גאנ"ט בְּלַעַז, וְעַל יָדוֹ הוּא מַחֲזִיקוֹ בַּדָּבָר, וְקוֹרִין לְאוֹתוֹ מְסִירָה רוויש"יר בְּלַעַז, וְהוּא מִלּוּי יָדִים:

מב וְעָשִׂ֥ית לָהֶ֖ם מִכְנְסֵי־בָ֑ד לְכַסּ֖וֹת בְּשַׂ֥ר עֶרְוָ֛ה מִמָּתְנַ֥יִם וְעַד־יְרֵכַ֖יִם יִהְיֽוּ׃

וַעֲשֵׂה לָהֶם. לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו: **מִכְנְסֵי־בָד.** הֲרֵי שְׁמוֹנָה בְּגָדִים לְכֹהֵן גָּדוֹל וְאַרְבָּעָה לְכֹהֵן הֶדְיוֹט׃

מג וְהָי֤וּ עַל־אַהֲרֹן֙ וְעַל־בָּנָ֔יו בְּבֹאָ֣ם | אֶל־אֹ֣הֶל מוֹעֵ֔ד אֽוֹ־בְגִשְׁתָּ֥ם אֶל־הַמִּזְבֵּ֖חַ לְשָׁרֵ֣ת בַּקֹּ֑דֶשׁ וְלֹא־יִשְׂא֥וּ עָוֹ֖ן וָמֵ֥תוּ חֻקַּ֛ת עוֹלָ֥ם לֽוֹ וּלְזַרְע֖וֹ אַחֲרָֽיו׃

וְהִיוּ עַל־אַהֲרֹן. כָּל הַבְּגָדִים הָאֵלֶּה, עַל אַהֲרֹן הָרְאוּיִין לוֹ: **וְעַל־בָּנָיו.** הָאֲמוּרִין בָּהֶם: **בְּבֹאָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד.** לְהֵיכָל, וְכֵן לַמִּשְׁכָּן: **וָמֵתוּ.** הָא לָמַדְתָּ שֶׁהַמְשַׁמֵּשׁ מְחֻסַּר בְּגָדִים בְּמִיתָה. **חֻקַּת עוֹלָם לוֹ.** כָּל מָקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר חֻקַּת עוֹלָם הוּא גְּזֵרָה מִיָּד וּלְדוֹרוֹת, לְעַכֵּב בּוֹ (מנחות י"ט):

תהלים - פרקים כ"ג-כ"ח

פרק כג: א מִזְמ֥וֹר לְדָוִ֑ד יְ֝הוָ֗ה רֹ֣עִי לֹ֣א אֶחְסָֽר׃ ב בִּנְא֥וֹת דֶּ֝שֶׁא יַרְבִּיצֵ֑נִי עַל־מֵ֖י מְנֻח֣וֹת יְנַהֲלֵֽנִי׃ ג נַפְשִׁ֥י יְשׁוֹבֵ֑ב יַ֝נְחֵ֗נִי בְּמַעְגְּלֵי־צֶ֥דֶק לְמַ֖עַן שְׁמֽוֹ׃ ד גַּ֤ם כִּי־אֵלֵ֨ךְ בְּגֵ֪יא צַלְמָ֡וֶת לֹא־אִירָ֬א רָ֗ע כִּי־אַתָּ֥ה עִמָּדִ֑י שִׁבְטְךָ֥ וּמִשְׁעַנְתֶּ֝ךָ֗ הֵ֣מָּה יְנַחֲמֻֽנִי׃ ה תַּעֲרֹךְ֣ לְפָנַ֣י שֻׁלְחָ֑ן נֶ֝גֶד צֹרְרָ֗י דִּשַּׁ֣נְתָּ בַשֶּׁ֣מֶן רֹאשִׁ֑י כּוֹסִ֖י רְוָיָֽה׃ ו אַ֤ךְ טוֹב֙ וָחֶ֣סֶד יִרְדְּפ֣וּנִי כָּל־יְמֵ֣י חַיָּ֑י וְשַׁבְתִּ֖י בְּבֵ֣ית יְ֝הוָ֗ה לְאֹ֣רֶךְ יָמִֽים׃

פרק כד: א לְדָוִ֗ד מִזְמ֥וֹר לַיהוָ֑ה הָאָ֥רֶץ וּ֝מְלוֹאָ֗הּ תֵּבֵ֥ל וְיֹשְׁבֵ֥י בָֽהּ׃ ב כִּ֤י הוּא֙ עַל־יַמִּ֣ים יְסָדָ֑הּ וְעַל־נְהָר֥וֹת יְכוֹנְנֶֽהָ׃ ג מִֽי־יַעֲלֶ֥ה בְהַר־יְהוָ֑ה וּמִ֥י יָ֝קוּם בִּמְק֥וֹם קָדְשֽׁוֹ׃ ד נְקִ֤י כַ֨פַּ֪יִם וּבַר־לֵ֡בָב אֲשֶׁ֤ר לֹא־נָשָׂ֬א לַשָּׁ֗וְא (נַפְשִׁ֑ו) [נַפְשִׁ֥י] וְלֹ֖א נִשְׁבַּ֣ע לְמִרְמָֽה׃ ה יִשָּׂ֤א בְרָכָ֨ה מֵאֵ֪ת יְ֡הוָה וּצְדָקָ֬ה מֵאֱלֹהֵ֥י יִשְׁעֽוֹ׃ ו זֶ֤ה דּ֨וֹר (דֹּרְשָׁ֗ו) [דֹּרְשָׁ֥יו] מְבַקְשֵׁ֑י פָּנֶ֖יךָ יַעֲקֹ֣ב סֶֽלָה׃ ז שְׂא֤וּ שְׁ֭עָרִים רָאשֵׁיכֶ֑ם וְהִנָּשְׂא֥וּ פִתְחֵי־עוֹלָ֗ם וְיָבֹ֥א מֶ֝לֶךְ הַכָּבֽוֹד׃ ח מִי־זֶ֣ה מֶ֭לֶךְ הַכָּב֑וֹד יְ֝הוָ֗ה עִזּ֥וּז וְגִבּ֑וֹר יְ֝הוָ֗ה גִּבּ֥וֹר מִלְחָמָֽה׃ ט שְׂא֤וּ שְׁ֭עָרִים רָאשֵׁיכֶ֑ם וְהִנָּשְׂא֥וּ פִתְחֵי־עוֹלָ֗ם וְיָבֹ֥א מֶ֝לֶךְ הַכָּבֽוֹד׃ י מִי־הוּא֮ זֶ֤ה מֶ֪לֶךְ הַכָּ֫בוֹד יְ֥הוָה צְבָא֑וֹת הוּא֖ מֶ֣לֶךְ הַכָּבֽוֹד סֶֽלָה׃

פרק כה: א לְדָוִ֗ד אֵ֭לֶיךָ יְ֝הוָ֗ה נַפְשִׁ֥י אֶשָּֽׂא׃ ב אֱלֹהַ֗י בְּךָ֥ בָטַ֥חְתִּי אַל־אֵב֑וֹשָׁה אַל־יַעַלְצ֖וּ אוֹיְבַ֣י לִֽי׃ ג גַּ֤ם כָּל־קֹ֖וֶיךָ לֹא־יֵב֣וֹשׁוּ יֵבֹ֗שׁוּ הַבּוֹגְדִ֥ים רֵ֝יקָֽם׃ ד דְּרָכֶ֣יךָ יְ֭הוָה הוֹדִיעֵ֑נִי אָ֝רְחוֹתֶ֗יךָ לַמְּדֵֽנִי׃ ה הַדְרִיכֵ֣נִי בַאֲמִתֶּ֣ךָ וְלַמְּדֵ֑נִי כִּ֤י אַתָּ֣ה אֱ֭לֹהֵי יִשְׁעִ֑י אוֹתְךָ֥ קִוִּ֝יתִי כָּל־הַיּֽוֹם׃ ו זְכֹר־רַחֲמֶ֣יךָ יְ֭הוָה וַחֲסָדֶ֑יךָ כִּ֥י מֵעוֹלָ֖ם הֵֽמָּה׃ ז חַטֹּ֣אוֹת נְעוּרַ֣י וּפְשָׁעַ֑י אַל־תִּזְכֹּ֥ר כְּ֝חַסְדְּךָ֗ זְכָר־לִ֥י אַתָּ֑ה לְמַ֥עַן טוּבְךָ֖ יְ֣הוָֽה׃ ח טוֹב֣ וְ֭יָשָׁר יְ֣הוָ֑ה עַל־כֵּ֥ן יוֹרֶ֖ה חַטָּאִ֣ים בַּדָּֽרֶךְ׃ ט יַדְרֵ֣ךְ עֲנָוִ֣ים בַּמִּשְׁפָּ֑ט וִילַמֵּ֖ד עֲנָוִ֣ים דַּרְכּֽוֹ׃ י כָּל־אָרְחוֹת֮ יְ֭הוָה חֶ֣סֶד וֶ֑אֱמֶת לְנֹצְרֵ֥י בְרִיתוֹ֖ וְעֵדֹתָֽיו׃ יא לְמַ֣עַן־שִׁמְךָ֣ יְ֭הוָה וְסָלַחְתָּ֣ לַעֲוֹנִ֑י כִּ֖י רַ֣ב־הֽוּא׃ יב מִֽי־זֶ֭ה הָאִ֣ישׁ יְרֵ֣א יְ֑הוָה יוֹרֶ֥נּוּ בְ֝דֶ֗רֶךְ יִבְחָֽר׃ יג נַפְשׁ֣וֹ בְטוֹב֮ תָּלִ֪ין וְזַרְע֫וֹ יִ֥ירַשׁ אָֽרֶץ׃ יד סוֹד֮ יְ֭הוָה לִירֵאָ֑יו וּבְרִיתוֹ֖ לְהוֹדִיעָֽם׃ טו עֵינַ֤י תָּ֭מִיד אֶל־יְ֑הוָה כִּֽי־הוּא֥ יוֹצִ֖יא מֵרֶ֣שֶׁת רַגְלָֽי׃ טז פְּנֵ֣ה־אֵ֭לַי וְחָנֵּ֑נִי כִּֽי־יָ֝חִ֗יד וְעָנִ֥י אָֽנִי׃ יז צָר֣וֹת לְבָבַ֣י הִרְחִ֑יבוּ מִ֝מְּצוּקוֹתַ֗י הוֹצִיאֵֽנִי׃ יח רְאֵה־עָנְיִ֥י וַעֲמָלִ֑י וְשָׂ֖א לְכָל־חַטֹּאתָֽי׃ יט רְאֵ֤ה אוֹיְבַ֨י כִּֽי־רָ֪בּוּ֡ וְשִׂנְאַ֬ת חָ֗מָס שְׂנֵאוּנִֽי׃ כ שָׁמְרָ֣ה נַפְשִׁ֣י וְהַצִּילֵ֑נִי אַל־אֵב֥וֹשׁ כִּֽי־חָסִ֖יתִי בָּֽךְ׃ כא תֹּ֣ם וָ֭יֹשֶׁר יִצְּרֻ֑נִי כִּ֖י קִוִּיתִֽיךָ׃ כב פְּדֵ֣ה־אֱ֭לֹהִים אֶת־יִשְׂרָאֵ֑ל מִכֹּ֖ל צָרוֹתָֽיו׃

פרק כו: א לְדָוִ֗ד שָׁפְטֵ֣נִי יְ֭הוָה כִּֽי־אֲנִ֣י בְתֻמִּ֑י וּבַ֥יהוָ֗ה בָּטַ֥חְתִּי לֹ֝א אֶמְעָֽד׃ ב בְּחָנֵ֣נִי יְ֭הוָה וְנַסֵּ֑נִי צָרְפָ֖ה (צָרְפָ֣ה) [כִלְיוֹתַ֣י] וְלִבִּֽי׃ ג כִּ֤י חַסְדְּךָ֨ לְנֶ֪גֶד עֵינָ֡י וְהִתְהַלַּכְתִּ֬י בַּאֲמִתֶּֽךָ׃ ד לֹא־יָשַׁ֭בְתִּי עִם־מְתֵי־שָׁ֑וְא וְעִם־נַעֲלָמִ֥ים לֹא־אָב֑וֹא׃ ה שָׂנֵ֥אתִי קְהַ֥ל מְרֵעִ֑ים וְעִם־רְשָׁעִ֥ים לֹא־אֵשֵֽׁב׃ ו אֶרְחַ֣ץ בְּנִקָּי֣וֹן כַּפָּ֑י וַאֲסֹבְבָ֥ה אֶת־מִזְבַּחֲךָ֖ יְ֣הוָֽה׃ ז לַשְׁמִ֥עַ בְּק֖וֹל תּוֹדָ֑ה וּלְסַפֵּ֖ר כָּל־נִפְלְאוֹתֶֽיךָ׃ ח יְ֭הוָה אָהַ֣בְתִּי מְע֣וֹן בֵּיתֶ֑ךָ וּמְק֥וֹם מִשְׁכַּ֝ן כְּבוֹדֶֽךָ׃ ט אַל־תֹּ֣אסֵ֣ף עִם־חַטָּאִ֣ים נַפְשִׁ֑י וְעִם־אַנְשֵׁ֖י דָּמִ֣ים חַיָּֽי׃ י אֲשֶׁ֤ר בִּֽ֭ידֵיהֶם זִמָּ֑ה וִ֝ימִינָ֗ם מָלְאָ֥ה שֹֽׁחַד׃ יא וַ֭אֲנִי בְּתֻמִּ֣י אֵלֵ֑ךְ פְּדֵ֖נִי וְחָנֵּֽנִי׃ יב רַגְלִ֥י עָמְדָ֑ה בְּ֝מֵישׁוֹר֗ בְּמַקְהֲלִ֥ים אֲבָרֵ֥ךְ יְ֝הוָֽה׃

פרק כז: א לְדָוִ֗ד יְ֭הוָה אוֹרִ֣י וְיִשְׁעִ֑י מִמִּ֥י אִ֝ירָ֗א יְ֭הוָה מָע֣וֹז חַיַּ֑י מִמִּ֥י אֶפְחָֽד׃ ב בְּקָרֵ֤ב עָ֨לַ֪י מְרֵעִ֡ים לֶ֘אֱכֹ֤ל אֶת־בְּשָׂרִ֗י צָרַ֣י וְאֹיְבַ֣י לִ֑י הֵ֖מָּה כָּשְׁל֣וּ וְנָפָֽלוּ׃ ג אִם־תַּחֲנֶ֣ה עָלַ֣י מַחֲנֶ֑ה לֹא־יִירָ֥א לִבִּ֑י אִם־תָּ֥קוּם עָ֝לַ֗י מִלְחָמָ֥ה בְּזֹ֑את אֲנִ֖י בוֹטֵֽחַ׃ ד אַחַ֤ת שָׁ֭אַלְתִּי מֵאֵת֣ יְ֑הוָה אוֹתָ֥הּ אֲבַקֵּ֗שׁ שִׁבְתִּ֤י בְבֵית־יְ֭הוָה כָּל־יְמֵ֣י חַיַּ֑י לַחֲזוֹת֮ בְּנֹ֪עַם־יְ֫הוָ֥ה וּלְבַקֵּ֥ר בְּהֵיכָלֽוֹ׃ ה כִּ֤י יִצְפְּנֵ֨נִי֙ (בְּסֻכֹּ֣ה) [בְּסָכֵ֔ה] בְּי֖וֹם רָעָ֑ה יַסְתִּירֵ֥נִי בְּסֵ֖תֶר אָהֳל֣וֹ בְּצ֣וּר יְרוֹמְמֵֽנִי׃ ו וְעַתָּ֤ה יָרוּם֙ רֹאשִׁ֣י עַל־אֹיְבַ֣י סְבִיבוֹתַ֑י וְאֶזְבְּחָ֥ה בְאָ֝הֳל֗וֹ זִבְחֵ֣י תְרוּעָ֑ה אָשִׁ֥ירָה וַאֲזַמְּרָ֖ה לַיהוָֽה׃ ז שְׁמַע־יְ֭הוָה קוֹלִ֣י אֶקְרָ֑א וְחָנֵּ֖נִי וַעֲנֵֽנִי׃ ח לְךָ֤ אָ֥מַר לִבִּ֗י בַּקְּשׁ֥וּ פָנָ֑י אֶת־פָּנֶ֖יךָ יְ֣הוָה אֲבַקֵּֽשׁ׃ ט אַל־תַּסְתֵּ֣ר פָּנֶ֣יךָ מִמֶּ֑נִּי אַל־תַּ֥ט בְּאַ֝ף עַבְדֶּ֗ךָ עֶזְרָתִ֥י הָיִ֑יתָ אַל־תִּטְּשֵׁ֥נִי וְאַל־תַּעַזְבֵ֥נִי אֱלֹהֵ֖י יִשְׁעִֽי׃ י כִּֽי־אָבִ֣י וְאִמִּ֣י עֲזָבֽוּנִי֮ וַ֪יהוָ֫ה יַאַסְפֵֽנִי׃ יא הוֹרֵ֣נִי יְ֭הוָה דַּרְכֶּ֑ךָ וּנְחֵ֥נִי בְּאֹ֝רַ֗ח מִ֣ישׁוֹר לְמַ֣עַן שׁוֹרְרָֽי׃ יב אַל־תִּתְּנֵ֥נִי בְּנֶ֖פֶשׁ צָרָ֑י כִּֽי קָ֥מוּ־בִ֨י עֵדֵי־שֶׁ֪קֶר וִיפֵ֥חַ חָמָֽס׃ יג לוּלֵ֤א הֶ֭אֱמַנְתִּי לִרְא֣וֹת בְּטוּב־יְ֑הוָה בְּאֶ֥רֶץ חַיִּֽים׃ יד קַוֵּ֖ה אֶל־יְ֣הוָה חֲזַ֣ק וְיַאֲמֵ֣ץ לִבֶּ֑ךָ וְקַוֵּ֖ה אֶל־יְ֣הוָֽה׃

פרק כח: א לְדָוִ֗ד אֵ֭לֶיךָ יְ֣הוָה אֶקְרָ֑א צוּרִ֥י אַל־תֶּחֱרַ֖שׁ מִמֶּ֑נִּי פֶּן־תֶּחֱשֶׁ֥ה מִ֝מֶּ֗נִּי וְנִמְשַׁלְתִּ֥י עִם־יוֹרְדֵ֥י בֽוֹר׃ ב שְׁמַ֤ע קוֹל֙ תַּחֲנוּנַ֣י בְּשַׁוְּעִ֣י אֵלֶ֑יךָ בְּנָשְׂאִ֥י יָדַ֝֗י אֶל־דְּבִ֣יר קָדְשֶֽׁךָ׃ ג אַל־תִּמְשְׁכֵ֣נִי עִם־רְשָׁעִ֣ים וְעִם־פֹּעֲלֵ֣י אָ֑וֶן דֹּבְרֵ֥י שָׁלוֹם

עִם־רֹעֵיהֶם וְרָעָה בִּלְבָבָם׃ ד תֵּן־לָהֶם כְּפָעֳלָם וּכְרֹעַ מַעַלְלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם תֵּן לָהֶם הָשֵׁב גְּמוּלָם לָהֶם׃ ה כִּי לֹא יָבִינוּ אֶל־פְּעֻלֹּת יְ־הוָ־ה וְאֶל־מַעֲשֵׂה יָדָיו יֶהֶרְסֵם וְלֹא יִבְנֵם׃ ו בָּרוּךְ יְ־הוָ־ה כִּי שָׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנָי׃ ז יְ־הוָ־ה עֻזִּי וּמָגִנִּי בּוֹ בָטַח לִבִּי וְנֶעֱזָרְתִּי וַיַּעֲלֹז לִבִּי וּמִשִּׁירִי אֲהוֹדֶנּוּ׃ ח יְ־הוָ־ה עֻזָּ־לָמוֹ וּמָעוֹז יְשׁוּעוֹת מְשִׁיחוֹ הוּא׃ ט הוֹשִׁיעָה אֶת־עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת־נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד־הָעוֹלָם׃

תניא - ליקוטי אמרים פרק ל׳

וכל שלא הגיע לידי מדה זו להלחם עם גופו מלחמה עצומה כזו עדיין לא הגיע לבחי' וערך מלחמת היצר הבוער כאש להבה להיות נכנע ונשבר מפני פחד ה'. וכן בענין ברכת המזון וכל ברכת הנהנין והמצות בכונה ואצ"ל כונת המצות לשמן. וכן בענין עסק לימוד התורה ללמוד הרבה יותר מחפצו ורצונו לפי טבעו ורגילותו ע"י מלחמה עצומה עם גופו. כי הלומד מעט יותר מטבעו ה"ז מלחמה קטנה ואין לה ערך ודמיון עם מלחמת היצר הבוער כאש דמקרי רשע גמור אם אינו מנצח יצרו להיות נכנע ונשבר מפני ה'. ומה לי בחי' סור מרע ומה לי בחי' ועשה טוב הכל היא מצות המלך הקדוש יחיד ומיוחד ב"ה. וכן בשאר מצות ובפרט בדבר שבממון כמו עבודת הצדקה וכה"ג. ואפי' בבחי' סור מרע יכול כל איש משכיל למצוא בנפשו שאינו סר לגמרי מהרע בכל מכל כל במקום שצריך למלחמה עצומה כערך הנ"ל ואפי' פחות מערך הנ"ל כגון להפסיק באמצע שיחה נאה או סיפור בגנות חבירו ואפי' גנאי קטן וקל מאד אף שהוא אמת ואפי' כדי לנקות עצמו כנודע מהא דאר"ש לאביו רבינו הקדוש לאו אנא כתבי' אלא יהודא חייטא כתביה וא"ל כלך מלה"ר [ע"ש בגמרא רפ"י דב"ב]. וכה"ג כמה מילי דשכיחי טובא ובפרט בענין לקדש עצמו במותר לו שהוא מדאוריית' כמ"ש קדושים תהיו וגו' והתקדשתם וגו'. וגם ד"ס חמורים מד"ת וכו'. אלא שכל אלו וכיוצא בהן הן מעוונות שהאדם דש בעקביו וגם נעשו כהיתר מחמת שעבר ושנה וכו'. אבל באמת אם הוא יודע ספר ומחזיק בתורת ה' וקרבת אלקי' יחפץ גדול עונו מנשוא ואשמתו גדלה בכפלי כפליים במה שאינו נלחם ומתגבר על יצרו בערך ובחי' מלחמה עצומה הנ"ל מאשמת קל שבקלים מיושבי קרנות הרחוקים מה' ותורתו ואין אשמתם גדולה כ"כ במה שאינם כובשים יצרם הבוער כאש להבה מפני פחד ה' המבין ומביט אל כל מעשיהם כאשמת כל הקרב הקרב אל ה' ואל תורתו ועבודתו וכמשארז"ל גבי אחר שידע בכבודי וכו' ולכן ארז"ל על ע"ה שזדונות נעשו להם כשגגות:

היום יום - ד׳ אדר

ליום ד' אדר א'

ראשית ההכנה להתעסקות בשכלים עיוניים, ובשכל אלוקי בפרט, הוא: א) יגיעת בשר להסיר הטוב-טעם מעניני עולם. ב) יגיעת נפש לעורר הטוב-טעם במושכלות בכלל, ובעניני אלוקות בפרט.

ליום ד' אדר ב'

בעת אמירת החסידות אצל אדמו"ר האמצעי שרר שקט מוחלט, למרות זאת היה מכריז: שא! שא! אבא [הרש"ב] ראה בכך דבר שנעשה כדי להשקיט [=לרסן] נביעת המוחין [לאפשר הכרעה סופית], ובכך ביאר מאמר הזהר "סבא דעתוהי סתים דשקיט ושכיך [=זקן דעתו מופלאה משום ששוקט ומיושב]".

נ"ך - דברי הימים ב׳ פרק ל׳

א וַיִּשְׁלַח יְחִזְקִיָּהוּ עַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה, וְגַם-אִגְּרוֹת כָּתַב עַל-אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה, לָבוֹא לְבֵית-יְהוָה, בִּירוּשָׁלִַם--לַעֲשׂוֹת פֶּסַח, לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. ב וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו וְכָל-הַקָּהָל, בִּירוּשָׁלִַם, לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח, בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי. ג כִּי לֹא יָכְלוּ לַעֲשׂתוֹ, בָּעֵת הַהִיא: כִּי הַכֹּהֲנִים לֹא-הִתְקַדָּשׁוּ לְמַדַּי, וְהָעָם לֹא-נֶאֶסְפוּ לִירוּשָׁלִָם. ד וַיִּישַׁר הַדָּבָר, בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ, וּבְעֵינֵי, כָּל-הַקָּהָל. ה וַיַּעֲמִידוּ דָבָר, לְהַעֲבִיר קוֹל בְּכָל-יִשְׂרָאֵל מִבְּאֵר-שֶׁבַע וְעַד-דָּן--לָבוֹא לַעֲשׂוֹת פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵי-יִשְׂרָאֵל, בִּירוּשָׁלִַם: כִּי לֹא לָרֹב עָשׂוּ, כַּכָּתוּב. ו וַיֵּלְכוּ הָרָצִים בָּאִגְּרוֹת מִיַּד הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו, בְּכָל-יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה, וּכְמִצְוַת הַמֶּלֶךְ, לֵאמֹר: בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שׁוּבוּ אֶל-יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל, וְיָשָׁב אֶל-הַפְּלֵיטָה, הַנִּשְׁאֶרֶת לָכֶם מִכַּף מַלְכֵי אַשּׁוּר. ז וְאַל-תִּהְיוּ, כַּאֲבוֹתֵיכֶם וְכַאֲחֵיכֶם, אֲשֶׁר מָעֲלוּ, בַּיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם; וַיִּתְּנֵם לְשַׁמָּה, כַּאֲשֶׁר אַתֶּם רֹאִים. ח עַתָּה, אַל-תַּקְשׁוּ עָרְפְּכֶם כַּאֲבוֹתֵיכֶם: תְּנוּ-יָד לַיהוָה, וּבֹאוּ לְמִקְדָּשׁוֹ אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ לְעוֹלָם, וְעִבְדוּ אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, וְיָשֹׁב מִכֶּם חֲרוֹן אַפּוֹ. ט כִּי בְשׁוּבְכֶם עַל-יְהוָה,

אֲחֵיכֶם וּבְנֵיכֶם לְרַחֲמִים לִפְנֵי שׁוֹבֵיהֶם, וְלָשׁוּב, לָאָרֶץ הַזֹּאת: כִּי-חַנּוּן וְרַחוּם, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, וְלֹא-יָסִיר פָּנִים מִכֶּם, אִם-תָּשׁוּבוּ אֵלָיו. {ס} י וַיְהִי הָרָצִים עֹבְרִים מֵעִיר לָעִיר, בְּאֶרֶץ-אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה--וְעַד-זְבֻלוּן; וַיִּהְיוּ מַשְׁחִיקִים עֲלֵיהֶם, וּמַלְעִגִים בָּם. יא אַךְ-אֲנָשִׁים מֵאָשֵׁר וּמְנַשֶּׁה, וּמִזְּבֻלוּן--נִכְנְעוּ, וַיָּבֹאוּ לִירוּשָׁלָם. יב גַּם בִּיהוּדָה, הָיְתָה יַד הָאֱלֹהִים, לָתֵת לָהֶם, לֵב אֶחָד: לַעֲשׂוֹת מִצְוַת הַמֶּלֶךְ, וְהַשָּׂרִים--בִּדְבַר יְהוָה. יג וַיֵּאָסְפוּ יְרוּשָׁלַם עַם-רָב, לַעֲשׂוֹת אֶת-חַג הַמַּצּוֹת בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי--קָהָל, לָרֹב מְאֹד. יד וַיָּקֻמוּ--וַיָּסִירוּ אֶת-הַמִּזְבְּחוֹת, אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם; וְאֵת כָּל-הַמְקַטְּרוֹת הֵסִירוּ, וַיַּשְׁלִיכוּ לְנַחַל קִדְרוֹן. טו וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח, בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי; וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם נִכְלְמוּ וַיִּתְקַדְּשׁוּ, וַיָּבִיאוּ עֹלוֹת בֵּית יְהוָה. טז וַיַּעַמְדוּ עַל-עָמְדָם כְּמִשְׁפָּטָם, כְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ-הָאֱלֹהִים; הַכֹּהֲנִים זֹרְקִים אֶת-הַדָּם, מִיַּד הַלְוִיִּם. יז כִּי-רַבַּת בַּקָּהָל, אֲשֶׁר לֹא-הִתְקַדָּשׁוּ; וְהַלְוִיִּם עַל-שְׁחִיטַת הַפְּסָחִים, לְכֹל לֹא טָהוֹר--לְהַקְדִּישׁ, לַיהוָה. יח כִּי מַרְבִּית הָעָם רַבַּת מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה יִשָּׂשכָר וּזְבֻלוּן, לֹא הִטֶּהָרוּ--כִּי-אָכְלוּ אֶת-הַפֶּסַח, בְּלֹא כַּכָּתוּב: כִּי הִתְפַּלֵּל יְחִזְקִיָּהוּ עֲלֵיהֶם לֵאמֹר, יְהוָה הַטּוֹב יְכַפֵּר בְּעַד. יט כָּל-לְבָבוֹ הֵכִין, לִדְרוֹשׁ הָאֱלֹהִים יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתָיו; וְלֹא, כְּטָהֳרַת הַקֹּדֶשׁ. {ס} כ וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶל-יְחִזְקִיָּהוּ, וַיִּרְפָּא אֶת-הָעָם. {ס} כא וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים בִּירוּשָׁלַם אֶת-חַג הַמַּצּוֹת, שִׁבְעַת יָמִים--בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה; וּמְהַלְלִים לַיהוָה יוֹם בְּיוֹם הַלְוִיִּם וְהַכֹּהֲנִים, בִּכְלֵי-עֹז--לַיהוָה. {ס} כב וַיְדַבֵּר יְחִזְקִיָּהוּ, עַל-לֵב כָּל-הַלְוִיִּם--הַמַּשְׂכִּילִים שֵׂכֶל-טוֹב, לַיהוָה; וַיֹּאכְלוּ אֶת-הַמּוֹעֵד, שִׁבְעַת הַיָּמִים, מְזַבְּחִים זִבְחֵי שְׁלָמִים, וּמִתְוַדִּים לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם. {ס} כג וַיִּוָּעֲצוּ, כָּל-הַקָּהָל, לַעֲשׂוֹת, שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים; וַיַּעֲשׂוּ שִׁבְעַת-יָמִים, שִׂמְחָה. כד כִּי חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ-יְהוּדָה הֵרִים לַקָּהָל אֶלֶף פָּרִים, וְשִׁבְעַת אֲלָפִים צֹאן, {ס} וְהַשָּׂרִים הֵרִימוּ לַקָּהָל פָּרִים אֶלֶף, וְצֹאן עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים; וַיִּתְקַדְּשׁוּ כֹהֲנִים, לָרֹב. כה וַיִּשְׂמְחוּ כָּל-קְהַל יְהוּדָה, וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם, וְכָל-הַקָּהָל, הַבָּאִים מִיִּשְׂרָאֵל; וְהַגֵּרִים, הַבָּאִים מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְהַיּוֹשְׁבִים, בִּיהוּדָה. כו וַתְּהִי שִׂמְחָה-גְדוֹלָה, בִּירוּשָׁלָם: כִּי מִימֵי שְׁלֹמֹה בֶן-דָּוִיד, מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל, לֹא כָזֹאת, בִּירוּשָׁלָם. {ס} כז וַיָּקֻמוּ הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם, וַיְבָרְכוּ אֶת-הָעָם, וַיִּשָּׁמַע, בְּקוֹלָם; וַתָּבוֹא תְפִלָּתָם לִמְעוֹן קָדְשׁוֹ, לַשָּׁמָיִם. {פ}

יום רביעי ה׳ אדר

חומש - רביעי פרשת תצוה

פרק כ"ט: **א** וְזֶ֣ה הַדָּבָ֗ר אֲשֶׁ֨ר תַּעֲשֶׂ֤ה לָהֶם֙ לְקַדֵּ֣שׁ אֹתָ֔ם לְכַהֵ֖ן לִ֑י לְקַ֤ח פַּר֙ אֶחָ֣ד בֶּן־בָּקָ֔ר וְאֵילִ֖ם שְׁנָיִ֥ם תְּמִימִֽם:

לְקַח. כְּמוֹ קַח. וּשְׁתֵּי גְּזִירוֹת הֵן, אַחַת שֶׁל קִיחָה וְאַחַת שֶׁל לְקִיחָה, וְלָהֶן פִּתְרוֹן אֶחָד: **פַּר אֶחָד.** לְכַפֵּר עַל מַעֲשֵׂה הָעֵגֶל שֶׁהוּא פַּר:

ב וְלֶ֣חֶם מַצּ֗וֹת וְחַלֹּ֤ת מַצֹּת֙ בְּלוּלֹ֣ת בַּשָּׁ֔מֶן וּרְקִיקֵ֥י מַצּ֖וֹת מְשֻׁחִ֣ים בַּשָּׁ֑מֶן סֹ֥לֶת חִטִּ֖ים תַּעֲשֶׂ֥ה אֹתָֽם:

וְלֶחֶם מַצּוֹת וְחַלֹּת מַצֹּת וּרְקִיקֵי מַצּוֹת. הֲרֵי אֵלּוּ שִׁלְשָׁה מִינִין רְבוּכָה, וְחַלּוֹת וּרְקִיקִים לֶחֶם מַצּוֹת, הִיא הַקְּרוּיָה לְמַטָּה בָּעִנְיָן (פסוק כג) חַלַּת לֶחֶם שֶׁמֶן, עַל שֵׁם שֶׁנּוֹתְנִין שֶׁמֶן בְּרְבוּכָה כְּנֶגֶד הַחַלּוֹת וְהָרְקִיקִין, וְכָל הַמִּינִין בָּאִים עֶשֶׂר עֶשֶׂר חַלּוֹת:

בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן. כְּשֶׁהֵן קָמַח יוֹצֵק בָּהֶן שֶׁמֶן וּבוֹלְלָן: **מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן.** אַחַר אֲפִיָּתָן מוֹשְׁחָן כְּמִין כִּי (נ"א כ"ף) יְוָנִית, שֶׁהִיא עֲשׂוּיָה כְּנוּ"ן שֶׁלָּנוּ:

ג וְנָתַתָּ֣ אוֹתָ֔ם עַל־סַ֖ל אֶחָ֑ד וְהִקְרַבְתָּ֥ אֹתָ֛ם בַּסָּ֖ל וְאֶת־הַפָּ֣ר וְאֶת שְׁנֵ֥י הָאֵילִֽם:

וְהִקְרַבְתָּ אֹתָם. אֶל חֲצַר הַמִּשְׁכָּן בְּיוֹם הֲקָמָתוֹ:

ד וְאֶת־אַהֲרֹ֥ן וְאֶת־בָּנָ֖יו תַּקְרִ֣יב אֶל־פֶּ֣תַח אֹ֣הֶל מוֹעֵ֑ד וְרָחַצְתָּ֥ אֹתָ֖ם בַּמָּֽיִם:

וְרָחַצְתָּ. זוֹ טְבִילַת כָּל הַגּוּף:

ה וְלָקַחְתָּ֙ אֶת־הַבְּגָדִ֔ים וְהִלְבַּשְׁתָּ֖ אֶת־אַהֲרֹ֑ן אֶת־הַכֻּתֹּ֣נֶת וְאֵת֙ מְעִ֣יל הָאֵפֹ֔ד וְאֶת־הָאֵפֹ֖ד וְאֶת־הַחֹ֥שֶׁן וְאָפַדְתָּ֖ לוֹ בְּחֵשֶׁב הָאֵפֹֽד:

וְאָפַדְתָּ. קַשֵּׁט וְתַקֵּן הַחֲגוֹרָה וְהַסִּינָר סְבִיבוֹתָיו:

ו וְשַׂמְתָּ֥ הַמִּצְנֶ֖פֶת עַל־רֹאשׁ֑וֹ וְנָתַתָּ֗ אֶת־נֵ֙זֶר֙ הַקֹּ֔דֶשׁ עַל־הַמִּצְנָֽפֶת:

נֵזֶר הַקֹּדֶשׁ. זֶה הַצִּיץ: **עַל־הַמִּצְנָפֶת.** כְּמוֹ שֶׁפֵּרַשְׁתִּי לְמַעְלָה – עַל יְדֵי הַפְּתִיל הָאֶמְצָעִי וּשְׁנֵי פְּתִילִין שֶׁבְּרֹאשׁוֹ, הַקְּשׁוּרִין שְׁלְשְׁתָּן מֵאֲחוֹרֵי הָעֹרֶף, הוּא נוֹתְנוֹ עַל הַמִּצְנֶפֶת כְּמִין כּוֹבַע:

ז וְלָקַחְתָּ֙ אֶת־שֶׁ֣מֶן הַמִּשְׁחָ֔ה וְיָצַקְתָּ֖ עַל־רֹאשׁ֑וֹ וּמָשַׁחְתָּ֖ אֹתֽוֹ:

וּמָשַׁחְתָּ אֹתוֹ. אַף מְשִׁיחָה זוֹ כְּמִין כִּי, נוֹתֵן שֶׁמֶן עַל רֹאשׁוֹ וּבֵין רְסֵי עֵינָיו וּמְחַבְּרָן בְּאֶצְבָּעוֹ (כריתות ה'):

ח וְאֶת־בָּנָ֖יו תַּקְרִ֑יב וְהִלְבַּשְׁתָּ֖ כֻּתֳּנֹֽת:

ט וְחָגַרְתָּ֣ אֹתָ֔ם אַבְנֵ֖ט אַהֲרֹ֣ן וּבָנָ֑יו וְחָבַשְׁתָּ֥ לָהֶ֖ם מִגְבָּעֹ֑ת וְהָיְתָ֥ה לָהֶ֛ם כְּהֻנָּ֥ה לְחֻקַּ֖ת עוֹלָ֑ם וּמִלֵּאתָ֖ יַד־אַהֲרֹ֥ן וְיַד־בָּנָֽיו:

וְהָיְתָה לָהֶם. מִלּוּי יָדִים זֶה לְכַהֲנַת עוֹלָם: **וּמִלֵּאתָ.** עַל יְדֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: **יַד־אַהֲרֹן וְיַד־בָּנָיו.** בְּמִנּוּי וּפְקֻדַּת הַכְּהֻנָּה:

י וְהִקְרַבְתָּ֙ אֶת־הַפָּ֔ר לִפְנֵ֖י אֹ֣הֶל מוֹעֵ֑ד וְסָמַ֨ךְ אַהֲרֹ֧ן וּבָנָ֛יו אֶת־יְדֵיהֶ֖ם עַל־רֹ֥אשׁ הַפָּֽר:

יא וְשָׁחַטְתָּ֥ אֶת־הַפָּ֖ר לִפְנֵ֣י יְהוָ֑ה פֶּ֖תַח אֹ֥הֶל מוֹעֵֽד:

פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד. בַּחֲצַר הַמִּשְׁכָּן שֶׁלִּפְנֵי הַפֶּתַח:

יב וְלָקַחְתָּ֙ מִדַּ֣ם הַפָּ֔ר וְנָתַתָּ֗ה עַל־קַרְנֹת֙ הַמִּזְבֵּ֣חַ בְּאֶצְבָּעֶ֔ךָ וְאֶת־כָּל־הַדָּ֖ם תִּשְׁפֹּ֑ךְ אֶל־יְסוֹד֙ הַמִּזְבֵּֽחַ:

עַל־קַרְנֹת. לְמַעְלָה בַּקְּרָנוֹת מַמָּשׁ: **וְאֶת־כָּל־הַדָּם.** שְׁיָרֵי הַדָּם: **אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ.** כְּמִין בְּלִיטַת בֵּית קִבּוּל עָשׂוּי לוֹ סָבִיב סָבִיב, לְאַחַר שֶׁעָלָה אַמָּה מִן הָאָרֶץ:

יג וְלָקַחְתָּ֞ אֶת־כָּל־הַחֵ֣לֶב ׀ הַמְכַסֶּ֣ה אֶת־הַקֶּ֗רֶב וְאֵת֙ הַיֹּתֶ֣רֶת עַל־הַכָּבֵ֔ד וְאֵת֙ שְׁתֵּ֣י הַכְּלָיֹ֔ת וְאֶת־הַחֵ֖לֶב אֲשֶׁ֣ר עֲלֵיהֶ֑ן וְהִקְטַרְתָּ֖ הַמִּזְבֵּֽחָה:

הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב. הוּא הַקְּרוּם שֶׁעַל הַכֶּרֶס, שֶׁקּוֹרִין טי"לא: **וְאֵת הַיֹּתֶרֶת.** הוּא טַרְפּוּשָׁא דְּכַבְדָּא, שֶׁקּוֹרִין איבר"ש: **עַל־הַכָּבֵד.** אַף מִן הַכָּבֵד טֹל עִמָּהּ (ספרא):

יד וְאֶת־בְּשַׂ֣ר הַפָּר֮ וְאֶת־עֹרֹו֒ וְאֶת־פִּרְשׁ֗וֹ תִּשְׂרֹ֤ף בָּאֵשׁ֙ מִח֣וּץ לַמַּחֲנֶ֔ה חַטָּ֖את הֽוּא:

תִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ. לֹא מָצִינוּ חַטָּאת חִיצוֹנָה נִשְׂרֶפֶת אֶלָּא זוֹ:

טו וְאֶת־הָאַ֣יִל הָאֶחָ֔ד תִּקָּ֖ח וְסָמְכ֣וּ אַהֲרֹ֧ן וּבָנָ֛יו אֶת־יְדֵיהֶ֖ם עַל־רֹ֥אשׁ הָאָֽיִל:

טז וְשָׁחַטְתָּ֖ אֶת־הָאַ֑יִל וְלָקַחְתָּ֙ אֶת־דָּמ֔וֹ וְזָרַקְתָּ֥ עַל־הַמִּזְבֵּ֖חַ סָּבִֽיב:

וְזָרַקְתָּ. בִּכְלִי; אוֹחֵז בַּמִּזְרָק וְזוֹרֵק כְּנֶגֶד הַקֶּרֶן כְּדֵי שֶׁיֵּרָאֶה לְכָאן וּלְכָאן, וְאֵין קֶרֶן טָעוּן מַתָּנָה בְּאֶצְבַּע אֶלָּא חַטָּאת בִּלְבַד, אֲבָל שְׁאָר זְבָחִים אֵינָן טְעוּנִין קֶרֶן וְלֹא אֶצְבַּע, שֶׁמַּתַּן דָּמָם מֵחֲצִי הַמִּזְבֵּחַ וּלְמַטָּה, וְאֵינוֹ עוֹלֶה בַּכֶּבֶשׁ אֶלָּא עוֹמֵד בָּאָרֶץ וְזוֹרֵק (זבחים נ"ג): **סָבִיב.** כָּךְ מְפֹרָשׁ בַּשְּׁחִיטַת קָדָשִׁים שֶׁאֵין סָבִיב אֶלָּא שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע, הָאַחַת בְּקֶרֶן זָוִית זוֹ, וְהָאַחַת שֶׁכְּנֶגְדָּהּ בַּאֲלַכְסוֹן, וְכָל מַתָּנָה נִרְאֵית בִּשְׁנֵי צִדֵּי הַקֶּרֶן אֵילָךְ וְאֵילָךְ, נִמְצָא הַדָּם נָתוּן בְּאַרְבַּע רוּחוֹת סָבִיב, לְכָךְ קָרוּי סָבִיב:

יז וְאֶת־הָאַיִל תְּנַתֵּחַ לִנְתָחָיו וְרָחַצְתָּ קִרְבּוֹ וּכְרָעָיו וְנָתַתָּ עַל־נְתָחָיו וְעַל־רֹאשֽׁוֹ׃

עַל־נְתָחָיו. עִם נְתָחָיו – מוּסָף עַל שְׁאָר הַנְּתָחִים׃

יח וְהִקְטַרְתָּ אֶת־כָּל־הָאַיִל הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה הוּא לַיהוָה רֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה הֽוּא׃

רֵיחַ נִיחוֹחַ. נַחַת רוּחַ לְפָנַי, שֶׁאָמַרְתִּי וְנַעֲשָׂה רְצוֹנִי׃ **אִשֶּׁה.** לְשׁוֹן אֵשׁ, וְהִיא הַקְטָרַת אֲבָרִים שֶׁעַל הָאֵשׁ׃

תהלים - פרקים כ"ט-ל"ד

פרק כט: א מִזְמוֹר לְדָוִד הָבוּ לַי־הוָ֗ה בְּנֵי אֵלִים הָבוּ לַי־הוָ֥ה כָּב֗וֹד וְעֹֽז׃ ב הָבוּ לַי־הוָ֥ה כְּב֖וֹד שְׁמ֑וֹ הִשְׁתַּחֲוּ֥ו לַי־הוָ֗ה בְּהַדְרַת־קֹֽדֶשׁ׃ ג קוֹל֣ יְ֭הוָה עַל־הַמָּ֑יִם אֵ֥ל־הַ֝כָּב֗וֹד הִרְעִ֥ים יְ֭הוָה עַל־מַ֣יִם רַבִּֽים׃ ד קוֹל־יְ֭הוָה בַּכֹּ֑חַ קוֹל֖ יְ֣הוָ֑ה בֶּֽהָדָֽר׃ ה קוֹל֣ יְ֭הוָה שֹׁבֵ֣ר אֲרָזִ֑ים וַיְשַׁבֵּ֥ר יְ֝הוָ֗ה אֶת־אַרְזֵ֥י הַלְּבָנֽוֹן׃ ו וַיַּרְקִידֵ֥ם כְּמ֑וֹ־עֵ֝גֶל לְבָנ֗וֹן וְשִׂרְיֹ֥ון כְּמ֖וֹ בֶּן־רְאֵמִֽים׃ ז קוֹל־יְ֭הוָה חֹצֵ֣ב לַהֲבוֹת֑ אֵֽשׁ׃ ח קוֹל֣ יְ֭הוָה יָחִ֣יל מִדְבָּ֑ר יָחִ֥יל יְ֝הוָ֗ה מִדְבַּ֥ר קָדֵֽשׁ׃ ט קוֹל֣ יְ֭הוָה יְחוֹלֵ֣ל אַיָּל֑וֹת וַיֶּחֱשֹׂף֮ יְעָרוֹת֒ וּבְהֵיכָ֗לוֹ כֻּ֥לֹּו אֹמֵ֥ר כָּבֽוֹד׃ י יְ֭הוָה לַמַּבּ֣וּל יָשָׁ֑ב וַיֵּ֥שֶׁב יְ֝הוָ֗ה מֶ֣לֶךְ לְעוֹלָֽם׃ יא יְ֭הוָה עֹ֣ז לְעַמּ֑וֹ יְ֝הוָ֗ה יְבָרֵ֥ךְ אֶת־עַמּ֖וֹ בַּשָּׁלֽוֹם׃

פרק ל: א מִזְמ֗וֹר שִׁ֥יר חֲנֻכַּ֥ת הַבַּ֑יִת לְדָוִֽד׃ ב אֲרוֹמִמְךָ֥ יְ֝הוָ֗ה כִּ֣י דִלִּיתָ֑נִי וְלֹא־שִׂמַ֖חְתָּ אֹיְבַ֣י לִֽי׃ ג יְ֭הוָה אֱלֹהָ֑י שִׁוַּ֖עְתִּי אֵלֶ֣יךָ וַתִּרְפָּאֵֽנִי׃ ד יְ֭הוָה הֶעֱלִ֣יתָ מִן־שְׁא֑וֹל נַפְשִׁ֥י חִיִּיתַ֝נִ֗י (מִיָּרְדִ֥י) [מִיָּרְדִ֥י בוֹר]׃ ה זַמְּר֣וּ לַי־הוָ֣ה חֲסִידָ֑יו וְהוֹד֥וּ לְזֵ֝כֶ֗ר קָדְשֽׁוֹ׃ ו כִּ֤י רֶ֣גַע בְּאַפּ֑וֹ חַיִּ֥ים בִּרְצוֹנ֗וֹ בָּ֭עֶרֶב יָלִ֣ין בֶּ֑כִי וְלַבֹּ֥קֶר רִנָּֽה׃ ז וַאֲנִ֣י אָ֭מַרְתִּי בְּשַׁלְוִ֑י בַּל־אֶ֝מּ֗וֹט לְעוֹלָֽם׃ ח יְ֭הוָה בִּרְצוֹנְךָ֣ הֶעֱמַ֣דְתָּה לְהַרְרִ֣י עֹ֑ז הִסְתַּ֥רְתָּ פָ֝נֶ֗יךָ הָ֣יִיתִי נִבְהָֽל׃ ט אֵלֶ֣יךָ יְ֭הוָה אֶקְרָ֑א וְאֶל־אֲדֹנָ֥י אֶתְחַנָּֽן׃ י מַה־בֶּ֣צַע בְּדָמִ֑י בְּרִדְתִּ֖י אֶל־שָׁ֣חַת הֲיוֹדְךָ֥ עָפָ֑ר הֲ֝יַגִּ֗יד אֲמִתֶּֽךָ׃ יא שְׁמַ֣ע־יְ֭הוָה וְחָנֵּ֑נִי יְ֝הוָ֗ה הֱיֵ֣ה עֹזֵ֥ר לִֽי׃ יב הָפַ֣כְתָּ מִסְפְּדִ֣י לְמָח֣וֹל לִ֑י פִּתַּ֥חְתָּ שַׂקִּ֖י וַתְּאַזְּרֵ֣נִי שִׂמְחָֽה׃ יג לְמַ֤עַן יְזַמֶּרְךָ֣ כָ֭בוֹד וְלֹ֣א יִדֹּ֑ם יְ֝הוָ֗ה אֱלֹהַ֥י לְעוֹלָ֗ם אוֹדֶֽךָּ׃

פרק לא: א לַמְנַצֵּ֥חַ מִזְמ֗וֹר לְדָוִֽד׃ ב בְּךָ֣ יְ֭הוָה חָסִ֑יתִי אַל־אֵבוֹשָׁ֥ה לְעוֹלָ֗ם בְּצִדְקָתְךָ֥ פַלְּטֵֽנִי׃ ג הַטֵּ֣ה אֵלַ֣י אָזְנְךָ֣ מְהֵרָ֣ה הַצִּילֵ֑נִי הֱיֵ֥ה לִ֝֗י לְצ֣וּר מָע֑וֹז לְבֵ֥ית מְצוּד֥וֹת לְהוֹשִׁיעֵֽנִי׃ ד כִּֽי־סַלְעִ֣י וּמְצוּדָתִ֣י אָ֑תָּה וּלְמַ֥עַן שִׁמְךָ֥ תַּנְחֵ֖נִי וּתְנַהֲלֵֽנִי׃ ה תּוֹצִיאֵ֥נִי מֵרֶ֥שֶׁת זוּ־טָמְנ֖וּ לִ֑י כִּ֥י אַתָּ֖ה מָעֻזִּֽי׃ ו בְּיָדְךָ֥ אַפְקִ֗יד רוּחִ֑י פָּדִ֥יתָה אוֹתִ֥י יְ֝הוָ֗ה אֵ֣ל אֱמֶֽת׃ ז שָׂ֭נֵאתִי הַשֹּׁמְרִ֣ים הַבְלֵי־שָׁ֑וְא וַאֲנִ֥י אֶל־יְ֝הוָ֗ה בָּטָֽחְתִּי׃ ח אָגִ֣ילָה וְאֶשְׂמְחָ֣ה בְחַסְדֶּ֑ךָ אֲשֶׁ֤ר רָ֖אִיתָ אֶת־עָנְיִ֣י יָדַ֣עְתָּ בְצָר֖וֹת נַפְשִֽׁי׃ ט וְלֹא־הִסְגַּרְתַּ֥נִי בְּיַד־א֑וֹיֵב הֶעֱמַ֖דְתָּ בַּמֶּרְחָ֣ב רַגְלָֽי׃ י חָנֵּ֣נִי יְ֭הוָה כִּי־צַ֣ר לִ֑י עָשְׁשָׁ֥ה בְכַ֝עַ֗ס עֵינִ֥י נַפְשִׁ֖י וּבִטְנִֽי׃ יא כִּֽי־כָלוּ֣ בְיָגוֹן֮ חַיַּ֪י וּשְׁנוֹתַ֫י בֶּאָנָ֥חָה כָּשַׁ֣ל בַּעֲוֹנִ֑י כֹּחִ֥י וַעֲצָמַ֖י עָשֵֽׁשׁוּ׃ יב מִכֹּל־צֹרְרַ֣י הָיִ֣יתִי חֶרְפָּ֣ה וְלִשְׁכֵנַ֣י מְאֹ֔ד וּפַחַ֖ד לְמְיָדְעָ֑י רֹאַ֥י בַּחוּץ֮ נָדְד֣וּ מִמֶּֽנִּי׃ יג נִשְׁכַּ֣חְתִּי כְמֵ֣ת מִלֵּ֑ב הָ֝יִ֗יתִי כִּכְלִי֥ אֹבֵֽד׃ יד כִּֽי־שָׁמַ֣עְתִּי דִבַּ֣ת רַבִּ֣ים מָג֑וֹר מִסָּבִ֥יב בְּהִוָּסְדָ֥ם יַחַ֗ד עָ֭לַי לָקַ֣חַת נַפְשִׁ֣י זָמָֽמוּ׃ טו וַאֲנִ֣י עָלֶ֣יךָ בָטַ֣חְתִּי יְ֭הוָה אָמַ֣רְתִּי אֱלֹהַ֣י אָתָּֽה׃ טז בְּיָדֶ֣ךָ עִתֹּתָ֑י הַצִּילֵ֥נִי מִיַּד־אוֹיְבַ֖י וּמֵרֹדְפָֽי׃ יז הָאִ֣ירָה פָנֶ֣יךָ עַל־עַבְדֶּ֑ךָ הוֹשִׁיעֵ֥נִי בְחַסְדֶּֽךָ׃ יח יְ֭הוָה אַל־אֵבוֹשָׁ֣ה כִּֽי־קְרָאתִ֑יךָ יֵבֹ֖שׁוּ רְשָׁעִ֣ים יִדְמ֖וּ לִשְׁא֣וֹל׃ יט תֵּאָלַ֥מְנָה שִׂפְתֵ֖י שָׁ֑קֶר הַדֹּבְר֣וֹת עַל־צַדִּ֣יק עָתָ֔ק בְּגַאֲוָ֖ה וָבֽוּז׃ כ מָ֤ה רַב־טוּבְךָ֨ אֲשֶׁר־צָפַ֪נְתָּ לִירֵאֶ֡יךָ פָּעַ֥לְתָּ לַחוֹסִ֗ים בָּךְ֮ נֶ֤גֶד בְּנֵי־אָדָֽם׃ כא תַּסְתִּירֵ֤ם בְּסֵ֣תֶר פָּ֭נֶיךָ מֵרֻכְסֵ֣י אִ֑ישׁ תִּצְפְּנֵ֖ם בְּסֻכָּ֣ה מֵרִ֣יב לְשֽׁנוֹת׃ כב בָּר֥וּךְ יְ֝הוָ֗ה כִּֽי־הִפְלִ֣יא חַסְדּ֑וֹ לִ֥י בְעִ֝֗יר מָצֽוֹר׃ כג וַאֲנִ֣י אָ֭מַרְתִּי בְּחָפְזִ֑י נִגְרַ֥זְתִּי מִנֶּ֝֗גֶד עֵינֶ֥יךָ אָכֵ֗ן שָׁמַ֫עְתָּ֥ קוֹל֥ תַּחֲנוּנַ֑י בְּשַׁוְּעִ֖י אֵלֶֽיךָ׃ כד אֱ֭הֵבוּ אֶת־יְ֣הוָ֑ה כָּל־חֲסִידָ֗יו אֱ֭מוּנִים נֹצֵ֣ר יְ֑הוָה וּמְשַׁלֵּ֥ם עַל־יֶ֝֗תֶר עֹשֵׂ֣ה גַאֲוָֽה׃ כה חִזְק֣וּ וְיַאֲמֵ֣ץ לְבַבְכֶ֑ם כָּל־הַמְיַחֲלִ֥ים לַי־הוָֽה׃

פרק לב: א לְדָוִ֗ד מַשְׂכִּ֫יל אַשְׁרֵ֣י נְשׂוּי־פֶ֭שַׁע כְּסוּי֣ חֲטָאָֽה׃ ב אַשְׁרֵ֤י אָדָ֨ם ׀ לֹ֤א יַחְשֹׁב֙ יְ֣הוָ֔ה ל֖וֹ עָוֹ֑ן וְאֵ֥ין בְּרוּח֗וֹ רְמִיָּֽה׃ ג כִּֽי־הֶחֱרַ֥שְׁתִּי בָלוּ֮ עֲצָמַ֪י בְּשַׁאֲגָתִ֫י כָּל־הַיּ֥וֹם׃ ד כִּֽי־יוֹמָ֤ם וָלַ֨יְלָה ׀ תִּכְבַּ֣ד עָלַ֣י יָדֶ֑ךָ נֶהְפַּ֖ךְ לְשַׁדִּ֣י בְּחַרְבֹנֵ֣י קָ֔יִץ סֶֽלָה׃ ה חַטָּאתִ֣י אוֹדִ֣יעֲךָ֣ וַעֲוֹנִ֣י לֹא־כִסִּ֑יתִי אָמַ֥רְתִּי אוֹדֶ֥ה עֲלֵֽי־פְשָׁעַ֖י לַי־הוָ֑ה וְאַתָּ֣ה נָשָׂ֔אתָ עֲוֹ֖ן חַטָּאתִ֣י סֶֽלָה׃ ו עַל־זֹ֭את יִתְפַּלֵּ֣ל כָּל־חָסִ֣יד אֵלֶ֑יךָ לְעֵ֥ת מְ֝צֹ֗א רַ֤ק לְשֵׁטֶף֙ מַ֣יִם רַבִּ֔ים אֵלָ֖יו לֹ֣א יַגִּֽיעוּ׃ ז אַתָּ֣ה סֵ֣תֶר לִ֑י מִצַּ֥ר תִּצְּרֵ֖נִי רָנֵּ֣י פַלֵּ֣ט תְּסוֹבְבֵ֣נִי סֶֽלָה׃ ח אַשְׂכִּ֣ילְךָ֣ וְאוֹרְךָ֣ בְּדֶ֣רֶךְ־זּ֣וּ תֵלֵ֑ךְ אִיעֲצָ֖ה עָלֶ֣יךָ עֵינִֽי׃ ט אַל־תִּהְי֤וּ כְסוּס כְּפֶ֣רֶד אֵין־הָ֭בִין בְּמֶ֣תֶג וָרֶ֑סֶן עֶדְיִ֥ו לִבְלֹ֗ום בַּל קְרֹ֣ב אֵלֶֽיךָ׃ י רַבִּ֥ים מַכְאוֹבִ֗ים לָ֫רָשָׁ֥ע וְהַבּוֹטֵ֥חַ בַּי־הוָ֑ה חֶ֝֗סֶד יְסוֹבְבֶֽנּוּ׃ יא שִׂמְח֣וּ בַי־הוָ֣ה וְגִילוּ֮ צַדִּיקִ֪ים וְהָרְנִ֫ינוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵֽב׃

פרק לג: א רַנְּנ֣וּ צַדִּיקִ֣ים בַּי־הוָ֑ה לַיְשָׁרִ֥ים נָאוָ֗ה תְּהִלָּֽה׃ ב הוֹד֣וּ לַי־הוָ֣ה בְּכִנּ֑וֹר בְּנֵ֥בֶל עָ֝שׂ֗וֹר זַמְּרוּ־לֽוֹ׃ ג שִׁ֣ירוּ ל֣וֹ שִׁ֣יר חָדָ֑שׁ הֵיטִ֥יבוּ נַ֝גֵּ֗ן בִּתְרוּעָֽה׃ ד כִּֽי־יָשָׁ֣ר דְּבַר־יְ֭הוָה וְכָל־מַעֲשֵׂ֣הוּ בֶּאֱמוּנָֽה׃ ה אֹהֵ֣ב צְדָקָ֣ה וּמִשְׁפָּ֑ט חֶ֖סֶד יְ֣הוָ֑ה מָלְאָ֖ה הָאָֽרֶץ׃ ו בִּדְבַ֣ר יְ֭הוָה שָׁמַ֣יִם נַעֲשׂ֑וּ וּבְר֥וּחַ פִּ֝֗יו כָּל־צְבָאָֽם׃ ז כֹּנֵ֣ס כַּנֵּ֣ד מֵ֣י הַיָּ֑ם נֹתֵ֖ן בְּאֹצָר֣וֹת תְּהוֹמֽוֹת׃ ח יִירְא֣וּ מֵיְהוָ֣ה כָּל־הָאָ֑רֶץ מִמֶּ֥נּוּ יָגֽוּרוּ כָּל־יֹשְׁבֵ֖י תֵּבֵֽל׃ ט כִּֽי־הוּא֮ אָמַ֪ר וַיֶּ֫הִי הוּא־צִוָּ֥ה וַיַּעֲמֹֽד׃ י יְ֭הוָה הֵפִ֣יר עֲצַ֣ת גּוֹיִ֑ם הִנִּ֥יא מַחְשְׁבוֹת֮ עַמִּֽים׃ יא עֲצַ֣ת יְ֭הוָה לְעוֹלָ֣ם תַּעֲמֹ֑ד מַחְשְׁבוֹת֮ לִבּ֪וֹ לְדֹ֫ר וָדֹֽר׃ יב אַשְׁרֵ֣י הַגּ֣וֹי אֲשֶׁר־יְ֭הוָה אֱלֹהָ֑יו הָעָ֥ם בָּ֝חַ֗ר לְנַחֲלָ֥ה לֽוֹ׃ יג מִשָּׁמַ֥יִם הִבִּ֑יט יְ֝הוָ֗ה רָאָ֥ה אֶת־כָּל־בְּנֵ֥י הָאָדָֽם׃ יד מִמְּכ֣וֹן־שִׁבְתּ֑וֹ הִשְׁגִּ֥יחַ אֶל כָּל־יֹשְׁבֵ֖י הָאָֽרֶץ׃ טו הַיֹּצֵ֣ר יַחַ֣ד לִבָּ֑ם הַמֵּבִ֥ין אֶל־כָּל־מַעֲשֵׂיהֶֽם׃ טז אֵין־הַמֶּ֥לֶךְ נוֹשָׁ֗ע בְּרָב־חָ֫יִל גִּבּ֥וֹר

לֹא־יִנָּצֵל בְּרֹב־כֹּחַ: יז שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה וּבְרֹב חֵילוֹ לֹא יְמַלֵּט: יח הִנֵּה עֵין יְ־הוָ־ה אֶל־יְרֵאָיו לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: יט לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעָב: כ נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַי־הוָ־ה עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא: כא כִּי־בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ: כב יְהִי־חַסְדְּךָ יְ־הוָ־ה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:

פרק לד: א לְדָוִד בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלַךְ: ב אֲבָרְכָה אֶת־יְ־הוָ־ה בְּכָל־עֵת תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי: ג בַּי־הוָ־ה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וְיִשְׂמָחוּ: ד גַּדְּלוּ לַי־הוָ־ה אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו: ה דָּרַשְׁתִּי אֶת־יְ־הוָ־ה וְעָנָנִי וּמִכָּל־מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי: ו הִבִּיטוּ אֵלָיו וְנָהָרוּ וּפְנֵיהֶם אַל־יֶחְפָּרוּ: ז זֶה עָנִי קָרָא וַי־הוָ־ה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ: ח חֹנֶה מַלְאַךְ־יְ־הוָ־ה סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם: ט טַעֲמוּ וּרְאוּ כִּי־טוֹב יְ־הוָ־ה אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה־בּוֹ: י יְראוּ אֶת־יְ־הוָ־ה קְדֹשָׁיו כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו: יא כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ וְדֹרְשֵׁי יְ־הוָ־ה לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב: יב לְכוּ־בָנִים שִׁמְעוּ־לִי יִרְאַת יְ־הוָ־ה אֲלַמֶּדְכֶם: יג מִי־הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב: יד נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה: טו סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ: טז עֵינֵי יְ־הוָ־ה אֶל־צַדִּיקִים וְאָזְנָיו אֶל־שַׁוְעָתָם: יז פְּנֵי יְ־הוָ־ה בְּעֹשֵׂי רָע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם: יח צָעֲקוּ וַי־הוָ־ה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָם הִצִּילָם: יט קָרוֹב יְ־הוָ־ה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־דַּכְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ: כ רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְ־הוָ־ה: כא שֹׁמֵר כָּל־עַצְמוֹתָיו אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה: כב תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ: כג פּוֹדֶה יְ־הוָ־ה נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל־הַחוֹסִים בּוֹ:

תניא -ליקוטי אמרים פרק ל"א

פרק לא: והנה אף אם כשיאריך הרבה להעמיק בענייני' הנ"ל כשעה ושתי' להיות בנמיכת רוח ולב נשבר יבא לידי עצבות גדולה לא יחוש ואף שעצבות היא מצד קליפת נוגה ולא מצד הקדושה כי בצד הקדושה כתיב עוז וחדוה במקומו ואין השכינה שורה אלא מתוך שמחה וכן לדבר הלכה וכו' אלא שאם העצבות היא ממילי דשמיא היא מבחי' טוב שבנוגה [ולכן כתב האר"י ז"ל שאפי' דאגת העונות אינה ראויה כ"א בשעת הוידוי ולא בשעת התפלה ות"ת שצ"ל בשמחה שמצד הקדושה דווקא] אעפ"כ הרי כך היא המדה לאכפיא לס"א במינה ודוגמתה. כמארז"ל מיניה וביה אבא לשדי' ביה נרגא ופגע בו כיוצא בו. וע"ז נאמר בכל עצב יהיה מותר והיתרון היא השמחה הבאה אחר העצב כדלקמן. אך באמת אין לב נשבר ומרירות הנפש על ריחוקה מאור פני ה' והתלבשותה בס"א נקראים בשם עצבות כלל בלשון הקודש כי עצבות היא שלבו מטומטם כאבן ואין חיות בלבו אבל מרירות ולב נשבר אדרבה הרי יש חיות בלבו להתפעל ולהתמרמר רק שהיא חיות מבחי' גבורות קדושות והשמחה מבחי' חסדים כי הלב כלול משתיהן. והנה לעתים צריך לעורר בחי' גבורות הקדושות כדי להמתיק הדינים שהם בחי' נפש הבהמי' ויצה"ר כששולט ח"ו על האדם כי אין הדינים נמתקין אלא בשרשן ולכן ארז"ל לעולם ירגיז אדם יצ"הט והיינו בכל עת שרואה בנפשו שצריך לכך אך שעת הכושר שהיא שעה המיוחדת וראויה לכך לרוב בני אדם היא בשעה שהוא עצב בלא"ה ממילי דעלמא או כך בלי שום סבה אזי היא שעת הכושר להפך העצב להיות ממרי דחושבנא הנ"ל ולקיים מארז"ל לעולם ירגיז וכו' כנ"ל ובזה יפטר מהעצבות שממילי דעלמא

היום יום - ה' אדר

ליום ה' אדר א'

בלי שום צל ספק וספק ספיקא, הנה בכל מקום מדרך כף רגלינו, הכל הוא [כדי] לזכות ולטהר את הארץ באותיות התורה והתפלה, ואנחנו כל ישראל שלוחי דרחמנא [=של הקב"ה] אנו, איש איש כאשר גזרה עליו השגחה העליונה, אין חפשי מעבודת הקודש, אשר הועמסה על שכמנו.

ליום ה' אדר ב'

ליסוד הנגלה, ליסוד החסידות ועבודה בפועל, כולם כאחד מוכרחים המה. ולא זו בלבד דאינו שייך לומר שהאחד ידחה או יודחה מפני חבירו, אלא אדרבה הם מסייעים זה לזה, וכמאמר "ולא עם הארץ חסיד" - שצריך להיות ליסוד הנגלה. "איזהו חסיד המתחסד עם קונו" - שצריך להיות ליסוד החסידות, ותכלית הליסוד הלא הוא העבודה בפועל.

נ"ך - דברי הימים ב' פרק ל"א

א וּכְכָלּוֹת כָּל-זֹאת, יָצְאוּ כָל-יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים לְעָרֵי יְהוּדָה, וַיְשַׁבְּרוּ הַמַּצֵּבוֹת וַיְגַדְּעוּ הָאֲשֵׁרִים וַיְנַתְּצוּ
אֶת-הַבָּמוֹת וְאֶת-הַמִּזְבְּחוֹת מִכָּל-יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וּבְאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה, עַד-לְכַלֵּה; וַיָּשׁוּבוּ כָּל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אִישׁ
לַאֲחֻזָּתוֹ--לְעָרֵיהֶם. {פ} ב וַיַּעֲמֵד יְחִזְקִיָּהוּ אֶת-מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם עַל-מַחְלְקוֹתָם אִישׁ כְּפִי עֲבֹדָתוֹ,
לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם, לְעֹלָה, וְלִשְׁלָמִים--לְשָׁרֵת וּלְהֹדוֹת וּלְהַלֵּל, בְּשַׁעֲרֵי מַחֲנוֹת יְהוָה. {ס} ג וּמְנָת הַמֶּלֶךְ מִן-רְכוּשׁוֹ
לָעֹלוֹת, לְעֹלוֹת הַבֹּקֶר וְהָעֶרֶב, וְהָעֹלוֹת, לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים וְלַמֹּעֲדִים--כַּכָּתוּב, בְּתוֹרַת יְהוָה. ד וַיֹּאמֶר לָעָם,
לְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם, לָתֵת, מְנָת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם--לְמַעַן יֶחֶזְקוּ, בְּתוֹרַת יְהוָה. ה וְכִפְרֹץ הַדָּבָר, הִרְבּוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל
רֵאשִׁית דָּגָן תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר וּדְבַשׁ, וְכֹל, תְּבוּאַת שָׂדֶה; וּמַעְשַׂר הַכֹּל לָרֹב, הֵבִיאוּ. ו וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה, הַיּוֹשְׁבִים
בְּעָרֵי יְהוּדָה--גַּם-הֵם מַעְשַׂר בָּקָר וָצֹאן, וּמַעְשַׂר קָדָשִׁים הַמְקֻדָּשִׁים לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם: הֵבִיאוּ, וַיִּתְּנוּ עֲרֵמוֹת
עֲרֵמוֹת. {ס} ז בַּחֹדֶשׁ, הַשְּׁלִשִׁי, הֵחֵלּוּ הָעֲרֵמוֹת, לְיִסּוֹד; וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי, כִּלּוּ. {ס} ח וַיָּבֹאוּ יְחִזְקִיָּהוּ וְהַשָּׂרִים,
וַיִּרְאוּ אֶת-הָעֲרֵמוֹת; וַיְבָרְכוּ, אֶת-יְהוָה, וְאֶת, עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל. {פ} ט וַיִּדְרֹשׁ יְחִזְקִיָּהוּ, עַל-הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם--
עַל-הָעֲרֵמוֹת. י וַיֹּאמֶר אֵלָיו, עֲזַרְיָהוּ הַכֹּהֵן הָרֹאשׁ--לְבֵית צָדוֹק: וַיֹּאמֶר מֵהָחֵל הַתְּרוּמָה לָבִיא בֵּית-יְהוָה,
אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהוֹתֵר עַד-לָרֹוב--כִּי יְהוָה בֵּרַךְ אֶת-עַמּוֹ, וְהַנּוֹתָר אֶת-הֶהָמוֹן הַזֶּה. {ס} יא וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ, לְהָכִין
לְשָׁכוֹת בְּבֵית יְהוָה--וַיָּכִינוּ. יב וַיָּבִיאוּ אֶת-הַתְּרוּמָה וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַקֳּדָשִׁים, בֶּאֱמוּנָה; וַעֲלֵיהֶם נָגִיד כּוֹנַנְיָהוּ
(כָּנַנְיָהוּ) הַלֵּוִי, וְשִׁמְעִי אָחִיהוּ מִשְׁנֶה. יג וִיחִיאֵל וַעֲזַזְיָהוּ וְנַחַת וַעֲשָׂהאֵל וִירִימוֹת וְיוֹזָבָד, וֶאֱלִיאֵל וְיִסְמַכְיָהוּ,
וּמַחַת, וּבְנָיָהוּ--פְּקִידִים, מִיַּד כּוֹנַנְיָהוּ (כָּנַנְיָהוּ) וְשִׁמְעִי אָחִיו, בְּמִפְקַד יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ, וַעֲזַרְיָהוּ נְגִיד
בֵּית-הָאֱלֹהִים. יד וְקוֹרֵא בֶן-יִמְנָה הַלֵּוִי הַשּׁוֹעֵר לַמִּזְרָחָה, עַל נְדִבוֹת הָאֱלֹהִים--לָתֵת תְּרוּמַת יְהוָה, וְקָדְשֵׁי
הַקֳּדָשִׁים. טו וְעַל-יָדוֹ עֵדֶן וּמִנְיָמִן וְיֵשׁוּעַ וּשְׁמַעְיָהוּ אֲמַרְיָהוּ וּשְׁכַנְיָהוּ, בְּעָרֵי הַכֹּהֲנִים--בֶּאֱמוּנָה: לָתֵת לַאֲחֵיהֶם
בְּמַחְלְקוֹת, כַּגָּדוֹל כַּקָּטָן. טז מִלְּבַד הִתְיַחְשָׂם לִזְכָרִים, מִבֶּן שָׁלוֹשׁ שָׁנִים וּלְמַעְלָה, לְכָל-הַבָּא לְבֵית-יְהוָה,
לִדְבַר-יוֹם בְּיוֹמוֹ--לַעֲבוֹדָתָם, בְּמִשְׁמְרוֹתָם כְּמַחְלְקוֹתֵיהֶם. יז וְאֵת הִתְיַחֵשׂ הַכֹּהֲנִים, לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם, וְהַלְוִיִּם,
מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּלְמָעְלָה--בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם, בְּמַחְלְקוֹתֵיהֶם. יח וּלְהִתְיַחֵשׂ, בְּכָל-טַפָּם נְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם
וּבְנוֹתֵיהֶם--לְכָל-קָהָל: כִּי בֶאֱמוּנָתָם, יִתְקַדְּשׁוּ-קֹדֶשׁ. יט וְלִבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים בִּשְׂדֵי מִגְרַשׁ עָרֵיהֶם, בְּכָל-עִיר
וָעִיר, אֲנָשִׁים, אֲשֶׁר נִקְבוּ בְּשֵׁמוֹת--לָתֵת מָנוֹת, לְכָל-זָכָר בַּכֹּהֲנִים, וּלְכָל-הִתְיַחֵשׂ, בַּלְוִיִּם. כ וַיַּעַשׂ כָּזֹאת
יְחִזְקִיָּהוּ, בְּכָל-יְהוּדָה; וַיַּעַשׂ הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר וְהָאֱמֶת, לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו. כא וּבְכָל-מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר-הֵחֵל בַּעֲבוֹדַת
בֵּית-הָאֱלֹהִים, וּבַתּוֹרָה וּבַמִּצְוָה, לִדְרֹשׁ, לֵאלֹהָיו--בְּכָל-לְבָבוֹ עָשָׂה, וְהִצְלִיחַ. {פ}

יום חמישי ו׳ אדר

חומש - חמישי פרשת תצוה

יט וְלָקַחְתָּ֖ אֶת־הָאַ֣יִל הַשֵּׁנִ֑י וְסָמַ֞ךְ אַהֲרֹ֧ן וּבָנָ֛יו אֶת־יְדֵיהֶ֖ם עַל־רֹ֥אשׁ הָאָֽיִל׃

כ וְשָׁחַטְתָּ֣ אֶת־הָאַ֗יִל וְלָקַחְתָּ֙ מִדָּמ֔וֹ וְנָתַתָּ֗ה עַל־תְּנ֛וֹךְ אֹ֥זֶן אַהֲרֹ֖ן וְעַל־תְּנ֣וֹךְ אֹ֣זֶן בָּנָ֑יו הַיְמָנִ֣ית וְעַל־בֹּ֤הֶן יָדָם֙ הַיְמָנִ֣ית וְעַל־בֹּ֣הֶן רַגְלָ֔ם הַיְמָנִ֑ית וְזָרַקְתָּ֥ אֶת־הַדָּ֖ם עַל־הַמִּזְבֵּ֥חַ סָבִֽיב׃

תְּנוֹךְ. הוּא הַסְּחוֹס הָאֶמְצָעִי שֶׁבְּתוֹךְ הָאֹזֶן, שֶׁקּוֹרִין טנדרו"ס בְּלַעַז׃ **בֹּהֶן יָדָם.** הַגּוּדָל וּבֶפֶרֶק הָאֶמְצָעִי (ספרא)׃

כא וְלָקַחְתָּ֞ מִן־הַדָּ֣ם אֲשֶׁר֮ עַל־הַמִּזְבֵּ֣חַ֒ וּמִשֶּׁ֣מֶן הַמִּשְׁחָה֮ וְהִזִּיתָ֣ עַל־אַהֲרֹן֒ וְעַל־בְּגָדָ֗יו וְעַל־בָּנָ֛יו וְעַל־בִּגְדֵ֥י בָנָ֖יו אִתּ֑וֹ וְקָדַ֣שׁ הוּא֩ וּבְגָדָ֨יו וּבָנָ֜יו וּבִגְדֵ֣י בָנָ֗יו אִתּֽוֹ׃

כב וְלָקַחְתָּ֞ מִן־הָאַ֣יִל הַחֵ֗לֶב וְהָאַלְיָה֙ וְאֶת־הַחֵ֔לֶב | הַמְכַסֶּ֖ה אֶת־הַקֶּ֑רֶב וְאֵ֤ת יֹתֶ֙רֶת֙ הַכָּבֵ֔ד וְאֶת֙ | שְׁתֵּ֣י הַכְּלָיֹ֔ת וְאֶת־הַחֵ֥לֶב אֲשֶׁר־עֲלֵיהֶ֖ן וְאֶת שׁ֣וֹק הַיָּמִ֑ין כִּ֥י אֵ֛יל מִלֻּאִ֖ים הֽוּא׃

הַחֵלֶב. זֶה חֵלֶב הַדַּקִּים אוֹ הַקִּבָּה׃ **וְהָאַלְיָה.** מִן הַכְּלָיוֹת וּלְמַטָּה, כְּמוֹ שֶׁמְּפֹרָשׁ בְּוַיִּקְרָא שֶׁנִּ׳ (ויקרא ג׳), לְעֻמַּת הֶעָצֶה יְסִירֶנָּה – מָקוֹם שֶׁהַכְּלָיוֹת יוֹעֲצוֹת (חולין י״א), וּבְאִמּוּרֵי הַפֶּר לֹא נֶאֱמַר אַלְיָה, שֶׁאֵין אַלְיָה קְרֵבָה אֶלָּא בְּכֶבֶשׂ וְכִבְשָׂה וְאַיִל, אֲבָל שׁוֹר וְעֵז אֵין טְעוּנִין אַלְיָה׃ **וְאֶת־שׁוֹק הַיָּמִין.** לֹא מָצִינוּ הַקְטָרָה בְּשׁוֹק הַיָּמִין עִם הָאֵמּוּרִים אֶלָּא זוֹ בִּלְבָד׃ **כִּי אֵיל מִלֻּאִים הוּא.** שְׁלֵמִים; לְשׁוֹן שְׁלֵמוּת – שֶׁהַשָּׁלֵם בַּכֹּל; מַגִּיד הַכָּתוּב שֶׁהַמִּלּוּאִים שְׁלֵמִים, שֶׁמִּשִּׁימִים שָׁלוֹם לַמִּזְבֵּחַ וּלְעוֹבֵד הָעֲבוֹדָה וְלַבְּעָלִים, לְכָךְ אֲנִי מַצְרִיכוֹ הֶחָזֶה, לִהְיוֹת לוֹ לְעוֹבֵד הָעֲבוֹדָה לְמָנָה, וְזֶהוּ מֹשֶׁה שֶׁשִּׁמֵּשׁ בַּמִּלּוּאִים, וְהַשְּׁאָר אָכְלוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו שֶׁהֵם בְּעָלִים, כַּמְפֹרָשׁ בָּעִנְיָן׃

כג וְכִכַּ֣ר לֶ֔חֶם אַחַ֖ת וְחַלַּ֣ת לֶ֑חֶם שֶׁ֥מֶן אַחַ֛ת וְרָקִ֥יק אֶחָ֖ד מִסַּ֣ל הַמַּצּ֑וֹת אֲשֶׁ֖ר לִפְנֵ֥י יְהוָֽה׃

וְכִכַּר לֶחֶם. מִן הַחַלּוֹת׃ **וְחַלַּת לֶחֶם שָׁמֶן.** מִמִּין הָרְבוּכָה׃ **וְרָקִיק.** מִן הָרְקִיקִין, אֶחָד מֵעֲשָׂרָה שֶׁבְּכָל מִין וָמִין. וְלֹא מָצִינוּ תְּרוּמַת לֶחֶם הַבָּא עִם זֶבַח נִקְטֶרֶת אֶלָּא זוֹ בִּלְבַד, שֶׁתְּרוּמַת לַחְמֵי תוֹדָה וְאֵיל נָזִיר נְתוּנָה לַכֹּהֲנִים עִם חָזֶה וְשׁוֹק, וּמִזֶּה לֹא הָיָה לְמֹשֶׁה לְמָנָה אֶלָּא חָזֶה בִּלְבָד׃

כד וְשַׂמְתָּ֣ הַכֹּ֗ל עַל֙ כַּפֵּ֣י אַהֲרֹ֔ן וְעַ֖ל כַּפֵּ֣י בָנָ֑יו וְהֵנַפְתָּ֥ אֹתָ֛ם תְּנוּפָ֖ה לִפְנֵ֥י יְהוָֽה׃

עַל כַּפֵּי אהרן: וְהֵנַפְתָּ. שְׁנֵיהֶם עֲסוּקִים בִּתְנוּפָה – הַבְּעָלִים וְהַכֹּהֵן, הָא כֵּיצַד? כֹּהֵן מַנִּיחַ יָדוֹ תַּחַת יַד הַבְּעָלִים וּמֵנִיף; וּבָזֶה הָיוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו בְּעָלִים, וּמֹשֶׁה כֹּהֵן׃ **תְּנוּפָה.** מוֹלִיךְ וּמֵבִיא לְמִי שֶׁאַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם שֶׁלּוֹ; תְּנוּפָה מְעֻכֶּבֶת וּמְבֻטֶּלֶת פְּרָעָנִיּוֹת וְרוּחוֹת רָעוֹת, מַעֲלֶה וּמוֹרִיד לְמִי שֶׁהַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ שֶׁלּוֹ, וּמְעֻכֶּבֶת טְלָלִים רָעִים (מנחות ס"ב)׃

כה וְלָקַחְתָּ֣ אֹתָ֔ם מִיָּדָ֑ם וְהִקְטַרְתָּ֣ הַמִּזְבֵּ֗חָה עַל־הָעֹלָה֙ לְרֵ֣יחַ נִיחֹ֔חַ לִפְנֵ֥י יְהוָ֖ה אִשֶּׁ֥ה הִ֛וא לַיהוָֽה׃

עַל־הָעֹלָה. עַל הָאֵשׁ הָרִאשׁוֹן שֶׁהָעֲלִיתָ עוֹלָה׃ **לְרֵיחַ נִיחוֹחַ.** לְנַחַת רוּחַ לְמִי שֶׁאָמַר וְנַעֲשָׂה רְצוֹנוֹ׃ **אִשֶּׁה.** לְאֵשׁ נִתָּן׃ **לה'.** לְשׁוּמוֹ שֶׁל מָקוֹם׃

כו וְלָקַחְתָּ֞ אֶת־הֶחָזֶ֣ה מֵאֵ֗יל הַמִּלֻּאִים֙ אֲשֶׁ֣ר לְאַהֲרֹ֔ן וְהֵנַפְתָּ֥ אֹת֛וֹ תְּנוּפָ֖ה לִפְנֵ֣י יְהוָ֑ה וְהָיָ֥ה לְךָ֖ לְמָנָֽה׃

תְּנוּפָה. לְשׁוֹן הוֹלָכָה וַהֲבָאָה, ונטלי"ה בְּלַעַז׃

כז וְקִדַּשְׁתָּ֞ אֵת | חֲזֵ֣ה הַתְּנוּפָ֗ה וְאֵת֙ שׁ֣וֹק הַתְּרוּמָ֔ה אֲשֶׁ֥ר הוּנַ֖ף וַאֲשֶׁ֣ר הוּרָ֑ם מֵאֵ֤יל֙ הַמִּלֻּאִ֔ים מֵאֲשֶׁ֖ר לְאַהֲרֹ֥ן וּמֵאֲשֶׁ֖ר לְבָנָֽיו׃

וְקִדַּשְׁתָּ אֵת חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְאֵת שׁוֹק הַתְּרוּמָה וגו'. קַדֵּשׁ לְדוֹרוֹת, לִהְיוֹת נוֹהֶגֶת תְּרוּמָתָם וַהֲנָפָתָם בְּחָזֶה וְשׁוֹק שֶׁל שְׁלָמִים, אֲבָל לֹא לְהַקְטָרָה, אֶלָּא וְהָיָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו לֶאֱכֹל׃ **הוּרָם.** לְשׁוֹן מַעֲלֶה וּמוֹרִיד׃

כח וְהָיָ֞ה לְאַהֲרֹ֤ן וּלְבָנָיו֙ לְחָק־עוֹלָ֔ם מֵאֵ֖ת בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל כִּ֣י תְרוּמָ֣ה הִ֔וא וּתְרוּמָ֣ה יִהְיֶ֔ה מֵאֵ֤ת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל֙ מִזִּבְחֵ֣י שַׁלְמֵיהֶ֔ם תְּרוּמָתָ֖ם לַיהוָֽה׃

לְחָק־עוֹלָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. שֶׁהַשְּׁלָמִים לַבְּעָלִים, וְאֶת הֶחָזֶה וְאֶת הַשּׁוֹק יִתְּנוּ לַכֹּהֵן׃ **כִּי תְרוּמָה הוּא.** הֶחָזֶה וְשׁוֹק הַזֶּה׃

כט וּבִגְדֵ֤י הַקֹּדֶשׁ֙ אֲשֶׁ֣ר לְאַהֲרֹ֔ן יִהְי֥וּ לְבָנָ֖יו אַחֲרָ֑יו לְמָשְׁחָ֤ה בָהֶם֙ וּלְמַלֵּא־בָ֣ם אֶת־יָדָֽם׃

לְבָנָיו אַחֲרָיו. לִמִי שֶׁבָּא בִּגְדֻלָּה אַחֲרָיו׃ **לְמָשְׁחָה.** לְהִתְגַּדֵּל בָּהֶם, שֶׁיֵּשׁ מְשִׁיחָה שֶׁהִיא לְשׁוֹן שְׂרָרָה, כְּמוֹ לְךָ נְתַתִּים לְמָשְׁחָה (במדבר י"ח), אַל תִּגְּעוּ בִּמְשִׁיחַי (דהי"א טז)׃ **וּלְמַלֵּא־בָם אֶת־יָדָם.** עַל יְדֵי הַבְּגָדִים הוּא מִתְלַבֵּשׁ בִּכְהֻנָּה גְּדוֹלָה׃

ל שִׁבְעַ֣ת יָמִ֗ים יְלַבָּשָׁם֙ הַכֹּהֵ֣ן תַּחְתָּ֔יו מִבָּנָ֖יו אֲשֶׁ֣ר יָבֹ֑א אֶל־אֹ֤הֶל מוֹעֵד֙ לְשָׁרֵ֖ת בַּקֹּֽדֶשׁ׃

שִׁבְעַת יָמִים. רְצוּפִין׃ **יְלַבָּשָׁם הַכֹּהֵן.** אֲשֶׁר יָקוּם מִבָּנָיו תַּחְתָּיו לְכַהֲנָה גְּדוֹלָה, כְּשֶׁיִּמָּנוּהוּ לִהְיוֹת כֹּהֵן גָּדוֹל׃ **אֲשֶׁר יָבֹא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד.** אוֹתוֹ כֹּהֵן הַמּוּכָן לִכָּנֵס לִפְנֵי וּלְפָנִים בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, וְזֶהוּ כֹּהֵן גָּדוֹל, שֶׁאֵין עֲבוֹדַת יוֹם הַכִּפּוּרִים כְּשֵׁרָה אֶלָּא בּוֹ׃ **תַּחְתָּיו מִבָּנָיו.** מְלַמֵּד שֶׁאִם יֵשׁ לוֹ לְכֹהֵן גָּדוֹל בֵּן מְמֻלָּא אֶת מְקוֹמוֹ, יְמַנּוּהוּ כֹּהֵן גָּדוֹל תַּחְתָּיו׃ **הַכֹּהֵן תַּחְתָּיו מִבָּנָיו.** מִכָּאן

רְאֵיָה כָּל לְשׁוֹן כֹּהֵן פּוֹעֵל עוֹבֵד מַמָּשׁ, לְפִיכָךְ נִגּוּן תְּבִיר נִמְשָׁךְ לְפָנָיו):

לא וְאֶת אֵיל הַמְּלֵאִים תִּקָּח וּבַשַּׁלְתָּ אֶת־בְּשָׂרוֹ בְּמָקוֹם קָדֹשׁ:

בְּמָקוֹם קָדֹשׁ. בַּחֲצַר אֹהֶל מוֹעֵד, שֶׁהַשְּׁלָמִים הַלָּלוּ קָדְשֵׁי קָדָשִׁים הָיוּ:

לב וְאָכַל אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־בְּשַׂר הָאַיִל וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר בַּסַּל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:

פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד. כָּל הֶחָצֵר קְרוּי כֵּן:

לג וְאָכְלוּ אֹתָם אֲשֶׁר כֻּפַּר בָּהֶם לְמַלֵּא אֶת־יָדָם לְקַדֵּשׁ אֹתָם וְזָר לֹא־יֹאכַל כִּי־קֹדֶשׁ הֵם:

וְאָכְלוּ אֹתָם. אַהֲרֹן וּבָנָיו, לְפִי שֶׁהֵם בַּעֲלֵיהֶם: **אֲשֶׁר כֻּפַּר בָּהֶם.** כָּל זְרוּת וְתִעוּב: **לְמַלֵּא אֶת־יָדָם.** בְּאַיִל וְלֶחֶם הַלָּלוּ:

לְקַדֵּשׁ אֹתָם. שֶׁעַל יְדֵי הַמִּלּוּאִים הַלָּלוּ נִתְמַלְּאוּ יְדֵיהֶם וְנִתְקַדְּשׁוּ לְכְהֻנָּה: **כִּי־קֹדֶשׁ הֵם.** קָדְשֵׁי קָדָשִׁים; וּמִכָּאן לָמַדְנוּ אַזְהָרָה לְזָר הָאוֹכֵל קָדְשֵׁי קָדָשִׁים, שֶׁנִּתַּן הַמִּקְרָא טַעַם לַדָּבָר מִשּׁוּם דְּקוֹדֶשׁ הֵם (פסח' כ"ד):

לד וְאִם־יִוָּתֵר מִבְּשַׂר הַמְּלֻאִים וּמִן־הַלֶּחֶם עַד־הַבֹּקֶר וְשָׂרַפְתָּ אֶת־הַנּוֹתָר בָּאֵשׁ לֹא יֵאָכֵל כִּי־קֹדֶשׁ הוּא:

לה וְעָשִׂיתָ לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו כֹּה כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוִּיתִי אֹתָךְ שִׁבְעַת יָמִים תְּמַלֵּא יָדָם:

וְעָשִׂיתָ לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו כָּכָה. שָׁנָה הַכָּתוּב וְכָפַל לְעַכֵּב – שֶׁאִם חָסַר דָּבָר אֶחָד מִכָּל הָאָמוּר בָּעִנְיָן, לֹא נִתְמַלְּאוּ יְדֵיהֶם לִהְיוֹת כֹּהֲנִים וַעֲבוֹדָתָם פְּסוּלָה: **אֹתָכָה.** כְּמוֹ אוֹתָךְ: **שִׁבְעַת יָמִים תְּמַלֵּא וגו'.** בָּעִנְיָן הַזֶּה וּבַקָּרְבָּנוֹת הַלָּלוּ בְּכָל יוֹם:

לו וּפַר חַטָּאת תַּעֲשֶׂה לַיּוֹם עַל־הַכִּפֻּרִים וְחִטֵּאתָ עַל־הַמִּזְבֵּחַ בְּכַפֶּרְךָ עָלָיו וּמָשַׁחְתָּ אֹתוֹ לְקַדְּשׁוֹ:

עַל־הַכִּפֻּרִים. בִּשְׁבִיל הַכִּפּוּרִים, לְכַפֵּר עַל הַמִּזְבֵּחַ מִכָּל זְרוּת וְתִעוּב; וּלְפִי שֶׁנִּי שִׁבְעַת יָמִים תְּמַלֵּא יָדָם, אֵין לִי אֶלָּא דָּבָר הַבָּא בִּשְׁבִילָם, כְּגוֹן הָאֵילִים וְהַלֶּחֶם, אֲבָל הַבָּא בִּשְׁבִיל הַמִּזְבֵּחַ, כְּגוֹן פַּר שֶׁהוּא לְחִטּוּי הַמִּזְבֵּחַ, לֹא שָׁמַעְנוּ, לְכָךְ הֻצְרַךְ מִקְרָא זֶה; וּמִדְרַשׁ תּוֹרַת כֹּהֲנִים אוֹמֵר כַּפָּרַת הַמִּזְבֵּחַ הֻצְרְכָה שֶׁמָּא הִתְנַדֵּב אִישׁ דָּבָר גָּזֵל בְּמַלֵּאכֶת הַמִּשְׁכָּן וְהַמִּזְבֵּחַ: **וְחִטֵּאתָ.** וּתְדַכֵּי, לְשׁוֹן מַתְּנַת דָּמִים הַנְּתוּנִים בְּאֶצְבַּע קְרוּי חִטּוּי: **וּמָשַׁחְתָּ אֹתוֹ.** בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה, וְכָל הַמִּשּׁוּחוֹת כְּמִין כֵּי:

לז שִׁבְעַת יָמִים תְּכַפֵּר עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים כָּל־הַנֹּגֵעַ בַּמִּזְבֵּחַ יִקְדָּשׁ:

וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ קֹדֶשׁ. וּמַה הִיא קְדֻשָּׁתוֹ? כֹּל הנגע בכזבח יקדש. אֲפִלּוּ קָרְבָּן פָּסוּל שֶׁעָלָה עָלָיו קִדְּשׁוֹ הַמִּזְבֵּחַ לְהַכְשִׁירוֹ שֶׁלֹּא יֵרֵד; מִתּוֹךְ שֶׁנֶּאֱמַר כָּל הַנֹּגֵעַ בַּמִּזְבֵּחַ יִקְדָּשׁ, שׁוֹמֵעַ אֲנִי בֵּין רָאוּי בֵּין שֶׁאֵינוֹ רָאוּי – כְּגוֹן דָּבָר שֶׁלֹּא הָיָה פְּסוּלוֹ בַּקֹּדֶשׁ, כְּגוֹן הָרוֹבֵעַ וְהַנִּרְבָּע וּמֻקְצֶה וְנֶעֱבָד וְהַטְרֵפָה וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן – תַּלְמוּד לוֹמַר וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה הַסָּמוּךְ אַחֲרָיו, מָה עוֹלָה רְאוּיָה, אַף כָּל רָאוּי שֶׁנִּרְאָה לוֹ כְּבָר וְנִפְסַל מִשֶּׁבָּא לָעֲזָרָה, כְּגוֹן הַלָּן וְהַיּוֹצֵא וְהַטָּמֵא וְשֶׁנִּשְׁחַט בְּמַחֲשָׁבַת חוּץ לִזְמַנּוֹ וְחוּץ לִמְקוֹמוֹ וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן (זבחים פ"ג):

תהלים - פרקים ל"ה-ל"ח

פרק לה: א לְדָוִד רִיבָה יְ־הוָ־ה אֶת־יְרִיבַי לְחַם אֶת־לֹחֲמָי: ב הַחֲזֵק מָגֵן וְצִנָּה וְקוּמָה בְּעֶזְרָתִי: ג וְהָרֵק חֲנִית וּסְגֹר לִקְרַאת רדְפַי אֱמֹר לְנַפְשִׁי יְשֻׁעָתֵךְ אָנִי: ד יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיַחְפְּרוּ חֹשְׁבֵי רָעָתִי: ה יִהְיוּ כְמֹץ לִפְנֵי־רוּחַ וּמַלְאַךְ יְ־הוָ־ה דֹּחֶה: ו יְהִי־דַרְכָּם חֹשֶׁךְ וַחֲלַקְלַקֹּת וּמַלְאַךְ יְ־הוָ־ה רֹדְפָם: ז כִּי־חִנָּם טָמְנוּ־לִי שַׁחַת רִשְׁתָּם חִנָּם חָפְרוּ לְנַפְשִׁי: ח תְּבוֹאֵהוּ שׁוֹאָה לֹא יֵדָע וְרִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר־טָמַן תִּלְכְּדוֹ בְּשׁוֹאָה יִפָּל־בָּהּ: ט וְנַפְשִׁי תָּגִיל בַּי־הוָ־ה תָּשִׂישׂ בִּישׁוּעָתוֹ: י כָּל עַצְמֹתַי תֹּאמַרְנָה יְ־הוָ־ה מִי כָמוֹךָ מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגֹּזְלוֹ: יא יְקוּמוּן עֵדֵי חָמָס אֲשֶׁר לֹא־יָדָעְתִּי יִשְׁאָלוּנִי: יב יְשַׁלְּמוּנִי רָעָה תַּחַת טוֹבָה שְׁכוֹל לְנַפְשִׁי: יג וַאֲנִי בַּחֲלוֹתָם לְבוּשִׁי שָׂק עִנֵּיתִי בַצּוֹם נַפְשִׁי וּתְפִלָּתִי עַל־ חֵיקִי תָּשׁוּב: יד כְּרֵעַ כְּאָח־לִי הִתְהַלָּכְתִּי כְּאֵבֶל־אֵם קֹדֵר שַׁחֹתִי: טו וּבְצַלְעִי שָׂמְחוּ וְנֶאֱסָפוּ נֶאֱסָפוּ עָלַי נֵכִים וְלֹא יָדָעְתִּי קָרְעוּ וְלֹא־דָמּוּ: טז בְּחַנְפֵי לַעֲגֵי מָעוֹג חָרֹק עָלַי שִׁנֵּימוֹ: יז אֲדֹנָי כַּמָּה תִּרְאֶה הָשִׁיבָה נַפְשִׁי מִשֹּׁאֵיהֶם מִכְּפִירִים יְחִידָתִי: יח אוֹדְךָ בְּקָהָל רָב בְּעַם עָצוּם אֲהַלְלֶךָּ: יט אַל־יִשְׂמְחוּ־לִי אֹיְבַי שֶׁקֶר שֹׂנְאַי חִנָּם יִקְרְצוּ־עָיִן: כ כִּי לֹא שָׁלוֹם יְדַבֵּרוּ וְעַל רִגְעֵי־אֶרֶץ דִּבְרֵי מִרְמוֹת יַחְשֹׁבוּן: כא וַיַּרְחִיבוּ עָלַי פִּיהֶם אָמְרוּ הֶאָח הֶאָח רָאָתָה עֵינֵינוּ: כב רָאִיתָה יְ־הוָ־ה אַל־תֶּחֱרַשׁ אֲדֹנָי אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי: כג הָעִירָה וְהָקִיצָה לְמִשְׁפָּטִי אֱלֹהַי וַאדֹנָי לְרִיבִי: כד שָׁפְטֵנִי כְצִדְקְךָ יְ־הוָ־ה אֱלֹהָי וְאַל־יִשְׂמְחוּ־לִי: כה אַל־יאמְרוּ בְלִבָּם הֶאָח נַפְשֵׁנוּ אַל־יאמְרוּ בִּלַּעְנוּהוּ: כו יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ יַחְדָּו שְׂמֵחֵי רָעָתִי יִלְבְּשׁוּ־בוֹשֶׁת וּכְלִמָּה הַמַּגְדִּילִים עָלָי: כז יָרְנּוּ וְיִשְׂמְחוּ חֲפֵצֵי צִדְקִי וְיאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל יְ־הוָ־ה הֶחָפֵץ שְׁלוֹם עַבְדּוֹ: כח וּלְשׁוֹנִי תֶּהְגֶּה צִדְקֶךָ כָּל־הַיּוֹם תְּהִלָּתֶךָ:

פרק לו: א לַמְנַצֵּחַ לְעֶבֶד־יְ־הוָ־ה לְדָוִד: ב נְאֻם־פֶּשַׁע לָרָשָׁע בְּקֶרֶב לִבִּי אֵין־פַּחַד אֱלֹהִים לְנֶגֶד עֵינָיו: ג כִּי־הֶחֱלִיק אֵלָיו בְּעֵינָיו לִמְצֹא עֲוֹנוֹ לִשְׂנֹא: ד דִּבְרֵי־פִיו אָוֶן וּמִרְמָה חָדַל לְהַשְׂכִּיל לְהֵיטִיב: ה אָוֶן יַחְשֹׁב עַל־מִשְׁכָּבוֹ יִתְיַצֵּב עַל־דֶּרֶךְ לֹא־טוֹב רָע לֹא יִמְאָס: ו יְ־הוָ־ה בַּהַשָּׁמַיִם חַסְדֶּךָ אֱמוּנָתְךָ עַד־שְׁחָקִים: ז צִדְקָתְךָ כְּהַרְרֵי־אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה אָדָם וּבְהֵמָה תּוֹשִׁיעַ יְ־הוָ־ה: ח מַה־יָּקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן: ט יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם: י כִּי־עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה־אוֹר: יא מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ וְצִדְקָתְךָ לְיִשְׁרֵי־לֵב: יב אַל־תְּבוֹאֵנִי רֶגֶל גַּאֲוָה וְיַד־רְשָׁעִים אַל־תְּנִדֵנִי: יג שָׁם נָפְלוּ פֹּעֲלֵי אָוֶן דֹּחוּ וְלֹא־יָכְלוּ קוּם:

פרק לז: א לְדָוִד אַל־תִּתְחַר בַּמְּרֵעִים אַל־תְּקַנֵּא בְּעֹשֵׂי עַוְלָה: ב כִּי כֶחָצִיר מְהֵרָה יִמָּלוּ וּכְיֶרֶק דֶּשֶׁא יִבּוֹלוּן: ג

בְּטַח בַּי־הוָ֗ה וַעֲשֵׂה־טּוֹב שְׁכָן־אֶ֫רֶץ וּרְעֵ֥ה אֱמוּנָֽה׃ ד וְהִתְעַנַּג עַל־יְ֭הוָה וְיִתֶּן־לְךָ֣ מִשְׁאֲלֹ֖ת לִבֶּֽךָ׃ ה גּ֤וֹל עַל־יְ֭הוָה דַּרְכֶּ֑ךָ וּבְטַ֥ח עָ֝לָ֗יו וְה֣וּא יַעֲשֶֽׂה׃ ו וְהוֹצִ֣יא כָ֭אוֹר צִדְקֶ֑ךָ וּמִשְׁפָּטֶ֥ךָ כַּצָּהֳרָֽיִם׃ ז דֹּ֤ם לַי־הוָ֨ה וְהִתְחוֹלֵ֪ל ל֡וֹ אַל־תִּתְחַ֤ר בְּמַצְלִ֖יחַ דַּרְכּ֑וֹ בְּאִ֥ישׁ עֹשֶׂ֖ה מְזִמּ֣וֹת׃ ח הֶ֭רֶף מֵאַ֣ף וַעֲזָב־חֵ֑מָה אַל־תִּתְחַ֥ר אַךְ־לְהָרַֽע׃ ט כִּ֤י־מְרֵעִ֨ים יִכָּ֫רֵתוּן֥ וְקֹוֵ֣י יְ֭הוָה הֵ֣מָּה יִירְשׁוּ־אָֽרֶץ׃ י וְע֤וֹד מְעַ֨ט וְאֵ֪ין רָ֫שָׁ֥ע וְהִתְבּוֹנַ֥נְתָּ עַל־מְקוֹמ֑וֹ וְאֵינֶֽנּוּ׃ יא וַ֭עֲנָוִים יִירְשׁוּ־אָ֑רֶץ וְהִתְעַנְּג֥וּ עַל־רֹ֖ב שָׁלֽוֹם׃ יב זֹמֵ֣ם רָ֭שָׁע לַצַּדִּ֑יק וְחָרַ֖ק עָלָ֣יו שִׁנָּֽיו׃ יג אֲדֹנָ֥י יִשְׂחַק־ל֑וֹ כִּ֥י רָ֝אָ֗ה כִּֽי־יָ֣בֹא יוֹמ֑וֹ׃ יד חֶ֤רֶב פָּ֭תְחוּ רְשָׁעִ֑ים וְדָרְכ֤וּ קַשְׁתָּ֨ם ׀ לְהַפִּ֣יל עָנִ֣י וְאֶבְי֑וֹן לִ֝טְבוֹחַ֗ יִשְׁרֵי־דָֽרֶךְ׃ טו חַרְבָּ֥ם תָּ֝בוֹ֗א בְּלִבָּ֥ם וְקַשְׁתוֹתָ֥ם תִּשָּׁבַרְנָֽה׃ טז טוֹב־מְעַ֥ט לַצַּדִּ֑יק מֵה֥וֹן רְ֝שָׁעִ֗ים רַבִּֽים׃ יז כִּ֤י זְרוֹעוֹת֙ רְשָׁעִ֣ים תִּשָּׁבַ֔רְנָה וְסוֹמֵ֥ךְ צַדִּיקִ֖ים יְ֣הוָֽה׃ יח יוֹדֵ֣עַ יְ֭הוָה יְמֵ֣י תְמִימִ֑ם וְנַחֲלָתָ֖ם לְעוֹלָ֣ם תִּהְיֶֽה׃ יט לֹא־יֵבֹ֥שׁוּ בְעֵ֣ת רָ֑עָה וּבִימֵ֖י רְעָבוֹ֣ יִשְׂבָּֽעוּ׃ כ כִּ֤י רְ֭שָׁעִים יאבֵ֑דוּ וְאֹיְבֵ֥י יְ֝הוָ֗ה כִּיקַ֣ר כָּרִ֣ים כָּל֭וּ בֶּעָשָׁ֣ן כָּלֽוּ׃ כא לֹוֶ֣ה רָ֭שָׁע וְלֹ֣א יְשַׁלֵּ֑ם וְצַדִּ֥יק חוֹנֵ֖ן וְנוֹתֵֽן׃ כב כִּ֤י מְבֹרָ֨כָ֪יו יִ֫ירְשׁוּ־אָ֥רֶץ וּמְקֻלָּלָ֥יו יִכָּרֵֽתוּ׃ כג מֵיְ֭הוָה מְצְעֲדֵי־גֶ֑בֶר כּוֹנָ֥נוּ וְדַרְכּ֖וֹ יֶחְפָּֽץ׃ כד כִּֽי־יִפֹּ֥ל לֹא־יוּטָ֑ל כִּֽי־ יְ֝הוָ֗ה סוֹמֵ֥ךְ יָדֽוֹ׃ כה נַ֤עַר הָיִ֨יתִי ׀ גַּם־זָקַ֗נְתִּי וְלֹא־רָ֭אִיתִי צַדִּ֣יק נֶעֱזָ֑ב וְזַרְע֥וֹ מְבַקֶּשׁ־לָֽחֶם׃ כו כָּל־הַיּ֥וֹם חוֹנֵ֖ן וּמַלְוֶ֑ה וְזַרְע֥וֹ לִבְרָכָֽה׃ כז סוּר֮ מֵ֪רָע֫ וַעֲשֵׂה־טּ֥וֹב וּשְׁכֹ֖ן לְעוֹלָֽם׃ כח כִּ֤י יְ֭הוָה אֹהֵ֣ב מִשְׁפָּ֑ט וְלֹא־יַעֲזֹ֥ב אֶת־חֲסִידָ֗יו לְעוֹלָ֣ם נִשְׁמָ֑רוּ וְזֶ֥רַע רְ֝שָׁעִ֗ים נִכְרָֽת׃ כט צַדִּיקִ֥ים יִ֝ירְשׁוּ־ אָ֑רֶץ וְיִשְׁכְּנ֖וּ לָ֣עַד עָלֶ֣יהָ׃ ל פִּי־צַדִּ֥יק יֶהְגֶּ֖ה חָכְמָ֑ה וּלְשׁוֹנ֥וֹ תְּדַבֵּ֖ר מִשְׁפָּֽט׃ לא תּוֹרַ֣ת אֱ֭לֹהָיו בְּלִבּ֑וֹ לֹא־תִמְעַ֖ד אֲשֻׁרָֽיו׃ לב צוֹפֶ֣ה רָ֭שָׁע לַצַּדִּ֑יק וּמְבַקֵּ֥שׁ לַהֲמִיתֽוֹ׃ לג יְ֭הוָה לֹא־יַעַזְבֶ֣נּוּ בְיָד֑וֹ וְלֹ֥א יַרְשִׁיעֶ֖נּוּ בְּהִשָּׁפְטֽוֹ׃ לד קַוֵּ֣ה אֶל־יְ֭הוָה וּשְׁמֹ֣ר דַּרְכּ֑וֹ וִירוֹמִמְךָ֥ לָ֝רֶ֗שֶׁת אָ֥רֶץ בְּהִכָּרֵ֥ת רְשָׁעִ֗ים תִּרְאֶֽה׃ לה רָ֭אִיתִי רָשָׁ֣ע עָרִ֑יץ וּמִתְעָרֶ֥ה כְּאֶזְרָ֖ח רַעֲנָֽן׃ לו וַיַּ֣עֲבֹר ׀ וְהִנֵּ֣ה אֵינֶ֑נּוּ וָאֲבַקְשֵׁ֥הוּ ׀ וְלֹ֖א נִמְצָֽא׃ לז שְׁמָר־תָּ֣ם וּרְאֵ֣ה יָ֭שָׁר כִּי־אַחֲרִ֣ית לְאִ֣ישׁ שָׁלֽוֹם׃ לח וּפֹשְׁעִ֥ים נִשְׁמְד֗וּ יַחְדָּ֫ו אַחֲרִ֣ית רְשָׁעִ֣ים נִכְרָתָֽה׃ לט וּתְשׁוּעַ֣ת צַדִּיקִ֣ים מֵיְ֭הוָה מָעוּזָּ֣ם בְּעֵ֣ת צָרָֽה׃ מ וַיַּעְזְרֵ֣ם יְ֭הוָה וַיְפַלְּטֵ֑ם יְפַלְּטֵ֥ם מֵ֝רְשָׁעִ֗ים וְיוֹשִׁיעֵ֥ם כִּי־חָסְ֥ו בּֽוֹ׃

פרק לח: א מִזְמ֥וֹר לְ֝דָוִ֗ד לְהַזְכִּֽיר׃ ב יְ֭הוָה אַל־בְּקֶצְפְּךָ֣ תוֹכִיחֵ֑נִי וּבַחֲמָתְךָ֥ תְיַסְּרֵֽנִי׃ ג כִּי־חִצֶּ֣יךָ נִחֲת֣וּ־ בִ֑י וַתִּנְחַ֖ת עָלַ֣י יָדֶֽךָ׃ ד אֵין־מְתֹ֥ם בִּבְשָׂרִ֑י מִפְּנֵ֖י זַעְמֶ֣ךָ אֵין־שָׁל֥וֹם בַּעֲצָמַ֗י מִפְּנֵ֥י חַטָּאתִֽי׃ ה כִּֽי־עֲוֹנֹתַ֥י עָבְר֖וּ רֹאשִׁ֑י כְּמַשָּׂ֥א כָּ֝בֵ֗ד יִכְבְּד֥וּ מִמֶּֽנִּי׃ ו הִבְאִ֤ישׁוּ נָ֥מַקּוּ חַבּוּרֹתַ֑י מִפְּנֵ֖י אִוַּלְתִּֽי׃ ז נַעֲוֵ֥יתִי שַׁחֹ֖תִי עַד־מְאֹ֑ד כָּל־הַיּ֥וֹם קֹדֵ֥ר הֲלָכְתִּֽי׃ ח כִּֽי־כְסָלַ֥י מָלְא֖וּ נִקְלֶ֑ה וְאֵ֥ין מְתֹ֖ם בִּבְשָׂרִֽי׃ ט נְפוּגֹ֥תִי וְנִדְכֵּ֑יתִי עַד־מְאֹ֥ד שָׁאַ֝גְתִּ֗י מִנַּהֲמַ֥ת לִבִּֽי׃ י אֲדֹנָ֗י נֶ֭גְדְּךָ כָּל־תַּאֲוָתִ֑י וְאַנְחָתִ֥י מִמְּךָ֖ לֹא־נִסְתָּֽרָה׃ יא לִבִּ֣י סְחַרְחַ֣ר עֲזָבַ֣נִי כֹחִ֑י וְא֥וֹר עֵינַ֗י גַּם־הֵ֥ם אֵין־אִתִּֽי׃ יב אֹהֲבַ֤י וְרֵעַ֨י ׀ מִנֶּ֥גֶד נִגְעִ֑י וּקְרוֹבַ֥י מֵ֝רָח֗וֹק עָמָֽדוּ׃ יג וַיְנַקְּשׁ֤וּ מְבַקְשֵׁי֙ נַפְשִׁ֔י וְדֹרְשֵׁ֥י רָעָתִ֖י דִּבְּר֣וּ הַוּא֑וֹת וּמִרְמ֥וֹת כָּל־הַיּ֥וֹם יֶהְגּֽוּ׃ יד וַאֲנִ֥י כְּחֵ֗רֵשׁ לֹ֣א אֶשְׁמָ֑ע וּכְאִלֵּ֥ם לֹא־יִפְתַּ֥ח פִּֽיו׃ טו וָאֱהִ֥י כְּאִ֗ישׁ אֲשֶׁ֤ר לֹא־שֹׁמֵ֥עַ וְאֵין־ בְּפִ֑יו תּוֹכָחֽוֹת׃ טז כִּֽי־לְךָ֥ יְ֝הוָ֗ה הוֹחָלְתִּי֮ אַתָּ֤ה תַ֫עֲנֶ֥ה אֲדֹנָ֥י אֱלֹהָֽי׃ יז כִּֽי־אָ֭מַרְתִּי פֶּן־יִשְׂמְחוּ־לִ֑י בְּמ֥וֹט רַגְלִ֖י עָלַ֣י הִגְדִּֽילוּ׃ יח כִּי־אֲנִ֥י לְצֶ֗לַע נָ֫כוֹן֥ וּמַכְאוֹבִ֥י נֶגְדִּ֖י תָּמִֽיד׃ יט כִּֽי־עֲוֹנִ֥י אַגִּ֑יד אֶדְאַ֖ג מֵחַטָּאתִֽי׃ כ וְאֹיְבַ֤י חַיִּ֨ים ׀ עָצְמ֗וּ וְרַבּ֥וּ שֹׂנְאַ֥י שָֽׁקֶר׃ כא וּמְשַׁלְּמֵ֣י רָ֭עָה תַּ֣חַת טוֹבָ֑ה יִשְׂטְנ֖וּנִי תַּ֣חַת (רָדְפִי־טוֹב) [רָדָפִ֥י־טּֽוֹב]׃ כב אַל־תַּעַזְבֵ֥נִי יְ֝הוָ֗ה אֱלֹהַ֥י אַל־תִּרְחַ֥ק מִמֶּֽנִּי׃ כג חוּשָׁ֥ה לְעֶזְרָתִ֑י אֲדֹנָ֖י תְּשׁוּעָתִֽי׃

תניא - ליקוטי אמרים פרק ל"א

ואח"כ יבא לידי שמחה אמיתית דהיינו שזאת ישיב אל לבו לנחמו בכפליים אחר הדברי' והאמת האלה הנ"ל לאמר ללבו אמת הוא כן בלי ספק שאני רחוק מאד מה' בתכלית ומשוקץ ומתועב כו' אך כל זה הוא אני לבדי הוא הגוף עם נפש החיונית שבו אבל מ"מ יש בקרבי חלק ה' ממש שישנו אפי' בקל שבקלים שהיא נפש האלהית עם ניצוץ אלקות ממש המלובש בה להחיותה רק שהיא בבחי' גלות וא"כ אדרבה כל מה שאני בתכלי' הריחוק מה' והתיעוב ושיקוץ הרי נפש האלהית שבי בגלות גדול יותר והרחמנות עליה גדולה מאד ולזה אשים כל מגמתי וחפצי להוציאה ולהעלותה מגלות זה להשיבה אל בית אביה כנעורי' קודם שנתלבשה בגופי שהיתה נכללת באורו ית' ומיוחדת עמו בתכלית וגם עתה כן תהא כלולה ומיוחדת בו ית' כשאשים כל מגמתי בתור' ומצות להלביש בהן כל עשר בחינותיה כנ"ל ובפרט במצות תפלה לצעוק אל ה' בצר לה מגלותה בגופי המשוקץ להוציאה ממסגר ולדבקה בו ית' וזו היא בחי' תשובה ומעשים טובים שהן מעשים טובים שעושה כדי להשיב חלק ה' למקורא ושרשא דכל עלמין.

היום יום - ו׳ אדר

ליום ו' אדר א'

משיחות אאמו"ר [הרש"ב]: זוהי מעלה נפלאה כשהקב"ה מזכה, ומתברכים בחוש וטעם מיוחדים

בעשיית טובה ליהודי עד כדי-כך שהזולת יקר בעיניו יותר מכפי שהוא יקר בעיני עצמו - שהרי על עצמו יכול הוא למצוא כמה טעמים מדוע נגזר שמצבו יהיה שלא בכי טוב ח"ו, אך על הזולת לא שייך הדבר כלל.

ליום ו' אדר ב'

בברכות הפטורה אומרים תמיד: נאמן ורחמן אתה, תושיע ותשמח.

מקובל אצל זקני אנ"ש: ספר התניא הוא ליקוטי עצות מה שענה רבינו הגדול לאנ"ש על יחידות בשנות תק"מ-תק"ן. בקיץ תקנ"ב התחיל לסדר את ספר התניא בצורתו כמו שהוא עתה לפנינו. תקנ"ג - כבר היו העתקות רבות ממנו, ובמשך הזמן נשתבשו, וגם התחילו לזייפו. ומהאי טעמא [=ומטעם זה] נזדרז רבינו למוסרו לדפוס. יש נוסח אחר: עשרים שנה כתב רבינו את ספרו התניא, ודייק בכל תיבה ותיבה. בשנת תקנ"ה כבר היה צרוף וזקוק, ואז נתן רשות להעתיקו, וכשרבו ההעתקות ונשתבשו, מסרו לדפוס. ה"צמח צדק" סיפר, אשר בר"ה הראשונה לחייו - שנת תק"ן - אמר רבינו הגדול דרוש 'משביעין אותו תהי צדיק כו", והוא הוא שלשת פרקים הראשונים של ספר התניא.

נ"ך - דברי הימים ב' פרק ל"ב

א אַחֲרֵי הַדְּבָרִים וְהָאֱמֶת הָאֵלֶּה, בָּא סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ-אַשּׁוּר; וַיָּבֹא בִיהוּדָה, וַיִּחַן עַל-הֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת, וַיֹּאמֶר, לְבַקְעָם אֵלָיו. ב וַיַּרְא, יְחִזְקִיָּהוּ, כִּי-בָא, סַנְחֵרִיב; וּפָנָיו, לַמִּלְחָמָה עַל-יְרוּשָׁלִָם. ג וַיִּוָּעַץ, עִם-שָׂרָיו וְגִבֹּרָיו, לִסְתֹּום אֶת-מֵימֵי הָעֲיָנוֹת, אֲשֶׁר מִחוּץ לָעִיר; וַיַּעְזְרוּהוּ. ד וַיִּקָּבְצוּ עַם-רָב--וַיִּסְתְּמוּ אֶת-כָּל-הַמַּעְיָנוֹת, וְאֶת-הַנַּחַל הַשֹּׁוטֵף בְּתוֹךְ הָאָרֶץ לֵאמֹר: לָמָּה יָבוֹאוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר, וּמָצְאוּ מַיִם רַבִּים. ה וַיִּתְחַזֵּק וַיִּבֶן אֶת-כָּל-הַחוֹמָה הַפְּרוּצָה וַיַּעַל עַל-הַמִּגְדָּלוֹת, וְלַחוּצָה הַחוֹמָה אַחֶרֶת, וַיְחַזֵּק אֶת-הַמִּלּוֹא, עִיר דָּוִיד; וַיַּעַשׂ שֶׁלַח לָרֹב, וּמָגִנִּים. ו וַיִּתֵּן שָׂרֵי מִלְחָמוֹת, עַל-הָעָם; וַיִּקְבְּצֵם אֵלָיו, אֶל-רְחוֹב שַׁעַר הָעִיר, וַיְדַבֵּר עַל-לִבָּם, לֵאמֹר. ז חִזְקוּ וְאִמְצוּ--אַל-תִּירְאוּ וְאַל-תֵּחַתּוּ מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר, וּמִלִּפְנֵי כָּל-הֶהָמוֹן אֲשֶׁר-עִמּוֹ: כִּי-עִמָּנוּ רַב, מֵעִמּוֹ. ח עִמּוֹ, זְרוֹעַ בָּשָׂר, וְעִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעָזְרֵנוּ, וּלְהִלָּחֶם מִלְחֲמֹתֵנוּ; וַיִּסָּמְכוּ הָעָם, עַל-דִּבְרֵי יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ-יְהוּדָה. {פ} ט אַחַר זֶה, שָׁלַח סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ-אַשּׁוּר עֲבָדָיו יְרוּשָׁלִַמָה, וְהוּא עַל-לָכִישׁ, וְכָל-מֶמְשַׁלְתּוֹ עִמּוֹ--עַל-יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה, וְעַל-כָּל-יְהוּדָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִַם לֵאמֹר. י כֹּה אָמַר, סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ אַשּׁוּר: עַל-מָה אַתֶּם בֹּטְחִים, וְיֹשְׁבִים בְּמָצוֹר בִּירוּשָׁלִָם. יא הֲלֹא יְחִזְקִיָּהוּ, מַסִּית אֶתְכֶם, לָתֵת אֶתְכֶם לָמוּת בָּרָעָב וּבְצָמָא לֵאמֹר: יְהוָה אֱלֹהֵינוּ--יַצִּילֵנוּ, מִכַּף מֶלֶךְ אַשּׁוּר. יב הֲלֹא-הוּא, יְחִזְקִיָּהוּ, הֵסִיר אֶת-בָּמֹתָיו, וְאֶת-מִזְבְּחֹתָיו; וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלִַם, לֵאמֹר, לִפְנֵי מִזְבֵּחַ אֶחָד תִּשְׁתַּחֲווּ, וְעָלָיו תַּקְטִירוּ. יג הֲלֹא תֵדְעוּ, מָה עָשִׂיתִי אֲנִי וַאֲבוֹתָי, לְכֹל, עַמֵּי הָאֲרָצוֹת: הֲיָכוֹל יָכְלוּ, אֱלֹהֵי גּוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, לְהַצִּיל אֶת-אַרְצָם, מִיָּדִי. יד מִי בְּכָל-אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר הֶחֱרִימוּ אֲבוֹתַי, אֲשֶׁר יָכוֹל, לְהַצִּיל אֶת-עַמּוֹ מִיָּדִי: כִּי יוּכַל אֱלֹהֵיכֶם, לְהַצִּיל אֶתְכֶם מִיָּדִי. טו וְעַתָּה אַל-יַשִּׁיא אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ וְאַל-יַסֵּית אֶתְכֶם כָּזֹאת, וְאַל-תַּאֲמִינוּ לוֹ--כִּי-לֹא יוּכַל כָּל-אֱלוֹהַּ כָּל-גּוֹי וּמַמְלָכָה, לְהַצִּיל עַמּוֹ מִיָּדִי וּמִיַּד אֲבוֹתָי: אַף כִּי אֱלֹהֵיכֶם, לֹא-יַצִּילוּ אֶתְכֶם מִיָּדִי. טז וְעוֹד דִּבְּרוּ עֲבָדָיו, עַל-יְהוָה הָאֱלֹהִים, וְעַל, יְחִזְקִיָּהוּ עַבְדּוֹ. יז וְסֵפָרִים כָּתַב--לְחָרֵף, לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וְלֵאמֹר עָלָיו לֵאמֹר, כֵּאלֹהֵי גּוֹיֵי הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר לֹא-הִצִּילוּ עַמָּם מִיָּדִי--כֵּן לֹא-יַצִּיל אֱלֹהֵי יְחִזְקִיָּהוּ עַמּוֹ, מִיָּדִי. יח וַיִּקְרְאוּ בְקוֹל-גָּדוֹל יְהוּדִית, עַל-עַם יְרוּשָׁלַם אֲשֶׁר עַל-הַחוֹמָה, לְיָרְאָם, וּלְבַהֲלָם--לְמַעַן, יִלְכְּדוּ אֶת-הָעִיר. יט וַיְדַבְּרוּ, אֶל-אֱלֹהֵי יְרוּשָׁלִַם: כְּעַל, אֱלֹהֵי עַמֵּי הָאָרֶץ--מַעֲשֵׂה, יְדֵי הָאָדָם. {ס} כ וַיִּתְפַּלֵּל יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ, וִישַׁעְיָהוּ בֶן-אָמוֹץ הַנָּבִיא--עַל-זֹאת; וַיִּזְעֲקוּ, הַשָּׁמָיִם. {ס} כא וַיִּשְׁלַח יְהוָה, מַלְאָךְ, וַיַּכְחֵד כָּל-גִּבּוֹר חַיִל וְנָגִיד וְשָׂר, בְּמַחֲנֵה מֶלֶךְ אַשּׁוּר; וַיָּשָׁב בְּבֹשֶׁת פָּנִים לְאַרְצוֹ, וַיָּבֹא בֵּית אֱלֹהָיו, וּמִיצִיאֵי (וּמִיצִיאָי) מֵעָיו, שָׁם הִפִּילֻהוּ בֶּחָרֶב. כב וַיּוֹשַׁע יְהוָה אֶת-יְחִזְקִיָּהוּ וְאֵת יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם, מִיַּד סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ-אַשּׁוּר--וּמִיַּד-כֹּל; וַיְנַהֲלֵם, מִסָּבִיב. כג וְרַבִּים מְבִיאִים מִנְחָה לַיהוָה, לִירוּשָׁלִַם, וּמִגְדָּנוֹת, לִיחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה; וַיִּנַּשֵּׂא לְעֵינֵי כָל-הַגּוֹיִם, מֵאַחֲרֵי-כֵן. {פ} כד בַּיָּמִים הָהֵם, חָלָה יְחִזְקִיָּהוּ עַד-לָמוּת; וַיִּתְפַּלֵּל, אֶל-יְהוָה, וַיֹּאמֶר לוֹ, וּמוֹפֵת נָתַן לוֹ. כה וְלֹא-כִגְמֹל עָלָיו הֵשִׁיב יְחִזְקִיָּהוּ, כִּי גָבַהּ לִבּוֹ; וַיְהִי עָלָיו קֶצֶף, וְעַל-יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם. כו וַיִּכָּנַע יְחִזְקִיָּהוּ בְּגֹבַהּ לִבּוֹ, הוּא וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם; וְלֹא-בָא עֲלֵיהֶם קֶצֶף יְהוָה, בִּימֵי יְחִזְקִיָּהוּ. כז וַיְהִי לִיחִזְקִיָּהוּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד, הַרְבֵּה מְאֹד; וְאֹצָרוֹת עָשָׂה-לוֹ לְכֶסֶף וּלְזָהָב וּלְאֶבֶן יְקָרָה, וְלִבְשָׂמִים וּלְמָגִנִּים, וּלְכֹל, כְּלֵי חֶמְדָּה. כח וּמִסְכְּנוֹת--לְתִבוּאַת דָּגָן, וְתִירוֹשׁ וְיִצְהָר; וְאֻרוֹת לְכָל-בְּהֵמָה וּבְהֵמָה, וַעֲדָרִים לָאֻורֹת. כט וְעָרִים עָשָׂה לוֹ, וּמִקְנֵה-צֹאן וּבָקָר לָרֹב: כִּי נָתַן-לוֹ אֱלֹהִים, רְכוּשׁ רַב מְאֹד. ל וְהוּא יְחִזְקִיָּהוּ, סָתַם אֶת-מוֹצָא מֵימֵי גִיחוֹן הָעֶלְיוֹן, וַיְיַשְּׁרֵם לְמַטָּה-מַעְרָבָה, לְעִיר דָּוִיד; וַיַּצְלַח יְחִזְקִיָּהוּ, בְּכָל-מַעֲשֵׂהוּ. לא וְכֵן בִּמְלִיצֵי שָׂרֵי בָבֶל, הַמְשֻׁלְּחִים עָלָיו לִדְרֹשׁ הַמּוֹפֵת אֲשֶׁר הָיָה בָּאָרֶץ, עֻזָּבוֹ, הָאֱלֹהִים--לְנַסּוֹתוֹ, לָדַעַת כָּל-בִּלְבָבוֹ.

לב וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְחִזְקִיָּהוּ, וַחֲסָדָיו--הִנָּם כְּתוּבִים, בַּחֶזוֹן יְשַׁעְיָהוּ בֶן-אָמוֹץ הַנָּבִיא, עַל-סֵפֶר מַלְכֵי-יְהוּדָה, וְיִשְׂרָאֵל.
לג וַיִּשְׁכַּב יְחִזְקִיָּהוּ עִם-אֲבֹתָיו, וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּמַעֲלֵה קִבְרֵי בְנֵי-דָוִיד, וְכָבוֹד עָשׂוּ-לוֹ בְמוֹתוֹ, כָּל-יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָם;
וַיִּמְלֹךְ מְנַשֶּׁה בְנוֹ, תַּחְתָּיו. {פ}

יום שישי ז׳ אדר

חומש - שישי פרשת תצוה

לח וְזֶ֗ה אֲשֶׁ֤ר תַּעֲשֶׂה֙ עַל־הַמִּזְבֵּ֔חַ כְּבָשִׂ֥ים בְּנֵי־שָׁנָ֖ה שְׁנַ֣יִם לַיּ֑וֹם תָּמִֽיד׃

לט אֶת־הַכֶּ֥בֶשׂ הָאֶחָ֖ד תַּעֲשֶׂ֣ה בַבֹּ֑קֶר וְאֵת֙ הַכֶּ֣בֶשׂ הַשֵּׁנִ֔י תַּעֲשֶׂ֖ה בֵּ֥ין הָעַרְבָּֽיִם׃

מ וְעִשָּׂרֹ֤ן סֹלֶת֙ בָּלּ֣וּל בְּשֶׁ֔מֶן כָּתִית֙ רֶ֣בַע הַהִ֔ין וְנֶ֥סֶךְ רְבִיעִ֖ת הַהִ֑ין יַ֛יִן לַכֶּ֥בֶשׂ הָאֶחָֽד׃

וְעִשָּׂרֹן סֹלֶת. עֲשִׂירִית הָאֵיפָה – מ"ג בֵּיצִים וְחֹמֶשׁ בֵּיצָה: **בְּשֶׁמֶן כָּתִית.** לֹא לְחוֹבָה נֶאֱמַר כָּתִית, אֶלָּא לְהַכְשִׁיר, לְפִי שֶׁנֶּאֱמַר כָּתִית לַמָּאוֹר – וּמַשְׁמָע לַמָּאוֹר וְלֹא לַמְּנָחוֹת – יָכוֹל לְפָסְלוֹ לַמְּנָחוֹת, תַּלְמוּד לוֹמַר כָּאן כָּתִית וְלֹא נֶאֱמַר כָּתִית לַמָּאוֹר, אֶלָּא לְמַעֵט מִנְחוֹת שֶׁאֵין צָרִיךְ כָּתִית, שֶׁאַף הַטָּחוּן בָּרֵיחַיִם כָּשֵׁר בָּהֶן (מנחות פ"ו): **רֶבַע הַהִין.** שְׁלֹשָׁה לֻגִּין: **וְנֶסֶךְ.** לַסְּפָלִים, כְּמוֹ שֶׁשָּׁנִינוּ בְּמַסֶּכֶת סֹכָה (מ"ח) – שְׁנֵי סְפָלִים שֶׁל כֶּסֶף הָיוּ בְּרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ וּמְנַקְּבִים כְּמִין שְׁנֵי חֻטְמִין דַּקִּים, נוֹתֵן הַיַּיִן לְתוֹכוֹ וְהוּא מְקֻלַּחַ וְיוֹצֵא דֶּרֶךְ הַחֹטֶם וְנוֹפֵל עַל גַּג הַמִּזְבֵּחַ, וּמִשָּׁם יוֹרֵד לַשִּׁיתִין, בְּמִזְבַּח בֵּית עוֹלָמִים, וּבְמִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת יוֹרֵד מִן הַמִּזְבֵּחַ לָאָרֶץ:

מא וְאֵת֙ הַכֶּ֣בֶשׂ הַשֵּׁנִ֔י תַּעֲשֶׂ֖ה בֵּ֣ין הָעַרְבַּ֑יִם כְּמִנְחַ֤ת הַבֹּ֙קֶר֙ וּכְנִסְכָּ֣הּ תַּעֲשֶׂ֔ה לְרֵ֥יחַ נִיחֹ֖חַ אִשֶּׁ֥ה לַיהוָֽה׃

לְרֵיחַ נִיחֹחַ. עַל הַמִּנְחָה נֶאֱמַר, שֶׁמִּנְחַת נְסָכִים כָּלָה כְּלִיל, וְסֵדֶר הַקְרָבָתָם הָאֲבָרִים בַּתְּחִלָּה וְאַחַר כָּךְ הַמִּנְחָה, שֶׁנֶּאֱמַר עֹלָה וּמִנְחָה:

מב עֹלַ֥ת תָּמִ֖יד לְדֹרֹתֵיכֶ֑ם פֶּ֚תַח אֹ֣הֶל־מוֹעֵ֔ד לִפְנֵ֖י יְהוָ֑ה אֲשֶׁ֨ר אִוָּעֵ֤ד לָכֶם֙ שָׁ֣מָּה לְדַבֵּ֥ר אֵלֶ֖יךָ שָֽׁם׃

תָּמִיד. מִיּוֹם אֶל יוֹם – וְלֹא יִפְסִיק יוֹם בֵּינְתַיִם: **אֲשֶׁר אִוָּעֵד לָכֶם.** כְּשֶׁאֶקְבַּע מוֹעֵד לְדַבֵּר אֵלֶיךָ, שָׁם אֶקְבָּעֵנּוּ לָבֹא. וְיֵשׁ מְרַבּוֹתֵינוּ לִמְּדִים מִכָּאן שֶׁמֵּעַל מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת הָיָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְדַבֵּר עִם מֹשֶׁה מִשֶּׁהוּקַם הַמִּשְׁכָּן, וְיֵשׁ אוֹמְרִים מֵעַל הַכַּפֹּרֶת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְדִבַּרְתִּי אִתְּךָ מֵעַל הַכַּפֹּרֶת (שמות כ"ו), וַאֲשֶׁר אִוָּעֵד לָכֶם הָאָמוּר כָּאן אֵינוֹ אָמוּר עַל הַמִּזְבֵּחַ אֶלָּא עַל אֹהֶל מוֹעֵד הַנִּזְכָּר בַּמִּקְרָא:

מג וְנֹעַדְתִּ֥י שָׁ֖מָּה לִבְנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל וְנִקְדַּ֖שׁ בִּכְבֹדִֽי׃

וְנֹעַדְתִּי שָׁמָּה. אֶתְוַעֵד עִמָּם בְּדִבּוּר, כְּמֶלֶךְ הַקּוֹבֵעַ מָקוֹם מוֹעֵד לְדַבֵּר עִם עֲבָדָיו שָׁם: **וְנִקְדַּשׁ.** הַמִּשְׁכָּן: **בִּכְבֹדִי.** – שֶׁתִּשְׁרֶה שְׁכִינָתִי בּוֹ. וּמִדְרַשׁ אַגָּדָה אַל תִּקְרֵי בִּכְבֹדִי אֶלָּא בִּכְבוֹדִי – בְּמִכָּבָּדִים שֶׁלִּי – כָּאן רָמַז לוֹ מִיתַת בְּנֵי אַהֲרֹן בְּיוֹם הֳקָמָתוֹ, וְזֶהוּ שֶׁאָמַר מֹשֶׁה הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' לֵאמֹר בִּקְרֹבַי אֶקָּדֵשׁ, וְהֵיכָן דִּבֶּר? וְנִקְדַּשׁ בִּכְבֹדִי (זבחים קט"ו):

מד וְקִדַּשְׁתִּ֖י אֶת־אֹ֣הֶל מוֹעֵ֑ד וְאֶת־הַמִּזְבֵּ֗חַ וְאֶת־אַהֲרֹ֧ן וְאֶת־בָּנָ֛יו אֲקַדֵּ֖שׁ לְכַהֲנ֥וֹ לִֽי׃

מה וְשָׁכַנְתִּ֖י בְּתוֹךְ֙ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל וְהָיִ֥יתִי לָהֶ֖ם לֵאלֹהִֽים׃

מו וְיָדְע֗וּ כִּ֣י אֲנִ֤י יְהוָה֙ אֱלֹהֵיהֶ֔ם אֲשֶׁ֨ר הוֹצֵ֜אתִי אוֹתָ֤ם מֵאֶ֙רֶץ֙ מִצְרַ֔יִם לְשָׁכְנִ֥י בְתוֹכָ֖ם אֲנִ֣י יְהוָ֑ה אֱלֹהֵיהֶֽם׃

לְשָׁכְנִי בְתוֹכָם. עַל מְנָת לִשְׁכֹּן אֲנִי בְּתוֹכָם:

תהילים- פרקים ק"ח-קי"ב

פרק לט: א לַמְנַצֵּחַ (לִידִידוּתוּן) [לִידִידוּתוּן] מִזְמוֹר לְדָוִד: ב אָמַרְתִּי אֶשְׁמְרָה דְרָכַי מֵחֲטוֹא בִלְשׁוֹנִי אֶשְׁמְרָה לְפִי מַחְסוֹם בְּעַד רָשָׁע לְנֶגְדִּי: ג נֶאֱלַמְתִּי דוּמִיָּה הֶחֱשֵׁיתִי מִטּוֹב וְכְאֵבִי נֶעְכָּר: ד חַם־לִבִּי בְּקִרְבִּי בַּהֲגִיגִי תִבְעַר־אֵשׁ דִּבַּרְתִּי בִלְשׁוֹנִי: ה הוֹדִיעֵנִי יְ־הוָ־ה קִצִּי וּמִדַּת יָמַי מַה־ הִיא אֵדְעָה מֶה־ חָדֵל אָנִי: ו הִנֵּה טְפָחוֹת נָתַתָּה יָמַי וְחֶלְדִּי כְאַיִן נֶגְדֶּךָ אַךְ־כָּל־הֶבֶל כָּל־ אָדָם נִצָּב סֶלָה: ז אַךְ־בְּצֶלֶם יִתְהַלֶּךְ־אִישׁ אַךְ־הֶבֶל יֶהֱמָיוּן יִצְבֹּר וְלֹא־יֵדַע מִי־אֹסְפָם: ח וְעַתָּה מַה־קִּוִּיתִי אֲדנָי תּוֹחַלְתִּי לְךָ הִיא: ט מִכָּל־פְּשָׁעַי הַצִּילֵנִי חֶרְפַּת נָבָל אַל־תְּשִׂימֵנִי: י נֶאֱלַמְתִּי לֹא אֶפְתַּח־פִּי כִּי אַתָּה עָשִׂיתָ: יא הָסֵר מֵעָלַי נִגְעֶךָ מִתִּגְרַת יָדְךָ אֲנִי כָלִיתִי: יב בְּתוֹכָחוֹת עַל־עָוֹן יִסַּרְתָּ אִישׁ וַתָּמֶס כָּעָשׁ חֲמוּדוֹ אַךְ הֶבֶל כָּל־אָדָם סֶלָה: יג שִׁמְעָה־ תְפִלָּתִי יְ־הוָ־ה וְשַׁוְעָתִי הַאֲזִינָה אֶל־דִּמְעָתִי אַל־תֶּחֱרַשׁ כִּי גֵר אָנכִי עִמָּךְ תּוֹשָׁב כְּכָל־אֲבוֹתָי: יד הָשַׁע מִמֶּנִּי וְאַבְלִיגָה בְּטֶרֶם אֵלֵךְ וְאֵינֶנִּי:

פרק מ: א לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר: ב קַוֹּה קִוִּיתִי יְ־הוָ־ה וַיֵּט אֵלַי וַיִּשְׁמַע שַׁוְעָתִי: ג וַיַּעֲלֵנִי מִבּוֹר שָׁאוֹן מִטִּיט הַיָּוֵן וַיָּקֶם עַל־סֶלַע רַגְלַי כּוֹנֵן אֲשֻׁרָי: ד וַיִּתֵּן בְּפִי שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּה לֵאלֹהֵינוּ יִרְאוּ רַבִּים וְיִירָאוּ וְיִבְטְחוּ בַּי־הוָ־ה: ה אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־שָׂם יְ־הוָ־ה מִבְטַחוֹ וְלֹא־פָנָה אֶל־רְהָבִים וְשָׂטֵי כָזָב: ו רַבּוֹת עָשִׂיתָ אַתָּה יְ־הוָ־ה אֱלֹהַי נִפְלְאֹתֶיךָ וּמַחְשְׁבֹתֶיךָ אֵלֵינוּ אֵין עֵרֶךְ אֵלֶיךָ אַגִּידָה וַאֲדַבֵּרָה עָצְמוּ מִסָּפֵר: ז זֶבַח וּמִנְחָה לֹא־חָפַצְתָּ אָזְנַיִם כָּרִיתָ לִי עוֹלָה וַחֲטָאָה לֹא שָׁאָלְתָּ: ח אָז אָמַרְתִּי הִנֵּה־בָאתִי בִּמְגִלַּת־סֵפֶר כָּתוּב עָלָי: ט לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ אֱלֹהַי

חָפַצְתִּי וְתוֹרָתְךָ בְּתוֹךְ מֵעָי: י בִּשַּׂרְתִּי צֶדֶק בְּקָהָל רָב הִנֵּה שְׂפָתַי לֹא אֶכְלָא יְ־הוָ־ה אַתָּה יָדָעְתָּ: יא צִדְקָתְךָ לֹא־כִסִּיתִי בְּתוֹךְ לִבִּי אֱמוּנָתְךָ וּתְשׁוּעָתְךָ אָמָרְתִּי לֹא־כִחַדְתִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ לְקָהָל רָב: יב אַתָּה יְ־הוָ־ה לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי: יג כִּי אָפְפוּ עָלַי רָעוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר הִשִּׂיגוּנִי עֲוֹנֹתַי וְלֹא־יָכלְתִּי לִרְאוֹת עָצְמוּ מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי וְלִבִּי עֲזָבָנִי: יד רְצֵה־יְ־הוָ־ה לְהַצִּילֵנִי יְ־הוָ־ה לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה: טו יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ יַחַד מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי לִסְפּוֹתָהּ יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיִכָּלְמוּ חֲפֵצֵי רָעָתִי: טז יָשֻׁמּוּ עַל־עֵקֶב בָּשְׁתָּם הָאֹמְרִים לִי הֶאָח הֶאָח: יז יָשִׂישׂוּ וְיִשְׂמְחוּ בְּךָ כָּל־מְבַקְשֶׁיךָ יאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל יְ־הוָ־ה אֹהֲבֵי תְּשׁוּעָתֶךָ: יח וַאֲנִי עָנִי וְאֶבְיוֹן אֲדֹנָי יַחֲשָׁב לִי עֶזְרָתִי וּמְפַלְטִי אַתָּה אֱלֹהַי אַל־תְּאַחַר:

פרק מא: א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: ב אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל אֶל־דָּל בְּיוֹם רָעָה יְמַלְּטֵהוּ יְ־הוָ־ה: ג יְ־הוָ־ה יִשְׁמְרֵהוּ וִיחַיֵּהוּ (יְאֻשַּׁר) [וְאֻשַּׁר] בָּאָרֶץ וְאַל־תִּתְּנֵהוּ בְּנֶפֶשׁ אֹיְבָיו: ד יְ־הוָ־ה יִסְעָדֶנּוּ עַל־ עֶרֶשׂ דְּוָי כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הָפַכְתָּ בְחָלְיוֹ: ה אֲנִי־אָמַרְתִּי יְ־הוָ־ה חָנֵּנִי רְפָאָה נַפְשִׁי כִּי־חָטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבַי יאמְרוּ רַע לִי מָתַי יָמוּת וְאָבַד שְׁמוֹ: ז וְאִם־בָּא לִרְאוֹת שָׁוְא יְדַבֵּר לִבּוֹ יִקְבָּץ־אָוֶן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר: ח יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל־שֹׂנְאָי עָלַי יַחְשְׁבוּ רָעָה לִי: ט דְּבַר־בְּלִיַּעַל יָצוּק בּוֹ וַאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם: י גַּם אִישׁ־שְׁלוֹמִי אֲשֶׁר־בָּטַחְתִּי בוֹ אוֹכֵל לַחְמִי הִגְדִּיל עָלַי עָקֵב: יא וְאַתָּה יְ־הוָ־ה חָנֵּנִי וַהֲקִימֵנִי וַאֲשַׁלְּמָה לָהֶם: יב בְּזֹאת יָדַעְתִּי כִּי־ חָפַצְתָּ בִּי כִּי לֹא־יָרִיעַ אֹיְבִי עָלָי: יג וַאֲנִי בְּתֻמִּי תָּמַכְתָּ בִּי וַתַּצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם: יד בָּרוּךְ יְ־הוָ־ה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֵהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

פרק מב: א לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לִבְנֵי־קֹרַח: ב כְּאַיָּל תַּעֲרֹג עַל־אֲפִיקֵי־מָיִם כֵּן נַפְשִׁי תַעֲרֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים: ג צָמְאָה נַפְשִׁי לֵאלֹהִים לְאֵל חָי מָתַי אָבוֹא וְאֵרָאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים: ד הָיְתָה־לִּי דִמְעָתִי לֶחֶם יוֹמָם וָלָיְלָה בֶּאֱמֹר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ: ה אֵלֶּה אֶזְכְּרָה וְאֶשְׁפְּכָה עָלַי נַפְשִׁי כִּי אֶעֱבר בַּסָּךְ אֶדַּדֵּם עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה הָמוֹן חוֹגֵג: ו מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי נַפְשִׁי וַתֶּהֱמִי עָלָי הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעוֹת פָּנָיו: ז אֱלֹהַי עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתּוֹחָח עַל־כֵּן אֶזְכָּרְךָ מֵאֶרֶץ יַרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים מֵהַר מְצָעָר: ח תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם קוֹרֵא לְקוֹל צִנּוֹרֶיךָ כָּל־ מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ: ט יוֹמָם יְצַוֶּה יְ־הוָ־ה חַסְדּוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עִמִּי תְּפִלָּה לְאֵל חַיָּי: י אוֹמְרָה לְאֵל סַלְעִי לָמָּה שְׁכַחְתָּנִי לָמָּה־קֹדֵר אֵלֵךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב: יא בְּרֶצַח בְּעַצְמוֹתַי חֵרְפוּנִי צוֹרְרָי בְּאָמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ: יב מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי נַפְשִׁי וּמַה־תֶּהֱמִי עָלָי הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעֹת פָּנַי וֵאלֹהָי:

פרק מג: א שָׁפְטֵנִי אֱלֹהִים וְרִיבָה רִיבִי מִגּוֹי לֹא חָסִיד מֵאִישׁ מִרְמָה וְעַוְלָה תְּפַלְּטֵנִי: ב כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי מָעוּזִּי לָמָּה זְנַחְתָּנִי לָמָּה־קֹדֵר אֶתְהַלֵּךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב: ג שְׁלַח־אוֹרְךָ וַאֲמִתֶּךָ הֵמָּה יַנְחוּנִי יְבִיאוּנִי אֶל־הַר־קָדְשְׁךָ וְאֶל־מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ: ד וְאָבוֹאָה אֶל־מִזְבַּח אֱלֹהִים אֶל־אֵל שִׂמְחַת גִּילִי וְאוֹדְךָ בְכִנּוֹר אֱלֹהִים אֱלֹהָי: ה מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי נַפְשִׁי וּמַה־תֶּהֱמִי עָלָי הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעֹת פָּנַי וֵאלֹהָי:

תניא - ליקוטי אמרים פרק ל"א

וזאת תהיה עבודתו כל ימיו בשמחה רבה היא שמחת הנפש בצאתה מהגוף המתועב ושבה אל בית אביה כנעוריה בשעת התורה והעבודה וכמארז"ל להיות כל ימיו בתשובה ואין לך שמחה גדולה כצאת מהגלות והשביה כמשל בן מלך שהיה בשביה וטוחן בבית האסורים ומנוול באשפה ויצא לחפשי אל בית אביו המלך ואף שהגוף עומד בשיקוצו ותיעובו וכמ"ש בזהר דנקרא משכא דחויא כי מהותה ועצמותה של הנפש הבהמית לא נהפך לטוב ליכלל בקדושה מ"מ תיקר נפשו בעיניו לשמוח בשמחתה יותר מהגוף הנבזה שלא לערבב ולבלבל שמחת הנפש בעצבון הגוף. והנה בחי' זו היא בחי' יציאת מצרים שנאמר בה כי ברח העם דלכאור' הוא תמוה למה היתה כזאת וכי אילו אמרו לפרעה לשלחם חפשי לעולם לא היה מוכרח לשלחם אלא מפני שהרע שבנפשות ישראל עדיין היה בתקפו בחלל השמאלי כי לא פסקה זוהמתם עד מתן תורה רק מגמתם וחפצם היתה לצאת נפשם האלהית מגלות הס"א היא טומאת מצרים ולדבקה בו ית' וכדכתיב ה' עוזי ומעוזי ומנוסי ביום צרה וגו' משגבי ומנוסי וגו' והוא מנוס לי וגו' ולכן לעתיד כשיעביר ה' רוח הטומאה מן הארץ כתיב ובמנוסה לא תלכון כי הולך לפניכם ה' וגו'.

היום יום - ז׳ אדר

ליום ז' אדר א'

כל איש בישראל עליו לדעת, כי הוא שליח אדון-כל, למען הביא לפועל - בכל מקום שהוא - רצונו ית' וכוונתו בבריאת העולם, שהם להאיר את העולם באור תורה ועבודה, והוא ע"י קיום מצוות מעשיות והשרשת מדות טובות.

ליום ז' אדר ב'

כשהולכים ברחוב צריך להרהר בדברי תורה, במחשבה או בדבור - לפי תנאי המקום אם הוא מותר, ע"פ דין, באמירת דברי תורה. אך אם מתהלך ואינו עסוק בדברי תורה - מטיחה בו האבן עליו דורך: בולאך (גולם) מדוע אתה דורך עלי? במה היא עליונותך עלי?!

נ"ך - דברי הימים ב' פרק ל"ג

א בֶּן-שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה, מְנַשֶּׁה בְמָלְכוֹ; וַחֲמִשִּׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה, מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם. ב וַיַּעַשׂ הָרַע, בְּעֵינֵי יְהוָה:
כְּתוֹעֲבוֹת, הַגּוֹיִם, אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה, מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. ג וַיָּשָׁב, וַיִּבֶן אֶת-הַבָּמוֹת, אֲשֶׁר נִתַּץ, יְחִזְקִיָּהוּ אָבִיו;
וַיָּקֶם מִזְבְּחוֹת לַבְּעָלִים, וַיַּעַשׂ אֲשֵׁרוֹת, וַיִּשְׁתַּחוּ לְכָל-צְבָא הַשָּׁמַיִם, וַיַּעֲבֹד אֹתָם. ד וּבָנָה מִזְבְּחוֹת, בְּבֵית יְהוָה,
אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה, בִּירוּשָׁלַם יִהְיֶה-שְׁמִי לְעוֹלָם. ה וַיִּבֶן מִזְבְּחוֹת, לְכָל-צְבָא הַשָּׁמַיִם, בִּשְׁתֵּי, חַצְרוֹת בֵּית-יְהוָה.
ו וְהוּא הֶעֱבִיר אֶת-בָּנָיו בָּאֵשׁ, בְּגֵי בֶן-הִנֹּם, וְעוֹנֵן וְנִחֵשׁ וְכִשֵּׁף, וְעָשָׂה אוֹב וְיִדְּעוֹנִי: הִרְבָּה, לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי
יְהוָה--לְהַכְעִיסוֹ. ז וַיָּשֶׂם, אֶת-פֶּסֶל הַסֶּמֶל אֲשֶׁר עָשָׂה--בְּבֵית הָאֱלֹהִים, אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים אֶל-דָּוִיד
וְאֶל-שְׁלֹמֹה בְנוֹ, בַּבַּיִת הַזֶּה וּבִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל, אָשִׂים אֶת-שְׁמִי לְעֵילוֹם. ח וְלֹא
אֹסִיף, לְהָסִיר אֶת-רֶגֶל יִשְׂרָאֵל, מֵעַל הָאֲדָמָה, אֲשֶׁר הֶעֱמַדְתִּי לַאֲבוֹתֵיכֶם: רַק אִם-יִשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת, אֵת
כָּל-אֲשֶׁר צִוִּיתִים, לְכָל-הַתּוֹרָה וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים, בְּיַד-מֹשֶׁה. ט וַיֶּתַע מְנַשֶּׁה, אֶת-יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם:
לַעֲשׂוֹת רָע--מִן-הַגּוֹיִם, אֲשֶׁר הִשְׁמִיד יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. {פ} י וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מְנַשֶּׁה וְאֶל-עַמּוֹ, וְלֹא
הִקְשִׁיבוּ. יא וַיָּבֵא יְהוָה עֲלֵיהֶם, אֶת-שָׂרֵי הַצָּבָא אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר, וַיִּלְכְּדוּ אֶת-מְנַשֶּׁה בַּחֹחִים; וַיַּאַסְרֻהוּ,
בַּנְחֻשְׁתַּיִם, וַיּוֹלִיכֻהוּ, בָּבֶלָה. יב וּכְהָצֵר לוֹ--חִלָּה, אֶת-פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו; וַיִּכָּנַע מְאֹד, מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו. יג
וַיִּתְפַּלֵּל אֵלָיו, וַיֵּעָתֶר לוֹ וַיִּשְׁמַע תְּחִנָּתוֹ, וַיְשִׁיבֵהוּ יְרוּשָׁלַם, לְמַלְכוּתוֹ; וַיֵּדַע מְנַשֶּׁה, כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים. יד
וְאַחֲרֵי-כֵן בָּנָה חוֹמָה חִיצוֹנָה לְעִיר-דָּוִיד מַעְרָבָה לְגִיחוֹן בַּנַּחַל וְלָבוֹא בְשַׁעַר הַדָּגִים, וְסָבַב לָעֹפֶל, וַיַּגְבִּיהֶהָ,
מְאֹד; וַיָּשֶׂם שָׂרֵי-חַיִל בְּכָל-הֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת, בִּיהוּדָה. טו וַיָּסַר אֶת-אֱלֹהֵי הַנֵּכָר וְאֶת-הַסֶּמֶל, מִבֵּית יְהוָה,
וְכָל-הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בְּהַר בֵּית-יְהוָה, וּבִירוּשָׁלִָם; וַיַּשְׁלֵךְ, חוּצָה לָעִיר. טז ויכן (וַיְכֹן), אֶת-מִזְבַּח יְהוָה,
וַיִּזְבַּח עָלָיו, זִבְחֵי שְׁלָמִים וְתוֹדָה; וַיֹּאמֶר, לִיהוּדָה, לַעֲבוֹד, אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. יז אֲבָל עוֹד הָעָם, זֹבְחִים
בַּבָּמוֹת: רַק, לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם. יח וְיֶתֶר דִּבְרֵי מְנַשֶּׁה, וּתְפִלָּתוֹ אֶל-אֱלֹהָיו, וְדִבְרֵי הַחוֹזִים, הַמְדַבְּרִים אֵלָיו
בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל--הִנָּם, עַל-דִּבְרֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל. יט וּתְפִלָּתוֹ וְהֵעָתֶר-לוֹ, וְכָל-חַטָּאתוֹ וּמַעְלוֹ,
וְהַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בָהֶם בָּמוֹת וְהָעֲמִיד הָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים, לִפְנֵי הִכָּנְעוֹ--הִנָּם כְּתוּבִים, עַל דִּבְרֵי חוֹזָי. כ
וַיִּשְׁכַּב מְנַשֶּׁה עִם-אֲבֹתָיו, וַיִּקְבְּרֻהוּ בֵּיתוֹ; וַיִּמְלֹךְ אָמוֹן בְּנוֹ, תַּחְתָּיו. {פ} כא בֶּן-עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה, אָמוֹן
בְּמָלְכוֹ; וּשְׁתַּיִם שָׁנִים, מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם. כב וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה, כַּאֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו; וּלְכָל-הַפְּסִילִים,
אֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו--זִבַּח אָמוֹן, וַיַּעַבְדֵם. כג וְלֹא נִכְנַע מִלִּפְנֵי יְהוָה, כְּהִכָּנַע מְנַשֶּׁה אָבִיו: כִּי הוּא אָמוֹן,
הִרְבָּה אַשְׁמָה. כד וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו עֲבָדָיו, וַיְמִיתֻהוּ בְּבֵיתוֹ. כה וַיַּכּוּ, עַם-הָאָרֶץ, אֵת כָּל-הַקֹּשְׁרִים, עַל-הַמֶּלֶךְ
אָמוֹן; וַיַּמְלִיכוּ עַם-הָאָרֶץ אֶת-יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ, תַּחְתָּיו. {פ}

שבת קדש ח׳ אדר

חומש - שביעי פרשת תצוה

פרק ל׳: **א** וְעָשִׂיתָ מִזְבֵּחַ מִקְטַר קְטֹרֶת עֲצֵי שִׁטִּים תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ׃

מִקְטַר קְטֹרֶת. לְהַעֲלוֹת עָלָיו קְטוֹרֶת עֲשׂוּיָה סַמִּים׃

ב אַמָּה אָרְכּוֹ וְאַמָּה רָחְבּוֹ רָבוּעַ יִהְיֶה וְאַמָּתַיִם קוֹמָתוֹ מִמֶּנּוּ קַרְנֹתָיו׃

ג וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר אֶת־גַּגּוֹ וְאֶת־קִירֹתָיו סָבִיב וְאֶת־קַרְנֹתָיו וְעָשִׂיתָ לּוֹ זֵר זָהָב סָבִיב׃

אֶת־גַּגּוֹ. זֶה הָיָה לוֹ גַּג, אֲבָל מִזְבַּח הָעוֹלָה לֹא הָיָה לוֹ גַּג אֶלָּא מְמַלְּאִים חֲלָלוֹ אֲדָמָה בְּכָל חֲנִיָּתָן׃ **זֵר זָהָב.** סִימָן הוּא לְכֶתֶר כְּהֻנָּה׃

ד וְשִׁתֵּ֤ה טַבְעֹת֙ זָהָ֔ב תַּֽעֲשֶׂה־לּ֖וֹ | מִתַּ֣חַת לְזֵר֑וֹ עַ֚ל שְׁתֵּ֣י צַלְעֹתָ֔יו תַּֽעֲשֶׂ֖ה עַל־שְׁנֵ֣י צִדָּ֑יו וְהָיָ֤ה לְבָתִּים֙ לְבַדִּ֔ים לָשֵׂ֥את אֹת֖וֹ בָּהֵֽמָּה׃

צַלְעֹתָיו. כָּאן הוּא לְשׁוֹן זְוִיוֹת, כְּתַרְגּוּמוֹ, לְפִי שֶׁנֶּאֱמַר עַל שְׁנֵי צִדָּיו – עַל שְׁתֵּי זְוִיוֹת שֶׁבִּשְׁנֵי צִדָּיו׃ **וְהָיָה.** מַעֲשֶׂה הַטַּבָּעוֹת הָאֵלֶּה׃ **לְבָתִּים לְבַדִּים.** בַּיִת תִּהְיֶה הַטַּבַּעַת לַבַּד׃

ה וְעָשִׂיתָ אֶת־הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב׃

ו וְנָתַתָּה אֹתוֹ לִפְנֵי הַפָּרֹכֶת אֲשֶׁר עַל־אֲרֹן הָעֵדֻת לִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדֻת אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה׃

לִפְנֵי הַפָּרֹכֶת. שָׁמָּא תֹּאמַר מָשׁוּךְ מִכְּנֶגֶד הָאָרוֹן לַצָּפוֹן אוֹ לַדָּרוֹם, תַּלְמוּד לוֹמַר לִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת מְכֻוָּן כְּנֶגֶד הָאָרוֹן מִבַּחוּץ׃

ז וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן קְטֹרֶת סַמִּים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר בְּהֵיטִיבוֹ אֶת־הַנֵּרֹת יַקְטִירֶנָּה׃

בְּהֵיטִיבוֹ. לְשׁוֹן נִקּוּי הַבָּזִיכִין שֶׁל הַמְּנוֹרָה מִדֶּשֶׁן הַפְּתִילוֹת שֶׁנִּשְׂרְפוּ בַּלַּיְלָה, וְהָיָה מְטִיבָן בְּכָל בֹּקֶר בֹּקֶר וְבֹקֶר׃ **הַנֵּרֹת.** לו"שיש בְּלַעַז, וְכֵן כָּל נֵרוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּמְּנוֹרָה, חוּץ מִמָּקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר שָׁם הַעֲלָאָה שֶׁהוּא לְשׁוֹן הַדְלָקָה׃

ח וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן אֶת־הַנֵּרֹת בֵּין הָעַרְבַּיִם יַקְטִירֶנָּה קְטֹרֶת תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם׃

וּבְהַעֲלֹת. כְּשֶׁיְּדַלִּיקֵם לְהַעֲלוֹת לַהֲבָתָן׃ **יַקְטִירֶנָּה.** בְּכָל יוֹם, פְּרָס מַקְטִיר שַׁחֲרִית וּפְרָס מַקְטִיר בֵּין הָעַרְבַּיִם (כריתות ו')׃

ט לֹא־תַעֲלוּ עָלָיו קְטֹרֶת זָרָה וְעֹלָה וּמִנְחָה וְנֶסֶךְ לֹא תִסְּכוּ עָלָיו׃

לֹא־תַעֲלוּ עָלָיו. עַל מִזְבֵּחַ זֶה׃ **קְטֹרֶת זָרָה.** שׁוּם קְטֹרֶת שֶׁל נְדָבָה – כֻּלָּן זָרוֹת לוֹ חוּץ מִזּוֹ׃ **וְעֹלָה וּמִנְחָה.** וְלֹא עוֹלָה וּמִנְחָה, עוֹלָה שֶׁל בְּהֵמָה וָעוֹף, מִנְחָה הִיא שֶׁל לֶחֶם׃

י וְכִפֶּר אַהֲרֹן עַל־קַרְנֹתָיו אַחַת בַּשָּׁנָה מִדַּם חַטַּאת הַכִּפֻּרִים אַחַת בַּשָּׁנָה יְכַפֶּר עָלָיו לְדֹרֹתֵיכֶם קֹדֶשׁ־קָדָשִׁים הוּא לַיהוָה׃

וְכִפֶּר אַהֲרֹן. מַתַּן דָּמִים׃ **אַחַת בַּשָּׁנָה.** בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, הוּא שֶׁנֶּאֱמַר בְּאַחֲרֵי מוֹת וְיָצָא אֶל הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי ה' וְכִפֶּר עָלָיו (ויקרא ט"ז)׃ **חַטַּאת הַכִּפֻּרִים.** הֵם פַּר וְשָׂעִיר שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים הַמְכֻפָּרִים עַל טֻמְאַת מִקְדָּשׁ וְקָדָשָׁיו׃ **קֹדֶשׁ־קָדָשִׁים.** הַמִּזְבֵּחַ מְקֻדָּשׁ לִדְבָרִים הַלָּלוּ בִּלְבַד וְלֹא לַעֲבוֹדָה אַחֶרֶת׃

תהלים - פרקים מ"ד-מ"ח

פרק מד: א לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל׃ ב אֱלֹהִים בְּאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ אֲבוֹתֵינוּ סִפְּרוּ־לָנוּ פֹּעַל־פָּעַלְתָּ בִּימֵיהֶם בִּימֵי קֶדֶם׃ ג אַתָּה יָדְךָ גּוֹיִם הוֹרַשְׁתָּ וַתִּטָּעֵם תָּרַע לְאֻמִּים וַתְּשַׁלְּחֵם׃ ד כִּי לֹא בְחַרְבָּם יָרְשׁוּ־אָרֶץ וּזְרוֹעָם לֹא־הוֹשִׁיעָה לָמוֹ כִּי־יְמִינְךָ וּזְרוֹעֲךָ וְאוֹר פָּנֶיךָ כִּי רְצִיתָם׃ ה אַתָּה־הוּא מַלְכִּי אֱלֹהִים צַוֵּה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב׃ ו בְּךָ צָרֵינוּ נְנַגֵּחַ בְּשִׁמְךָ נָבוּס קָמֵינוּ׃ ז כִּי לֹא בְקַשְׁתִּי אֶבְטָח וְחַרְבִּי לֹא תוֹשִׁיעֵנִי׃ ח כִּי הוֹשַׁעְתָּנוּ מִצָּרֵינוּ וּמְשַׂנְאֵינוּ הֵבִישׁוֹתָ׃ ט בֵּאלֹהִים הִלַּלְנוּ כָל־הַיּוֹם וְשִׁמְךָ לְעוֹלָם נוֹדֶה סֶלָה׃ י אַף־זָנַחְתָּ וַתַּכְלִימֵנוּ וְלֹא תֵצֵא בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃ יא תָּשִׁיבֵנוּ אָחוֹר מִנִּי־צָר וּמְשַׂנְאֵינוּ שָׁסּוּ לָמוֹ׃ יב תִּתְּנֵנוּ כְּצֹאן מַאֲכָל וּבַגּוֹיִם זֵרִיתָנוּ׃ יג תִּמְכֹּר־עַמְּךָ בְלֹא־הוֹן וְלֹא רִבִּיתָ בִּמְחִירֵיהֶם׃ יד תְּשִׂימֵנוּ חֶרְפָּה לִשְׁכֵנֵינוּ לַעַג וָקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ׃ טו תְּשִׂימֵנוּ מָשָׁל בַּגּוֹיִם מְנוֹד רֹאשׁ בַּלְאֻמִּים׃ טז כָּל־הַיּוֹם כְּלִמָּתִי נֶגְדִּי וּבֹשֶׁת פָּנַי כִּסָּתְנִי׃ יז מִקּוֹל־מְחָרֵף וּמְגַדֵּף מִפְּנֵי אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם׃ יח כָּל־זֹאת בָּאַתְנוּ וְלֹא שְׁכַחֲנוּךָ וְלֹא־שִׁקַּרְנוּ בִּבְרִיתֶךָ׃ יט לֹא־נָסוֹג אָחוֹר לִבֵּנוּ וַתֵּט אֲשֻׁרֵינוּ מִנִּי אָרְחֶךָ׃ כ כִּי כָּל־זֹאת בָּאַתְנוּ וְלֹא שְׁכַחֲנוּךָ וְלֹא־שִׁקַּרְנוּ בִּבְרִיתֶךָ׃ כא אִם־שָׁכַחְנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ וַנִּפְרֹשׂ כַּפֵּינוּ לְאֵל זָר׃ כב הֲלֹא־אֱלֹהִים יַחֲקָר־זֹאת כִּי־הוּא יֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת לֵב׃ כג כִּי־עָלֶיךָ הרגנו כָּל־הַיּוֹם נֻחְשַׁבְנוּ כְּצֹאן טִבְחָה׃ כד עוּרָה לָמָּה תִישַׁן אֲדֹנָי הָקִיצָה אַל־תִּזְנַח לָנֶצַח׃ כה לָמָּה פָנֶיךָ תַסְתִּיר תִּשְׁכַּח עָנְיֵנוּ וְלַחֲצֵנוּ׃ כו כִּי שָׁחָה

לֶעָפָר נַפְשֵׁנוּ דָּבְקָה לָאָרֶץ בִּטְנֵנוּ: כז קוּמָה עֶזְרָתָה לָּנוּ וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ:

פרק מה: א לַמְנַצֵּחַ עַל־שֹׁשַׁנִּים לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל שִׁיר יְדִידֹת: ב רָחַשׁ לִבִּי דָּבָר טוֹב אֹמֵר אֲנִי מַעֲשַׂי לְמֶלֶךְ לְשׁוֹנִי עֵט סוֹפֵר מָהִיר: ג יָפְיְפִיתָ מִבְּנֵי אָדָם הוּצַק חֵן בְּשִׂפְתוֹתֶיךָ עַל־כֵּן בֵּרַכְךָ אֱלֹהִים לְעוֹלָם: ד חֲגוֹר־חַרְבְּךָ עַל־יָרֵךְ גִּבּוֹר הוֹדְךָ וְהַדָרְךָ: ה וַהֲדָרְךָ צְלַח רְכַב עַל־ דְּבַר־אֱמֶת וְעַנְוָה־צֶדֶק וְתוֹרְךָ נוֹרָאוֹת יְמִינֶךָ: ו חִצֶּיךָ שְׁנוּנִים עַמִּים תַּחְתֶּיךָ יִפְּלוּ בְּלֵב אוֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ: ז כִּסְאֲךָ אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד שֵׁבֶט מִישֹׁר שֵׁבֶט מַלְכוּתֶךָ: ח אָהַבְתָּ צֶדֶק וַתִּשְׂנָא־רֶשַׁע עַל־כֵּן מְשָׁחֲךָ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ שֶׁמֶן שָׂשׂוֹן מֵחֲבֵרֶיךָ: ט מר וַאֲהָלוֹת קְצִיעוֹת כָּל־בִּגְדֹתֶיךָ מִן־הֵיכְלֵי שֵׁן מִנִּי שִׂמְּחוּךָ: י בְּנוֹת מְלָכִים בִּיקָרוֹתֶיךָ נִצְּבָה שֵׁגָל לִימִינְךָ בְּכֶתֶם אוֹפִיר: יא שִׁמְעִי־בַת וּרְאִי וְהַטִּי אָזְנֵךְ וְשִׁכְחִי עַמֵּךְ וּבֵית אָבִיךְ: יב וְיִתְאָו הַמֶּלֶךְ יָפְיֵךְ כִּי־הוּא אֲדֹנַיִךְ וְהִשְׁתַּחֲוִי־לוֹ: יג וּבַת־צֹר בְּמִנְחָה פָּנַיִךְ יְחַלּוּ עֲשִׁירֵי עָם: יד כָּל־ כְּבוּדָּה בַת־מֶלֶךְ פְּנִימָה מִמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁהּ: טו לִרְקָמוֹת תּוּבַל לַמֶּלֶךְ בְּתוּלוֹת אַחֲרֶיהָ רֵעוֹתֶיהָ מוּבָאוֹת לָךְ: טז תּוּבַלְנָה בְּשִׂמְחֹת וָגִיל תְּבוֹאֶינָה בְּהֵיכַל מֶלֶךְ: יז תַּחַת אֲבֹתֶיךָ יִהְיוּ בָנֶיךָ תְּשִׁיתֵמוֹ לְשָׂרִים בְּכָל־הָאָרֶץ: יח אַזְכִּירָה שִׁמְךָ בְּכָל־דֹּר וָדֹר עַל־כֵּן עַמִּים יְהוֹדוּךָ לְעֹלָם וָעֶד:

פרק מו: א לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח עַל־עֲלָמוֹת שִׁיר: ב אֱלֹהִים לָנוּ מַחֲסֶה וְעֹז עֶזְרָה בְצָרוֹת נִמְצָא מְאד: ג עַל־כֵּן לֹא־נִירָא בְּהָמִיר אָרֶץ וּבְמוֹט הָרִים בְּלֵב יַמִּים: ד יֶהֱמוּ יֶחְמְרוּ מֵימָיו יִרְעֲשׁוּ הָרִים בְּגַאֲוָתוֹ סֶלָה: ה נָהָר פְּלָגָיו יְשַׂמְּחוּ עִיר־אֱלֹהִים קְדֹשׁ מִשְׁכְּנֵי עֶלְיוֹן: ו אֱלֹהִים בְּקִרְבָּהּ בַּל־תִּמּוֹט יַעְזְרֶהָ אֱלֹהִים לִפְנוֹת בֹּקֶר: ז הָמוּ גוֹיִם מָטוּ מַמְלָכוֹת נָתַן בְּקוֹלוֹ תָּמוֹג אָרֶץ: ח יְ־הוָ־ה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: ט לְכוּ־חֲזוּ מִפְעֲלוֹת יְ־הוָ־ה אֲשֶׁר־שָׂם שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ: י מַשְׁבִּית מִלְחָמוֹת עַד־קְצֵה הָאָרֶץ קֶשֶׁת יְשַׁבֵּר וְקִצֵּץ חֲנִית עֲגָלוֹת יִשְׂרֹף בָּאֵשׁ: יא הַרְפּוּ וּדְעוּ כִּי־אָנכִי אֱלֹהִים אָרוּם בַּגּוֹיִם אָרוּם בָּאָרֶץ: יב יְ־הוָ־ה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה:

פרק מז: א לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר: ב כָּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־כָף הָרִיעוּ לֵאלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה: ג כִּי־יְ־הוָ־ה עֶלְיוֹן נוֹרָא מֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־הָאָרֶץ: ד יַדְבֵּר עַמִּים תַּחְתֵּינוּ וּלְאֻמִּים תַּחַת רַגְלֵינוּ: ה יִבְחַר־ לָנוּ אֶת־נַחֲלָתֵנוּ אֶת גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר־אָהֵב סֶלָה: ו עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה יְ־הוָ־ה בְּקוֹל שׁוֹפָר: ז זַמְּרוּ אֱלֹהִים זַמֵּרוּ זַמְּרוּ לְמַלְכֵּנוּ זַמֵּרוּ: ח כִּי מֶלֶךְ כָּל־הָאָרֶץ אֱלֹהִים זַמְּרוּ מַשְׂכִּיל: ט מָלַךְ אֱלֹהִים עַל־גּוֹיִם אֱלֹהִים יָשַׁב עַל־כִּסֵּא קָדְשׁוֹ: י נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ עַם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם כִּי לֵאלֹהִים מָגִנֵּי־אָרֶץ מְאד נַעֲלָה:

פרק מח: א שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי־קֹרַח: ב גָּדוֹל יְ־הוָ־ה וּמְהֻלָּל מְאד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ: ג יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל־הָאָרֶץ הַר־צִיּוֹן יַרְכְּתֵי צָפוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ רָב: ד אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׂגָּב: ה כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ עָבְרוּ יַחְדָּו: ו הֵמָּה רָאוּ כֵּן תָּמָהוּ נִבְהֲלוּ נָחְפָּזוּ: ז רְעָדָה אָחָזַתַם שָׁם חִיל כַּיּוֹלֵדָה: ח בְּרוּחַ קָדִים תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ: ט כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ בְּעִיר יְ־הוָ־הצְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים יְכוֹנְנָהּ עַד־עוֹלָם סֶלָה: י דִּמִּינוּ אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ: יא כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן תְּהִלָּתְךָ עַל־קַצְוֵי־אֶרֶץ צֶדֶק מָלְאָה יְמִינֶךָ: יב יִשְׂמַח הַר־צִיּוֹן תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ: יג סֹבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ: יד שִׁיתוּ לִבְּכֶם לְחֵילָה פַּסְּגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן תְּסַפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן: טו כִּי זֶה אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד הוּא יְנַהֲגֵנוּ עַל־מוּת:

תניא - ליקוטי אמרים פרק ל"א

ולהיות בחי' תשובה זו ביתר שאת ויתר עז מעומקא דלבא וגם שמחת הנפש תהיה בתוספת אורה ושמחה כאשר ישיב אל לבו דעת ותבונה לנחמו מעצבונו ויגונו לאמר כנ"ל הן אמת כו' אך אני לא עשיתי את עצמי. ולמה עשה ה' כזאת להוריד חלק מאורו ית' הממלא וסובב כל עלמין וכולא קמי' כלא חשיב והלבישו במשכא דחויא וטפה סרוחה אין זה כי אם ירידה זו היא צורך עליה להעלות לה' כל נפש החיונית הבהמית שמקליפת נוגה וכל לבושיה הן בחי' מחשבה דבור ומעשה שלה ע"י התלבשותן במעשה דבור ומחשבת התורה [וכמ"ש לקמן ענין העלאה זו באריכות איך שהיא תכלית בריאת העולם] וא"כ איפוא זאת אעשה וזאת תהיה כל מגמתי כל ימי חלדי לכל בהן חיי רוחי ונפשי וכמ"ש אליך ה' נפשי אשא דהיינו לקשר מחשבתי ודבורי במחשבתו ודבורו ית' והן הן גופי הלכות הערוכו' לפנינו וכן מעשה במעשה המצות שלכן נקראת התורה משיבת נפש פי' למקורה ושרשה וע"ז נאמ' פקודי ה' ישרים משמחי לב:

היום יום - ח' אדר

ליום ח' אדר א'

רבינו הזקן זימן אליו אברך מתלמידי המגיד, ואמר לו - בניגון, כדרכו - : "אני מצווה ב"ולמדתם אותם את בניכם", אתה מצווה לזון ולפרנס בני הבית; הבה נתחלף: אני אתן לך כל צרכיך כדי שתוכל לקיים את המצווה המוטלת עליך, ואתה למד עם בני - היה זה אדמו"ר האמצעי -. וביאר לו סדר הלימוד: בראשונה לומדים האותיות הא-ב ... מהו אלף? נקודה ממעל ונקודה מתחת וקו באמצע - זהו 'אלף'. על ילד יהודי לדעת שה'אלף' שבתורה הוא ה"יוד" שמעל [ה' יתברך. ששמו מתחיל ב'יוד'] וה"יוד" [=היהודי] שמתחת וקו האמונה שמאחדם". גירסה נוספת: "'יוד' שמעל היא הנשמה, יהודי ["יוד" של] למטה - הוא הגוף, והקו של יראת שמים הוא באמצע".

ליום ח' אדר ב'

אאמו"ר [הרש"ב] כותב באחד ממכתביו: טובה פעולה אחת מאלף אנחות. אלוקינו חי, ותורה ומצוות נצחיים המה. עזוב את האנחה ושקוד בעבודה בפועל ויחנך האלוקים.

נ"ך - דברי הימים ב' פרק ל"ד

א בֶּן-שְׁמוֹנֶה שָׁנִים, יֹאשִׁיָּהוּ בְמָלְכוֹ; וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה, מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם. ב וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר, בְּעֵינֵי יְהוָה; וַיֵּלֶךְ, בְּדַרְכֵי דָּוִיד אָבִיו, וְלֹא-סָר, יָמִין וּשְׂמֹאול. ג וּבִשְׁמוֹנֶה שָׁנִים לְמָלְכוֹ, וְהוּא עוֹדֶנּוּ נַעַר, הֵחֵל, לִדְרוֹשׁ לֵאלֹהֵי דָּוִיד אָבִיו; וּבִשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה, הֵחֵל לְטַהֵר אֶת-יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם, מִן-הַבָּמוֹת וְהָאֲשֵׁרִים, וְהַפְּסִלִים וְהַמַּסֵּכוֹת. ד וַיְנַתְּצוּ לְפָנָיו, אֵת מִזְבְּחוֹת הַבְּעָלִים, וְהַחַמָּנִים אֲשֶׁר-לְמַעְלָה מֵעֲלֵיהֶם, גִּדֵּעַ; וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים וְהַמַּסֵּכוֹת, שִׁבֵּר וְהֵדַק, וַיִּזְרֹק עַל-פְּנֵי הַקִּבָּרִים, הַזֹּבְחִים לָהֶם. ה וְעַצְמוֹת, כֹּהֲנִים, שָׂרַף, עַל-מִזְבְּחוֹתָם (מִזְבְּחוֹתָם); וַיְטַהֵר אֶת-יְהוּדָה, וְאֶת-יְרוּשָׁלִָם. ו וּבְעָרֵי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם וְשִׁמְעוֹן, וְעַד-נַפְתָּלִי, בחר בתיהם (בְּחַרְבֹּתֵיהֶם), סָבִיב. ז וַיְנַתֵּץ אֶת-הַמִּזְבְּחוֹת, וְאֶת-הָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים כִּתֵּת לְהֵדַק, וְכָל-הַחַמָּנִים גִּדַּע, בְּכָל-אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל; וַיָּשָׁב, לִירוּשָׁלִָם. {פ} ח וּבִשְׁנַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לְמָלְכוֹ, לְטַהֵר הָאָרֶץ וְהַבַּיִת--שָׁלַח אֶת-שָׁפָן בֶּן-אֲצַלְיָהוּ וְאֶת-מַעֲשֵׂיָהוּ שַׂר-הָעִיר, וְאֵת יוֹאָח בֶּן-יוֹאָחָז הַמַּזְכִּיר, לְחַזֵּק, אֶת-בֵּית יְהוָה אֱלֹהָיו. ט וַיָּבֹאוּ אֶל-חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל, וַיִּתְּנוּ אֶת-הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵית-אֱלֹהִים, אֲשֶׁר אָסְפוּ-הַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי הַסַּף מִיַּד מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם וּמִכֹּל שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל, וּמִכָּל-יְהוּדָה וּבִנְיָמִן; וישבי (וַיָּשֻׁבוּ), יְרוּשָׁלִָם. י וַיִּתְּנוּ, עַל-יַד עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה, הַמֻּפְקָדִים, בְּבֵית יְהוָה; וַיִּתְּנוּ אֹתוֹ עוֹשֵׂי הַמְּלָאכָה, אֲשֶׁר עֹשִׂים בְּבֵית יְהוָה, לִבְדּוֹק וּלְחַזֵּק, הַבָּיִת. יא וַיִּתְּנוּ, לֶחָרָשִׁים וְלַבֹּנִים, לִקְנוֹת אַבְנֵי מַחְצֵב, וְעֵצִים לַמְחַבְּרוֹת; וּלְקָרוֹת, אֶת-הַבָּתִּים, אֲשֶׁר הִשְׁחִיתוּ, מַלְכֵי יְהוּדָה. {ס} יב וְהָאֲנָשִׁים עֹשִׂים בֶּאֱמוּנָה בַּמְּלָאכָה, וַעֲלֵיהֶם מֻפְקָדִים יַחַת וְעֹבַדְיָהוּ הַלְוִיִּם מִן-בְּנֵי מְרָרִי, וּזְכַרְיָה וּמְשֻׁלָּם מִן-בְּנֵי הַקָּהָתִים, לְנַצֵּחַ; וְהַלְוִיִּם--כָּל-מֵבִין, בִּכְלֵי-שִׁיר. יג וְעַל הַסַּבָּלִים, וּמְנַצְּחִים לְכֹל עֹשֵׂה מְלָאכָה, לַעֲבוֹדָה, וַעֲבוֹדָה; וּמֵהַלְוִיִּם, סוֹפְרִים וְשֹׁטְרִים וְשׁוֹעֲרִים. יד וּבְהוֹצִיאָם אֶת-הַכֶּסֶף, הַמּוּבָא בֵּית יְהוָה--מָצָא חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן, אֶת-סֵפֶר תּוֹרַת-יְהוָה בְּיַד-מֹשֶׁה. טו וַיַּעַן חִלְקִיָּהוּ, וַיֹּאמֶר אֶל-שָׁפָן הַסּוֹפֵר, סֵפֶר הַתּוֹרָה מָצָאתִי, בְּבֵית יְהוָה; וַיִּתֵּן חִלְקִיָּהוּ אֶת-הַסֵּפֶר, אֶל-שָׁפָן. טז וַיָּבֵא שָׁפָן אֶת-הַסֵּפֶר אֶל-הַמֶּלֶךְ, וַיָּשֶׁב עוֹד אֶת-הַמֶּלֶךְ דָּבָר לֵאמֹר: כֹּל אֲשֶׁר-נִתַּן בְּיַד-עֲבָדֶיךָ, הֵם עֹשִׂים. יז וַיַּתִּיכוּ, אֶת-הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בְּבֵית-יְהוָה; וַיִּתְּנוּהוּ, עַל-יַד הַמֻּפְקָדִים, וְעַל-יַד, עוֹשֵׂי הַמְּלָאכָה. יח וַיַּגֶּד שָׁפָן הַסּוֹפֵר, לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר--סֵפֶר נָתַן לִי, חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן; וַיִּקְרָא-בוֹ שָׁפָן, לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ. יט וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ, אֵת דִּבְרֵי הַתּוֹרָה--וַיִּקְרַע, אֶת-בְּגָדָיו. כ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת-חִלְקִיָּהוּ וְאֶת-אֲחִיקָם בֶּן-שָׁפָן וְאֶת-עַבְדּוֹן בֶּן-מִיכָה וְאֵת שָׁפָן הַסּוֹפֵר, וְאֵת עֲשָׂיָה עֶבֶד-הַמֶּלֶךְ--לֵאמֹר. כא לְכוּ דִרְשׁוּ אֶת-יְהוָה בַּעֲדִי, וּבְעַד הַנִּשְׁאָר בְּיִשְׂרָאֵל וּבִיהוּדָה, עַל-דִּבְרֵי הַסֵּפֶר, אֲשֶׁר נִמְצָא: כִּי-גְדוֹלָה חֲמַת-יְהוָה, אֲשֶׁר נִתְּכָה בָנוּ, עַל אֲשֶׁר לֹא-שָׁמְרוּ אֲבוֹתֵינוּ אֶת-דְּבַר יְהוָה, לַעֲשׂוֹת כְּכָל-הַכָּתוּב עַל-הַסֵּפֶר הַזֶּה. כב וַיֵּלֶךְ חִלְקִיָּהוּ וַאֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ, אֶל-חֻלְדָּה הַנְּבִיאָה אֵשֶׁת שַׁלֻּם בֶּן-תּוקהת (תִּקְוַת) בֶּן-חַסְרָה שׁוֹמֵר הַבְּגָדִים, וְהִיא יוֹשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלַם, בַּמִּשְׁנֶה; וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ, כְּזֹאת. כג וַתֹּאמֶר לָהֶם, כֹּה-אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: אִמְרוּ לָאִישׁ, אֲשֶׁר-שָׁלַח אֶתְכֶם אֵלָי. {ס} כד כֹּה אָמַר יְהוָה, הִנְנִי מֵבִיא רָעָה עַל-הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל-יוֹשְׁבָיו: אֵת כָּל-הָאָלוֹת, הַכְּתוּבוֹת עַל-הַסֵּפֶר, אֲשֶׁר קָרְאוּ, לִפְנֵי מֶלֶךְ יְהוּדָה. כה תַּחַת אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי, ויקטירו (וַיְקַטְּרוּ) לֵאלֹהִים אֲחֵרִים--לְמַעַן הַכְעִיסֵנִי, בְּכֹל מַעֲשֵׂי יְדֵיהֶם; וְתִתַּךְ חֲמָתִי בַּמָּקוֹם הַזֶּה, וְלֹא תִכְבֶּה. כו וְאֶל-מֶלֶךְ יְהוּדָה, הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם לִדְרוֹשׁ בַּיהוָה--כֹּה תֹאמְרוּ, אֵלָיו: {ס} כֹּה-אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמָעְתָּ. כז יַעַן רַךְ-לְבָבְךָ וַתִּכָּנַע מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים, בְּשָׁמְעֲךָ אֶת-דְּבָרָיו עַל-הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל-יוֹשְׁבָיו, וַתִּכָּנַע לְפָנַי, וַתִּקְרַע אֶת-בְּגָדֶיךָ וַתֵּבְךְּ לְפָנָי; וְגַם-אֲנִי שָׁמַעְתִּי, נְאֻם-יְהוָה. כח הִנְנִי אֹסִפְךָ אֶל-אֲבֹתֶיךָ, וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל-קִבְרוֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם, וְלֹא-תִרְאֶינָה עֵינֶיךָ, בְּכֹל הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עַל-הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל-יוֹשְׁבָיו; וַיָּשִׁיבוּ

אֶת-הַמֶּלֶךְ, דָּבָר. {ס} כט וַיִּשְׁלַח, הַמֶּלֶךְ; וַיֶּאֱסֹף, אֶת-כָּל-זִקְנֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלָם. ל וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ בֵּית-יְהוָה וְכָל-אִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם, וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם, וְכָל-הָעָם, מִגָּדוֹל וְעַד-קָטָן; וַיִּקְרָא בְאָזְנֵיהֶם, אֶת-כָּל-דִּבְרֵי סֵפֶר הַבְּרִית, הַנִּמְצָא, בֵּית יְהוָה. לא וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ עַל-עָמְדוֹ, וַיִּכְרֹת אֶת-הַבְּרִית לִפְנֵי יְהוָה, לָלֶכֶת אַחֲרֵי יְהוָה וְלִשְׁמֹור אֶת-מִצְוֹתָיו וְעֵדְוֹתָיו וְחֻקָּיו, בְּכָל-לְבָבוֹ וּבְכָל-נַפְשׁוֹ--לַעֲשׂוֹת אֶת-דִּבְרֵי הַבְּרִית, הַכְּתוּבִים עַל-הַסֵּפֶר הַזֶּה. לב וַיַּעֲמֵד, אֵת כָּל-הַנִּמְצָא בִּירוּשָׁלַם וּבִנְיָמִן; וַיַּעֲשׂוּ יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם, כִּבְרִית אֱלֹהִים אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם. לג וַיָּסַר יֹאשִׁיָּהוּ אֶת-כָּל-הַתֹּעֵבוֹת, מִכָּל-הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיַּעֲבֵד אֵת כָּל-הַנִּמְצָא בְּיִשְׂרָאֵל, לַעֲבוֹד אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם: כָּל-יָמָיו--לֹא סָרוּ, מֵאַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם. {ס}

פרק משנה שבועי

בבא-מציעא פרק ה׳

משנה א: אֵיזֶהוּ נָשֶׁךְ וְאֵיזֶהוּ תַּרְבִּית? אֵיזֶהוּ נָשֶׁךְ? הַמַּלְוֶה סֶלַע בַּחֲמִשָּׁה דִּינָרִין, סָאתַיִם חִטִּין בְּשָׁלֹשׁ; מִפְּנֵי שֶׁהוּא נוֹשֵׁךְ. וְאֵיזֶהוּ תַּרְבִּית? הַמַּרְבֶּה בְּפֵרוֹת. כֵּיצַד? לָקַח הֵימֶנּוּ חִטִּין בְּדִינַר זָהָב הַכּוֹר, וְכֵן הַשַּׁעַר, עָמְדוּ חִטִּין בְּשִׁלשִׁים דִּינָרִים, אָמַר לוֹ: תֵּן לִי חִטַּי, שֶׁאֲנִי רוֹצֶה לְמָכְרָן וְלִקַּח בָּהֶן יַיִן; אָמַר לוֹ: הֲרֵי חִטֶּיךָ עֲשׂוּיוֹת עָלַי בִּשְׁלשִׁים דִּינָרִין, וַהֲרֵי לְךָ אֶצְלִי בָּהֶן יַיִן, וְיַיִן אֵין לוֹ.

משנה ב: הַמַּלְוֶה אֶת חֲבֵרוֹ לֹא יָדוּר בַּחֲצֵרוֹ חִנָּם, וְלֹא יִשְׂכֹּר מִמֶּנּוּ בְּפָחוֹת; מִפְּנֵי שֶׁהוּא רִבִּית. מַרְבִּין עַל הַשָּׂכָר, וְאֵין מַרְבִּין עַל הַמֶּכֶר. כֵּיצַד? הִשְׂכִּיר לוֹ אֶת חֲצֵרוֹ, וְאָמַר לוֹ: אִם מֵעַכְשָׁיו אַתָּה נוֹתֵן לִי, הֲרֵי הוּא לָךְ בְּעֶשֶׂר סְלָעִים לַשָּׁנָה; וְאִם שֶׁל חֹדֶשׁ בְּחֹדֶשׁ, בְּסֶלַע לַחֹדֶשׁ - מֻתָּר. מָכַר לוֹ אֶת שָׂדֵהוּ, וְאָמַר לוֹ: אִם מֵעַכְשָׁיו אַתָּה נוֹתֵן לִי, הֲרֵי הִיא שֶׁלָּךְ בְּאֶלֶף זוּז; אִם לַגֹּרֶן, בִּשְׁנֵים עָשָׂר מָנֶה - אָסוּר.

משנה ג: מָכַר לוֹ אֶת הַשָּׂדֶה, וְנָתַן לוֹ מִקְצָת דָּמִים, וְאָמַר לוֹ: אֵימָתַי שֶׁתִּרְצֶה הָבֵא מָעוֹת, וּטֹל אֶת שֶׁלָּךְ אָסוּר. הִלְוָהוּ עַל שָׂדֵהוּ, וְאָמַר לוֹ: אִם אִי אַתָּה נוֹתֵן לִי מִכָּאן וְעַד שָׁלֹשׁ שָׁנִים, הֲרֵי הִיא שֶׁלִּי הֲרֵי הִיא שֶׁלּוֹ. וְכָךְ הָיָה בַּיְתוֹס בֶּן זוֹנִין עוֹשֶׂה עַל פִּי חֲכָמִים.

משנה ד: אֵין מוֹשִׁיבִין חֲנְוָנִי לְמַחֲצִית שָׂכָר, וְלֹא יִתֵּן מָעוֹת לִקַּח בָּהֶן פֵּרוֹת לְמַחֲצִית שָׂכָר; אֶלָּא אִם כֵּן נוֹתֵן לוֹ שְׂכָרוֹ כְּפוֹעֵל. אֵין מוֹשִׁיבִין תַּרְנְגוֹלִין לְמֶחֱצָה, וְאֵין שָׁמִין עֲגָלִין וּסְיָחִין לְמֶחֱצָה; אֶלָּא אִם כֵּן נוֹתֵן לוֹ שְׂכַר עֲמָלוֹ וּמְזוֹנוֹ. אֲבָל מְקַבְּלִין עֲגָלִין וּסְיָחִין לְמֶחֱצָה, וּמְגַדְּלִין אוֹתָן עַד שֶׁיּוּחְלְשׁוּ מִשָּׁלָשִׁין; וַחֲמוֹר עַד שֶׁתִּהֵא טוֹעֶנֶת.

משנה ה: שָׁמִין פָּרָה וַחֲמוֹר וְכָל דָּבָר שֶׁהוּא עוֹשֶׂה וְאוֹכֵל לְמֶחֱצָה. מְקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ לַחֲלוֹק אֶת הַוְּלָדוֹת מְיַד חוֹלְקִין, מְקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ לְגַדֵּל יְגַדְּלוּ. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: שָׁמִין עֵגֶל עִם אִמּוֹ, וּסְיָח עִם אִמּוֹ. וּמַפְרִיז עַל שָׂדֵהוּ, וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ מִשּׁוּם רִבִּית.

משנה ו: אֵין מְקַבְּלִין צֹאן בַּרְזֶל מִיִּשְׂרָאֵל, מִפְּנֵי שֶׁהוּא רִבִּית. אֲבָל מְקַבְּלִין צֹאן בַּרְזֶל מִן הַנָּכְרִים, וְלוֹוִין מֵהֶן וּמַלְוִין אוֹתָן בְּרִבִּית; וְכֵן בְּגֵר תּוֹשָׁב. מַלְוֶה יִשְׂרָאֵל מָעוֹתָיו שֶׁל נָכְרִי מִדַּעַת הַנָּכְרִי, אֲבָל לֹא מִדַּעַת יִשְׂרָאֵל.

משנה ז: אֵין פּוֹסְקִין עַל הַפֵּרוֹת עַד שֶׁיֵּצֵא הַשַּׁעַר. יָצָא הַשַּׁעַר פּוֹסְקִין, וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵין לָזֶה יֵשׁ לָזֶה. הָיָה הוּא תְּחִלָּה לַקּוֹצְרִים פּוֹסֵק עִמּוֹ עַל הַגְּדִישׁ, וְעַל הֶעָבִיט שֶׁל עֲנָבִים וְעַל הַמַּעֲטָן שֶׁל זֵיתִים, וְעַל הַבֵּצִים שֶׁל יוֹצֵר, וְעַל הַסִּיד מִשֶּׁשְׁקָעוּ בַּכְּבָשָׁן. וּפוֹסֵק עִמּוֹ עַל הַזֶּבֶל כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אֵין פּוֹסְקִין עַל הַזֶּבֶל, אֶלָּא אִם כֵּן הָיָה לוֹ זֶבֶל בָּאַשְׁפָּה; וַחֲכָמִים מַתִּירִין. וּפוֹסֵק עִמּוֹ כְּשַׁעַר הַגְּבוֹהַ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא פָסַק עִמּוֹ כְּשַׁעַר הַגָּבוֹהַ, יָכוֹל הוּא לוֹמַר: תֵּן לִי כָּזֶה, אוֹ תֵּן לִי מָעוֹתַי.

משנה ח: מַלְוֶה אָדָם אֶת אֲרִיסְיוֹ חִטִּין בְּחִטִּין, לְזָרַע, אֲבָל לֹא לֶאֱכוֹל; שֶׁהָיָה רַבָּן גַּמְלִיאֵל מַלְוֶה אֶת אֲרִיסָיו חִטִּין בְּחִטִּין לְזָרַע; בְּיֹקֶר וְהוּזְלוּ, אוֹ בְּזֹל וְהוּקְרוּ נוֹטֵל מֵהֶן כְּשַׁעַר הַזֹּל; וְלֹא מִפְּנֵי שֶׁהֲלָכָה כֵּן, אֶלָּא שֶׁרָצָה לְהַחְמִיר עַל עַצְמוֹ.

משנה ט: לֹא יֹאמַר אָדָם לַחֲבֵרוֹ: הַלְוֵנִי כּוֹר חִטִּים, וַאֲנִי אֶתֵּן לְךָ לַגֹּרֶן. אֲבָל אוֹמֵר לוֹ: הַלְוֵנִי עַד שֶׁיָּבֹא בְּנִי, אוֹ: עַד שֶׁאֶמְצָא מַפְתֵּחַ. וְהַלֵּל אוֹסֵר. וְכֵן הָיָה הִלֵּל אוֹמֵר: לֹא תַלְוֶה אִשָּׁה כִּכָּר לַחֲבֶרְתָּהּ עַד שֶׁתַּעֲשֶׂנּוּ דָּמִים, שֶׁמָּא יוֹקִירוּ חִטִּים, וְנִמְצְאוּ בָאוֹת לִידֵי רִבִּית.

משנה י: אוֹמֵר אָדָם לַחֲבֵרוֹ: נַכֵּשׁ עִמִּי וַאֲנַכֵּשׁ עִמָּךְ, עֲדֹר עִמִּי וְאֶעְדֹּר עִמָּךְ. וְלֹא יֹאמַר לוֹ: נַכֵּשׁ עִמִּי וְאֶעְדֹּר עִמָּךְ, עֲדֹר עִמִּי וַאֲנַכֵּשׁ עִמָּךְ. כָּל יְמֵי גְּרִיד אֶחָד, כָּל יְמֵי רְבִיעָה אַחַת. לֹא יֹאמַר לוֹ: חָרֹשׁ עִמִּי בַּגְּרִיד, וַאֲנִי אֶחֱרֹשׁ עִמָּךְ בָּרְבִיעָה. רַבָּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: יֵשׁ רִבִּית מְקֻדֶּמֶת, וְיֵשׁ רִבִּית מְאֻחֶרֶת, כֵּיצַד? נָתַן עֵינָיו לְלְוֹת הֵימֶנּוּ, וְהָיָה מְשַׁלֵּחַ לוֹ וְאוֹמֵר: בְּשָׁבִיל שֶׁתַּלְוֵנִי; זוֹ הִיא רִבִּית מְקֻדֶּמֶת. לָוָה הֵימֶנּוּ וְהֶחֱזִיר לוֹ אֶת מָעוֹתָיו, וְהָיָה מְשַׁלֵּחַ לוֹ, וְאָמַר: בְּשָׁבִיל מָעוֹתֶיךָ שֶׁהָיוּ בְטֵלוֹת אֶצְלִי; זוֹ הִיא רִבִּית מְאֻחֶרֶת. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: יֵשׁ רִבִּית דְּבָרִים; לֹא יֹאמַר לוֹ: דַּע, כִּי בָּא אִישׁ פְּלוֹנִי מִמָּקוֹם פְּלוֹנִי.

משנה יא: וְאֵלּוּ עוֹבְרִין בְּלֹא תַעֲשֶׂה: הַמַּלְוֶה, וְהַלּוֶה, וְהָעֵרֶב, וְהָעֵדִים. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אַף הַסּוֹפֵר. עוֹבְרִים מִשּׁוּם "לֹא-תִתֵּן" (ויקרא כה, לז) וּמִשּׁוּם "בַּל תִּקַּח מֵאִתּוֹ" (ויקרא כה, לו) וּמִשּׁוּם "לֹא-תִהְיֶה לוֹ כְּנֹשֶׁה" (שמות כב, כד) וּמִשּׁוּם "לֹא-תְשִׂימוּן עָלָיו נָשֶׁךְ" (שם) וּמִשּׁוּם "וְלִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִתֵּן מִכְשֹׁל, וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ אֲנִי ה'" (ויקרא יט, יד)

תהלים

פרק של הרב שליט"א

פרק פ"א: א לַמְנַצֵּחַ עַל הַגִּתִּית לְאָסָף. ב הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. ג שְׂאוּ זִמְרָה וּתְנוּ תֹף כִּנּוֹר נָעִים עִם נָבֶל. ד תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ. ה כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. ו עֵדוּת בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ בְּצֵאתוֹ עַל אֶרֶץ מִצְרָיִם שְׂפַת לֹא יָדַעְתִּי אֶשְׁמָע. ז הֲסִירוֹתִי מִסֶּבֶל שִׁכְמוֹ כַּפָּיו מִדּוּד תַּעֲבֹרְנָה. ח בַּצָּרָה קָרָאתָ וָאֲחַלְּצֶךָּ אֶעֶנְךָ בְּסֵתֶר רַעַם אֶבְחָנְךָ עַל מֵי מְרִיבָה סֶלָה. ט שְׁמַע עַמִּי וְאָעִידָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אִם תִּשְׁמַע לִי. י לֹא יִהְיֶה בְךָ אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֵכָר. יא אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַרְחֶב פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ. יב וְלֹא שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי וְיִשְׂרָאֵל לֹא אָבָה לִי. יג וָאֲשַׁלְּחֵהוּ בִּשְׁרִירוּת לִבָּם יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם. יד לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ. טו כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי. טז מְשַׂנְאֵי יְהוָה יְכַחֲשׁוּ לוֹ וִיהִי עִתָּם לְעוֹלָם. יז וַיַּאֲכִילֵהוּ מֵחֵלֶב חִטָּה וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָּ.

פרק של הרבי

פרק קכ"ג: א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת עֵינַי הַיּוֹשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם. ב הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל יַד אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ אֶל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ. ג חָנֵּנוּ יְהוָה חָנֵּנוּ כִּי רַב שָׂבַעְנוּ בוּז. ד רַבַּת שָׂבְעָה לָּהּ נַפְשֵׁנוּ הַלַּעג הַשַּׁאֲנַנִּים הַבּוּז לְגֵאֵיוֹנִים.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹקֵינוּ וֵאלֹקֵי אֲבוֹתֵינוּ. שֶׁתּוֹלִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם. וְתַצְעִידֵנוּ לְשָׁלוֹם. וְתַדְרִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם. וְתִסְמְכֵנוּ לְשָׁלוֹם. וְתַגִּיעֵנוּ לִמְחוֹז חֶפְצֵנוּ לְחַיִּים וּלְשִׂמְחָה וּלְשָׁלוֹם. (ואם דעתו לחזור מיד אומר: וְתַחֲזִירֵנוּ לְשָׁלוֹם). וְתַצִּילֵנוּ מִכַּף כָּל-אוֹיֵב וְאוֹרֵב וְלִסְטִים וְחַיּוֹת רָעוֹת בַּדֶּרֶךְ. וּמִכָּל פֻּרְעָנֻיּוֹת הַמִּתְרַגְּשׁוֹת וּבָאוֹת לְעוֹלָם. וְתִשְׁלַח בְּרָכָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ. וְתִתְּנֵנִי (בל' יחיד) לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל רוֹאֵינוּ. וְתִגְמְלֵנוּ חֲסָדִים טוֹבִים. וְתִשְׁמַע קוֹל תְּפִלָּתֵינוּ. כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה: בָּרוּךְ אַתָּה ה' שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה: